

Côd Darlledu Ofcom

(Yn cynnwys y Côt Traws-hyrwyddo)

Hydref 2008

Ofcom
Y SWYDDFA GYFATHREBIADAU

Cynnwys

**Cyd-destun
Deddfwriaethol
y Côd**

**Sut i Ddefnyddio'r
Côd**

Adran 1:
Diogelu'r Rhai dan
Ddeunaw Oed

Adran 2:
Niwed a Sarhâd

Adran 3:
Troseddu

Adran 4:
Crefydd

Adran 5:
Didueddrwydd
Dyladwy a
Chywirdeb
Dyladwy a Rhoi
Amlygrwydd
Gormodol i Farnau
a Safbwyntiau

Adran 6:
Etholiadau a
Refferenda

Adran 7:
Tegwch

Adran 8:
Preifatrwydd

Adran 9:
Nawdd

Adran 10:
Cyfeiriadau
Masnachol a
Materion Eraill

Atodiad 1:
Rhannau o Ddeddf
Cyfathrebiadau
2003

Atodiad 2:
Rhannau o
Gyfarwydddeb
Teledu Heb Ffiniau
(89/552/EEC), fel
y'i diwygiwyd gan
(97/36/EC)

Atodiad 3:
Confensiwn
Ewropeaidd ar
Hawliau Dynol

Atodiad 4:
Hyrwyddiadau
Ariannol ac
Argymhellion ar
Fuddsoddi

**Mynegai Côd
Darlledu Ofcom**

**Côd
Traws-hyrwyddo
Rhagair**

Cefndir
deddfwriaethol
y Côd

Egwyddorion

Rheolau

Arweiniad

Arweiniad
cyffredinol
ar y Côd
Traws-hyrwyddo

Cyd-destun Deddfwriaethol y Côt¹

Dan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 (“y Ddeddf”) a Deddf Darlledu 1996 (fel y’i diwygiwyd) (“Deddf 1996”) mae’n ofynnol i Ofcom lunio Côt ar gyfer teledu a radio, yn ymdrin â safonau mewn rhaglenni, nawdd, tegwch a phreifatrwydd. Mae’r Côt hwn i’w alw’n Gôt Darlledu Ofcom (“y Côt”).

Dylai darlledwyr fod yn ymwybodol o’r cyd-destun deddfwriaethol i’r rheolau, yr egwyddorion sy’n gymwys i bob adran, yr ystyron a roddwyd gan Ofcom a’r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd gan Ofcom, y gallent oll fod yn berthnasol wrth ddehongli a chymhwyso’r Côt. Ni ddylid darllen unrhyw reol ar ei phen ei hun ond yn hytrach o fewn cyd-destun y Côt cyfan gan gynnwys y penawdau, croesgyfeiriadau a thestun cysylltiol arall.

Wrth osod y safonau hyn, rhaid i Ofcom sicrhau amcanion y safonau sydd wedi’u nodi yn y Ddeddf. Yn ogystal â gosod safonau gofynnol, mae hyn hefyd yn cynnwys hynny o safonau eraill a allai fod yn briodol. (Gweler adrannau 3(1)(a) a (b), (2)(e) ac (f) a (4) (b)(g)(h)(j)(k) ac (l), 319, 320, 321 a 326 o’r Ddeddf ac adrannau 107(1) o Ddeddf 1996. Mae’r adrannau hyn yn Atodiad 1 i’r Côt.)

Mae’r Côt hefyd yn gweithredu nifer o ofynion sy’n ymwneud â theledu yng Nghyfarwyddeb CE 89/552/EEC, fel y’i diwygiwyd gan Gyfarwyddeb CE 97/36/EC (“Cyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau”). Mae rhannau ohonynt yn Atodiad 2 i’r Côt.

Mae’r Côt wedi’i ddrafftio hefyd yng ngoleuni Deddf Hawliau Dynol 1998 a’r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol (“y Confensiwn”). Yn benodol, mae’r hawl i ryddid mynegiant, fel y mae wedi’i datgan yn Erthygl 10 o’r Confensiwn, yn cwmparu hawl y gynulleidfa i dderbyn deunydd creadigol, gwybodaeth a syniadau heb ymyrraeth ond mae’n ddarostyngedig i gyfyngiadau sydd wedi’u pennu gan y gyfraith ac sy’n angenrheidiol mewn cymdeithas ddemocrataidd. Mae’r Erthygl hon, ynghyd ag Erthygl 8 ynghylch hawl rhywun i fywyd preifat a theuluol, cartref a

1. Yn y Côt Darlledu hwn, os yw’r cyd-destun yn caniatáu, mae cyfeiriadau at unrhyw ddarpariaethau mewn deddfwriaeth, boed mewn deddfwriaeth sylfaenol neu ddeddfwriaeth eilaidd, yn cynnwys cyfeiriadau at y darpariaethau hynny fel y cawsant eu diwygio neu eu hailfabwysiadu neu fel y newidir y modd y cânt eu cymhwysu gan ddarpariaethau eraill o bryd i’w gilydd; bydd unrhyw gyfeiriad at ddarpariaeth statudol yn cynnwys unrhyw is-ddeddfwriaeth a wneir o bryd i’w gilydd dan y ddarpariaeth honno.

gohebiaeth; Erthygl 9, yr hawl i ryddid meddwl, cydwybod a chrefydd; ac Erthygl 14, yr hawl i fwynhau hawliau dynol heb wahaniaethu ar seiliau fel rhyw, hil a chrefydd, yn Atodiad 3 i'r Côt.

Oni nodir yn benodol fel arall, mae'r Côt yn gymwys i gynnwys radio a theledu (gyda rhai eithriadau yn achos y Gorfforaeth Ddarlledu Brydeinig (“y BBC”) – gweler isod) mewn gwasanaethau sydd wedi'u trwyddedu gan Ofcom, mewn gwasanaethau sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded a ddarperir gan y BBC ac i Sianel Pedwar Cymru (“S4C”).

Mae'n ofynnol dan delerau eu trwydded Ofcom i ddarlledwyr ufuddhau i'r Côt Safonau a'r Côt Tegwch, sydd i'w dehongli fel cyfeiriadau at y Côt hwn. Mae ufuddod i'r Côt hwn hefyd yn ofynnol yn achos y BBC drwy Gytundeb y BBC ac, yn achos S4C, drwy statud.

Heblaw lle y mae'r Côt yn datgan fel arall, mae'r term “darlledwyr teledu” yn cyfeirio at ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni teledu (gan gynnwys unrhyw wasanaethau lleol fel gwasanaethau teledu cyfyngedig), y BBC ac S4C, ac mae “darlledwyr radio” yn cyfeirio at ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni radio (gan gynnwys gwasanaethau radio lleol a chymunedol a gwasanaethau rhaglenni sain ddigidol gymunedol) a'r BBC. Nid yw Adrannau Pump, Chwech, Naw a Deg o'r Côt yn gymwys i wasanaethau BBC sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded neu gymorth grant.

Dan y Ddeddf, darparwr y gwasanaeth yw'r person sydd â “rheolaeth gyffredinol” dros bennu pa raglenni a chyfleusterau a gwasanaethau eraill sydd wedi'u cynnwys yn y gwasanaeth (adran 362(2) o'r Ddeddf).

Mae rheolaeth gyffredinol yn ehangach na rheolaeth olygyddol i'r graddau ei bod yn cynnwys rheolaeth dros wasanaethau a chyfleusterau y rhoddir mynediad atynt (er enghraifft, drwy gynnwys dolen gyswllt neu gyfleuster ar gyfer nodweddion rhyngweithiol yn y prif wasanaeth) ac y gallai'r darlledwyr fod heb reolaeth olygyddol drostynt.

2. Cytundeb y BBC yw'r Cytundeb dyddiedig 25 Ionawr 1996 rhwng Ysgrifennydd Gwladol Ei Mawrhydi dros Dreftadaeth Genedlaethol (yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon bellach) a'r Gorfforaeth Ddarlledu Brydeinig fel y'i diwygiwyd gan y Diwygiad dyddiedig 4 Rhagfyr 2003 (neu unrhyw ddiwygiad yn lle hwnnw).

Er y gallai dolen gyswllt sydd wedi'i chynnwys yn y gwasanaeth fod yn un sy'n arwain at nodweddion y tu allan i'r gwasanaeth hwnnw nad ydynt wedi'u rheoleiddio gan Ofcom, mae'r darparu ar fynediad at y nodweddion hynny, drwy gynnwys dolen gyswllt, er enghraifft, yn fater sydd dan reolaeth y darlledwr ac felly'n rhan o gylch gwaith Ofcom. Felly caiff Ofcom fynnu y bydd dolen gyswllt neu gyfleuster o'r fath yn cael ei ddileu, os yw Ofcom yn pryderu, yng ngoleuni ei ddyletswyddau statudol ac, yn benodol, amcanion y safonau sydd wedi'u nodi yn adran 319 o'r Ddeddf, ynghylch y deunydd y mae'n arwain ato. Beth bynnag, rhaid i'r newid o reolaeth y darlledwr i reolaeth trydydd parti fod yn glir i'r gwyliwr, er mwyn rheoli disgwyliadau'r gynulleidfa o ran y deunydd y mae'n cael ei harwain ato a'r risg o gael bod y darlledwr yn torri'r Côd hwn (er enghraifft, Rheolau 1.2 a 2.1).

Lle y mae'r Côd wedi'i dorri, bydd Ofcom fel arfer yn cyhoeddi dyfarniad ac yn egluro pam y mae darlledwr wedi torri'r Côd (mae'r dyfarniadau hyn ar gael ym Mwletinau Darlledu Ofcom yn www.ofcom.org.uk). Os bydd darlledwr yn torri'r Côd yn fwriadol, yn ddifrifol neu'n fynych, caiff Ofcom osod sancsiynau statudol yn erbyn y darlledwr. Ceir gweithdrefnau Ofcom ar gyfer ymchwilio i achosion (ar ôl cael cwyn neu fel arall) a gosod sancsiynau statudol yn erbyn darlledwyr ar y wefan hefyd. Mae aelodau o'r cyhoedd sydd heb fynediad i'r we yn gallu gofyn i Ofcom anfon copi o'r gweithdrefnau atynt drwy'r post.

Mae'r Côd wedi'i rannu'n adrannau sy'n seiliedig yn bennaf ar yr amcanion fel y maent wedi'u nodi yn adran 319(2) o'r Ddeddf ac adran 107(1) o Ddeddf 1996, yn ogystal â Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 (fel y'i diwygiwyd).

Sut i Ddefnyddio'r Côd

Mae'r Côd wedi'i osod ar ffurf egwyddorion, ystyron a rheolau ac, yn achos Adrannau Saith: Tegwch ac Wyth: Preifatrwydd, mae hefyd yn cynnwys set o "arferion i'w dilyn" gan ddarledwyr. Mae'r egwyddorion wedi'u cynnwys er mwyn helpu darllenwyr i ddeall amcanion y safonau ac i gymhwyso'r rheolau. Rhaid i ddarledwyr sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r rheolau fel y maent wedi'u nodi yn y Côd. Mae'r ystyron yn helpu i egluro beth y mae Ofcom yn ei olygu wrth rai o'r geiriau ac ymadroddion a ddefnyddir yn y Côd. Mae'r ddeddfwriaeth ar ddarlledu sy'n fwyaf perthnasol wedi'i nodi dan bennawd pob adran fel y gall darllenwyr droi at y ddeddfwriaeth os ydynt yn dymuno.

Wrth gymhwyso'r Côd at gynnwys, dylai darledwyr fod yn ymwybodol bod y cyddestun lle y mae'r deunydd yn ymddangos yn allweddol. Wrth bennu'r Côd hwn, mae Ofcom wedi ystyried y canlynol (yn unol â gofynion adran 319(4) o'r Ddeddf):

- (a) graddau'r niwed neu sarhâd sy'n debygol o gael ei achosi drwy gynnwys unrhyw fath penodol o ddeunydd mewn rhaglenni'n gyffredinol neu mewn rhaglenni o fath penodol;
- (b) maint a chyfansoddiad tebygol y gynulleidfa ddichonol i raglenni sydd wedi'u cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio'n gyffredinol neu mewn gwasanaethau teledu a radio o fath penodol;
- (c) disgwyliad tebygol y gynulleidfa o ran natur cynnwys rhaglen a'r graddau y gellir dwyn natur cynnwys rhaglen i sylw aelodau dichonol o'r gynulleidfa;
- (d) y tebygolrwydd y bydd personau sy'n anymwybodol o natur cynnwys rhaglen yn dod yn agored yn anfwriadol, drwy eu gweithredoedd eu hunain, i'r cynnwys hwnnw;
- (e) y dymunoldeb o sicrhau bod cynnwys gwasanaethau'n nodi pa bryd y ceir newid sy'n effeithio ar natur gwasanaeth y mae rhai'n ei wyllo neu'n gwranddo arno ac, yn benodol, newid sy'n berthnasol o ran cymhwyso'r safonau sydd wedi'u gosod dan yr adran hon;
- (f) y dymunoldeb o gadw annibyniaeth y rheolaeth olygyddol dros gynnwys rhaglen.

Mae'r meini prawf hyn wedi llywio'r modd y mae Ofcom wedi gosod y Côt ac felly rhaid i ddarledwyr eu hystyried wrth ddehongli'r rheolau.

Nid oes bwriad i'r Côt allu delio â phob un achos a allai godi. Gallai darledwyr wynebu nifer o sefyllfaoedd neilltuol nad oes cyfeiriad penodol atynt yn y Côt hwn. Nid yw'r enghreifftiau sydd yn y Côt yn hollgynhwysol. Er hynny, disgwylir y bydd yr egwyddorion, fel y maent wedi'u disgrifio yn yr adrannau canlynol, yn egluro pwrpas y Côt ac yn helpu darledwyr i wneud y penderfyniadau angenrheidiol.

Er mwyn rhoi cymorth pellach i'r rhai sy'n gweithio ym maes darlledu, yn ogystal â gwylwyr a gwrandawyr sy'n dymuno deall safonau darlledu, bydd Ofcom hefyd yn cyhoeddi canllawiau anorfodol i gyd-fynd â'r Côt ar wefan Ofcom ac fe'u hadolygir yn rheolaidd.

Dylai darledwyr fod yn gyfarwydd â'u cynulleidfaoedd a sicrhau y gellir cyfiawnhau cynnwys rhaglenni bob amser ar sail cyd-destun ac anghenion golygyddol y rhaglen. (Yn y Côt, cymerir bod y gair 'rhaglenni' yn golygu rhaglenni teledu a rhaglenni radio.)

Caiff darledwyr wneud rhaglenni am unrhyw fater a ddewisant, ond disgwylir y bydd darledwyr yn sicrhau bob amser fod eu rhaglenni'n cydymffurfio â'r gyfraith gyffredinol, yn ogystal â'r Côt.

Canllawiau cyffredinol ar y Côt

Cyfrifoldeb y darledwr yw cydymffurfio â'r Côt. Os oes ar wneuthurwyr rhaglenni angen cyngor pellach ynghylch cymhwyso'r Côt hwn, dylent siarad, yn y lle cyntaf, â'r rhai sydd â chyfrifoldeb golygyddol dros y rhaglen a swyddogion cyfreithiol a chydymffurfiad y darledwr.

Gall Ofcom gynnig arweiniad cyffredinol ar ddehongli'r Côt. Fodd bynnag, rhoddir unrhyw gyngor o'r fath ar yr amod glir na fydd yn effeithio ar ryddid Ofcom i farnu ynghylch achosion a chwynion ar ôl darlledu ac na fydd yn effeithio ar yr arfer ar gyfrifoldebau rheoleiddio Ofcom. Dylai darledwyr geisio eu cyngor cyfreithiol eu hunain ar unrhyw faterion sy'n codi ynghylch cydymffurfio. Ni fydd Ofcom yn atebol am unrhyw golled neu ddifrod a geir o ddibynnu ar arweiniad anffurfiol.

Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adran 3(4)(h) a 319(2)(a) ac (f) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, Erthygl 22 o Gyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau, Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Rhaid darllen yr adran hon ar y cyd ag Adran Dau: Niwed a Sarhâd.

Egwyddor

Sicrhau bod pobl dan ddeunaw oed wedi'u diogelu.

Rheolau

Gwybodaeth am amserlennu a chynnwys

- 1.1 Rhaid peidio â darlledu deunydd a allai amharu'n ddifrifol ar ddatblygiad corfforol, meddyliol neu foesol pobl dan ddeunaw oed.
- 1.2 Wrth ddarparu gwasanaethau, rhaid i ddarledwyr gymryd pob cam rhesymol i ddiogelu pobl dan ddeunaw oed. Yn achos gwasanaethau teledu, mae hyn yn ychwanegol at eu rhwymedigaethau o ganlyniad i Gyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau (yn benodol, Erthygl 22, gweler Atodiad 2).
- 1.3 Rhaid diogelu plant hefyd drwy amserlennu priodol rhag deunydd sy'n anaddas iddynt.

Ystyr "plant":

Mae plant yn bobl sydd dan bymtheng mlwydd oed.

Ystyr "amserlennu priodol":

Dylid barnu amserlennu priodol yn ôl:

- natur y cynnwys;
- nifer ac ystod oedran tebygol y plant yn y gynulleidfa, gan ystyried amser ysgol, penwythnosau a gwyliau;
- amser dechrau ac amser gorffen y rhaglen;
- natur y sianel neu'r orsaf a'r rhaglen benodol;
- disgwyliadau tebygol y gynulleidfa ar gyfer sianel neu orsaf benodol ar adeg benodol ac ar ddiwrnod penodol.

1.4 Rhaid i ddarledwyr teledu gadw at y trothwy.

Ystyr “y trothwy”:

Nid yw'r trothwy ond yn gymwys i deledu. Mae'r trothwy am 2100. Yn gyffredinol, ni ddylid dangos deunydd sy'n anaddas i blant cyn 2100 neu ar ôl 0530.

Ar wasanaethau ffilm premiwm i danysgrifwyr sydd heb eu diogelu fel y nodir yn Rheol 1.22, mae'r trothwy am 2000. Nid oes trothwy ar wasanaethau ffilm premiwm i danysgrifwyr neu wasanaethau talu wrth wyllo sydd wedi'u diogelu fel y nodir yn Rheol 1.22 ac 1.23 yn y drefn honno.

1.5 Rhaid i ddarledwyr radio fod yn neilltuol o ystyriol o adegau pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando.

Ystyr “pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando”:

Mae'r ymadrodd hwn yn cyfeirio'n benodol at adeg mynd â phlant yn ôl ac ymlaen i'r ysgol ac amser brecwast, ond gallai gynnwys adegau eraill.

1.6 Rhaid i'r newid at ddeunydd sy'n fwy addas i oedolion beidio â bod yn rhy sydyn wrth y trothwy neu ar ôl yr amser pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando. Yn achos teledu, dylai'r deunydd cryfaf ymddangos yn hwyrach ar yr amserlen.

1.7 Yn achos rhaglenni teledu a ddarlledir cyn y trothwy, neu raglenni radio a ddarlledir pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando, dylid rhoi gwybodaeth glir i'r gynulleidfa am gynnwys a allai achosi gofid i rai plant, os yw hynny'n briodol (gan ystyried y cyd-destun).

(Er mwyn cael ystyr “cyd-destun” gweler Adran Dau: Niwed a Sarhâd.)

Sylw i droseddau rhywiol a throsteddau eraill yn y DU sy'n ymwneud â rhai dan ddeunaw oed

1.8 Os yw cyfyngiadau statudol neu gyfyngiadau cyfreithiol eraill yn gymwys sy'n atal enwi personau, dylai darlledwyr hwythau fod yn neilltuol o ofalus i beidio â rhoi cliwiau a allai arwain at adnabod rhai nad ydynt eto'n oedolion (gallai'r oedran diffiniol fod yn wahanol mewn gwahanol rannau o'r DU) ac sydd, neu a allai fod, yn gysylltiedig fel dioddefwr, tyst, diffynnydd neu droseddwr arall yn achos troseddau rhywiol sy'n cael sylw mewn achosion mewn llysoedd troseddau, llysoedd sifil neu lysoedd teulu:

- drwy adrodd gwybodaeth gyfyngedig y gellid ei chysylltu â gwybodaeth arall sydd ar gael mewn man arall, er enghraifft mewn adroddiadau papur newydd (yr 'effaith jig-so');
- yn anfwriadol, er enghraifft drwy alw trosedd yn "llogach"; neu
- mewn unrhyw fodd anuniongyrchol arall.

(Sylwer: Dylai darlledwyr fod yn ymwybodol y gallai cyfyngiadau statudol ar adrodd fod yn gymwys hyd yn oed os nad yw llys wedi gwneud gorchymyn i'r perwyl hwnnw'n benodol.)

1.9 Wrth roi sylw i unrhyw ymchwiliad cyn treial i drosedd honedig yn y DU, dylai darlledwyr roi sylw neilltuol i sefyllfa unrhyw berson nad yw eto'n oedolyn a allai fod yn agored i niwed sy'n gysylltiedig fel tyst neu ddioddefwr, cyn darlledu ei enw, ei gyfeiriad, enw ei ysgol neu sefydliad addysgol arall, ei le gwaith, neu unrhyw lun llonydd neu symudol ohono. Mae angen cyfiawnhad penodol hefyd dros ddarlledu deunydd o'r math hwnnw sy'n ymwneud ag adnabod unrhyw berson nad yw eto'n oedolyn sy'n gysylltiedig â'r amddiffyniad fel diffynnydd neu ddiffynnydd posibl.

Cyffuriau, ysmegu, toddyddion ac alcohol

1.10 Yn achos defnyddio cyffuriau anghyfreithlon, camddefnyddio cyffuriau, ysmegu, camddefnyddio toddyddion a chamddefnyddio alcohol:

- rhaid peidio â'u cynnwys mewn rhaglenni sydd wedi'u gwneud yn bennaf ar gyfer plant oni bai fod cyfiawnhad golygyddol cryf;

- rhaid eu hosgoi fel arfer a pha un bynnag rhaid peidio â'u goddef, eu hyrwyddo neu eu glamoreiddio mewn rhaglenni eraill a ddarlledir cyn y trothwy, neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando;
- rhaid peidio â'u goddef, eu hyrwyddo neu eu glamoreiddio mewn rhaglenni eraill y mae llawer o rai dan ddeunaw oed yn debygol o'u gweld neu eu clywed oni bai fod cyfiawnhad golygyddol.

Trais ac ymddygiad peryglus

- 1.11 Rhaid cyfyngu mewn modd priodol ar drais, ei ôl-ffeithiau a disgrifiadau o drais, pa un a yw'n eiriol neu'n gorfforol, mewn rhaglenni a ddarlledir cyn y trothwy neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando a rhaid iddo gael ei gyfiawnhau gan y cyd-destun hefyd.
- 1.12 Yn achos trais, pa un a yw'n eiriol neu'n gorfforol, y gall plant ei efelychu'n rhwydd mewn modd sy'n niweidiol neu'n beryglus:
- rhaid peidio â'i gynnwys mewn rhaglenni sydd wedi'u gwneud yn bennaf ar gyfer plant oni bai fod cyfiawnhad golygyddol cryf;
  - rhaid peidio â'i ddarlledu cyn y trothwy neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando, oni bai fod cyfiawnhad golygyddol.
- 1.13 Yn achos ymddygiad peryglus, neu bortreadau o ymddygiad peryglus, y mae plant yn debygol o allu ei efelychu'n rhwydd mewn modd sy'n niweidiol:
- rhaid peidio â'i gynnwys mewn rhaglenni sydd wedi'u gwneud yn bennaf ar gyfer plant oni bai fod cyfiawnhad golygyddol cryf;
  - rhaid peidio â'i ddarlledu cyn y trothwy neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando, oni bai fod cyfiawnhad golygyddol.

(Mewn cysylltiad â Rheolau 1.11 i 1.13 gweler Rheolau 2.4 a 2.5 yn Adran Dau: Niwed a Sarhâd.)

Iaith sarhaus

- 1.14 Rhaid peidio â darlledu'r iaith fwyaf sarhaus cyn y trothwy neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando.
- 1.15 Rhaid peidio â defnyddio iaith sarhaus mewn rhaglenni sydd wedi'u gwneud ar gyfer plant iau heblaw yn yr amgylchiadau mwyaf eithriadol.
- 1.16 Rhaid peidio â darlledu iaith sarhaus cyn y trothwy neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando oni bai fod y cyd-destun yn cyfiawnhau hynny. Pa un bynnag, rhaid osgoi defnydd mynych o iaith o'r fath cyn y trothwy.

(Mewn cysylltiad â Rheolau 1.14 i 1.16 gweler Rheol 2.3 yn Adran Dau: Niwed a Sarhâd.)

Rhyw

- 1.17 Rhaid peidio â darlledu portreadau o gyfathrach rywiol cyn y trothwy, neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando, oni bai fod diben addysgol difrifol. Rhaid bod cyfiawnhad golygyddol dros unrhyw drafodaeth ar ymddygiad rhywiol, neu bortread ohono, os caiff ei gynnwys cyn y trothwy, neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando, rhaid cyfyngu arno mewn modd priodol, a rhaid iddo fod yn aneglur.

Noethni

- 1.18 Rhaid i noethni cyn y trothwy fod wedi'i gyfiawnhau gan y cyd-destun.

Dadreibio, yr ocwlt a'r goruwchnaturiol

- 1.19 Rhaid peidio â dangos arddangosiadau o ddadreibio, arferion yr ocwlt a'r goruwchnaturiol (yr honnir eu bod yn rhai go iawn) cyn y trothwy neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando. Rhaid peidio â darlledu arferion goruwchnaturiol i ddibenion adloniant pan ellid disgwyl y bydd niferoedd sylweddol o blant yn gwyllo, neu pan fyddant yn neilltuol o debygol o wrando. (Nid yw'r rheol hon yn gymwys i ddrama, ffilm neu gomedï.)

(Gweler Rheolau 2.6 i 2.8 yn Adran Dau: Niwed a Sarhâd a Rheol 4.7 yn Adran Pedwar: Crefydd.)

Ffilmiau, gwasanaethau ffilm premiwm i danysgrifwyr, gwasanaethau talu wrth wyllo, deunydd rhyw i oedolion ar wasanaethau premiwm i danysgrifwyr

- 1.20 Ni cheir darlledu unrhyw ffilm y mae Bwrdd Dosbarthu Ffilmiau Prydain ('BBFC') wedi gwrthod rhoi dosbarthiad iddi oni bai iddi gael dosbarthiad wedyn neu i'r BBFC gadarnhau na fyddid yn ei gwrthod yn ôl y safonau sy'n weithredol ar y pryd. Hefyd, ni cheir darlledu unrhyw ffilm sydd wedi'i thorri fel amod ar gyfer rhoi dosbarthiad iddi gan BBFC mewn fersiwn sy'n cynnwys y deunydd a dorrwyd oni bai fod:
- y BBFC wedi cadarnhau bod y deunydd wedi'i dorri i ganiatáu derbyn y ffilm mewn categori is; neu fod
  - y BBFC wedi cadarnhau na fyddai'n rhaid torri'r ffilm yn ôl y safonau sy'n weithredol ar y pryd.
- 1.21 Rhaid peidio â darlledu ffilmiau a gafodd ddosbarthiad 18 gan y BBFC neu rai sy'n cyfateb iddynt cyn 2100 ar unrhyw wasanaeth (heblaw gwasanaethau talu wrth wyllo), a hyd yn oed wedyn gallent fod yn anaddas i'w darlledu bryd hynny.
- 1.22 Caiff gwasanaethau ffilm premiwm i danysgrifwyr ddarlledu ffilmiau hyd at ddosbarthiad 15 y BBFC neu rai sy'n cyfateb iddynt, ar unrhyw adeg o'r dydd ar yr amod bod:
- system ddiogelu (rhif adnabod personol gorfodol neu amddiffyniad cyfatebol arall) cyn 2000 ac ar ôl 0530, sy'n foddhaol o ran ceisio cyfyngu mynediad i'r rhai sydd wedi'u hawdurdodi i wyllo'n unig pan ddangosir deunydd heblaw ffilmiau a gafodd ddosbarthiad U neu PG gan y BBFC neu rai sy'n cyfateb iddynt; a bod
  - y systemau diogelu hynny sydd ar waith i amddiffyn plant wedi'u hesbonio'n glir i'r holl danysgrifwyr.
- 1.23 Caiff gwasanaethau talu wrth wyllo darlledu ffilmiau hyd at ddosbarthiad 18 y BBFC neu rai sy'n cyfateb iddynt, ar unrhyw adeg o'r dydd ar yr amod:
- bod system ddiogelu cyn 2100 ac ar ôl 0530 (rhif adnabod personol gorfodol neu amddiffyniad cyfatebol arall), sy'n foddhaol o ran ceisio cyfyngu mynediad i'r rhai sydd wedi'u hawdurdodi i wyllo'n unig pan ddangosir deunydd heblaw ffilmiau a gafodd ddosbarthiad U neu PG gan y BBFC neu rai sy'n cyfateb iddynt;

- y rhoddir gwybodaeth am gynnwys rhaglen a fydd yn helpu oedolion i asesu ei haddasrwydd i blant;
  - bod system filio fanwl i danysgrifwyr sy'n rhestru'n glir y cwbl a wyliwyd gan gynnwys amseroedd a dyddiadau gwyllo; a bod
  - y systemau diogelu hynny sydd ar waith i amddiffyn plant wedi'u hesbonio'n glir i'r holl danysgrifwyr.
- 1.24 Mae gwasanaethau premiwm i danysgrifwyr a gwasanaethau talu wrth wyllo/talu fesul noson yn cael darlledu deunydd 'rhyw oedolion' rhwng 2200 a 0530 ar yr amod, yn ychwanegol at amddiffyniadau eraill a nodwyd uchod:
- fod system amgodio orfodol wedi'i diogelu gan rif adnabod personol, neu amddiffyniad cyfatebol arall, sy'n foddhaol o ran ceisio cyfyngu mynediad i'r rhai sydd wedi'u hawdurdodi i wyllo'n unig; a bod
  - mesurau ar waith sy'n sicrhau bod y tanysgrifiwr yn oedolyn.
- 1.25 Rhaid peidio â darlledu ffilmiau a gafodd ddsbarthiad R18 gan y BBFC neu rai sy'n cyfateb iddynt.

Cynnwys pobl dan ddeunaw oed mewn rhaglenni

- 1.26 Rhaid gofalu'n briodol am les corfforol ac emosiynol ac urddas pobl dan ddeunaw oed sy'n cymryd rhan neu'n cael eu cynnwys fel arall mewn rhaglenni. Rhaid gwneud hyn heb ystyried unrhyw ganiatâd a roddwyd gan yr un sy'n cymryd rhan neu gan riant, gwarcheidwad neu gan berson arall sydd dros ddeunaw oed yn lle rhiant.
- 1.27 Rhaid peidio ag achosi gofid neu bryder diangen i bobl dan ddeunaw oed drwy eu cynnwys mewn rhaglenni neu drwy ddarlledu'r rhaglenni hynny.
- 1.28 Rhaid i wobrau sydd wedi'u bwriadu ar gyfer plant fod yn addas i ystod oedran y gynulleidfa yr anelir ati a'r rhai sy'n cymryd rhan.
- (Gweler Rheol 2.11 yn Adran Dau: Niwed a Sarhâd)

Adran Dau: Niwed a Sarhâd

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adran 3(4)(g) ac (l) a 319(2)(a), (f) ac (l) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, ac Erthyglau 10 a 14 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Rhaid darllen yr adran hon ar y cyd ag Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed. Mae'r rheolau yn yr adran hon wedi'u bwriadu nid yn unig i roi amddiffyniad digonol i oedolion ond hefyd i amddiffyn pobl dan ddeunaw oed.

Egwyddor

Sicrhau cymhwyso safonau sydd wedi'u derbyn yn gyffredinol at gynnwys gwasanaethau teledu a radio fel y rhoddir amddiffyniad digonol i aelodau o'r cyhoedd rhag cynnwys deunydd niweidiol a/neu sarhaus mewn gwasanaethau o'r fath.

Rheolau

- 2.1 Rhaid cymhwyso safonau sydd wedi'u derbyn yn gyffredinol at gynnwys gwasanaethau teledu a radio fel y rhoddir amddiffyniad digonol i aelodau o'r cyhoedd rhag cynnwys deunydd niweidiol a/neu sarhaus mewn gwasanaethau o'r fath.
- 2.2 Rhaid i raglenni neu eitemau ffeithiol neu bortreadau o faterion ffeithiol beidio â charmarwain y gynulleidfa'n sylweddol.

(Nodyn i Reol 2.2: Mae newyddion wedi'u rheoleiddio dan Adran Pump o'r Côd.)
- 2.3 Wrth gymhwyso safonau sydd wedi'u derbyn yn gyffredinol, rhaid i ddarlledwyr sicrhau bod deunydd a allai achosi sarhâd wedi'i gyfiawnhau gan y cyd-destun (gweler ystyr "cyd-destun" isod). Gall deunydd o'r fath gynnwys ond bod heb ei gyfyngu i'r canlynol: iaith sarhaus, trais, rhyw, trais rhywiol, difrio, gofid, amharu ar urddas pobl, iaith neu driniaeth wahaniaethol (er enghraifft, ar sail oed, anabledd, rhyw, hil, crefydd, credoau a chyfeiriadedd rhywiol). Dylid hefyd ddarlledu gwybodaeth briodol os byddai o gymorth i osgoi neu leihau sarhâd.

Ystyr “cyd-destun”:

Mae cyd-destun yn cynnwys (ond heb fod wedi'i gyfyngu i'r canlynol):

- cynnwys golygyddol y rhaglen, y rhaglenni neu'r gyfres;
- y gwasanaeth y darlledir y deunydd arno;
- amser y darllediad;
- pa raglenni eraill sydd wedi'u hamserlennu cyn ac ar ôl y rhaglen neu raglenni dan sylw;
- maint y niwed neu sarhâd sy'n debygol o gael ei achosi drwy gynnwys unrhyw fath penodol o ddeunydd mewn rhaglenni'n gyffredinol neu raglenni o fath penodol;
- maint a chyfansoddiad tebygol y gynulleidfa ddichonol a disgwyliad tebygol y gynulleidfa;
- y graddau y gellir dwyn natur y cynnwys i sylw'r gynulleidfa ddichonol, er enghraifft, drwy roi gwybodaeth;
- effaith y deunydd ar wylwyr neu wrandawyr a allai ddod ar ei draws yn ddiarwybod.

2.4 Rhaid i raglenni peidio â chynnwys deunydd (boed mewn rhaglenni unigol neu mewn rhaglenni o'u cymryd gyda'i gilydd) sydd, o ystyried y cyd-destun, yn goddef neu'n glamoreiddio ymddygiad treisiol, peryglus neu dra gwrthgymdeithasol ac sy'n debygol o gymell eraill i efelychu ymddygiad o'r fath.

(Gweler Rheolau 1.11 i 1.13 yn Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed.)

2.5 Rhaid peidio â chynnwys dulliau hunanladdiad a hunan-niwed mewn rhaglenni oni bai fod cyfiawnhad golygyddol drostynt a bod y cyd-destun hefyd yn eu cyfiawnhau.

(Gweler Rheol 1.13 yn Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed.)

2.6 Rhaid ymdrin â gwrthrychedd priodol ag unrhyw arddangosiadau o ddadreibio, yr ocwlt, y goruwchnaturiol, dewiniaeth, neu arferion sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r rhain yr honnir eu bod yn rhai go iawn (yn hytrach nag adloniant).

(Gweler Rheol 1.19 yn Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed, ynghylch cyfyngiadau ar amserlennu.)

- 2.7 Os gwneir arddangosiad o ddadreibio, yr ocwlt, y goruwchnaturiol, dewiniaeth, neu arferion sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r rhain i ddibenion adloniant, rhaid egluro hyn i wylwyr a gwrandawyr.
- 2.8 Rhaid peidio â chynnwys cyngor newid bywyd sydd wedi'i anelu at unigolion mewn arddangosiadau o ddadreibio, yr ocwlt, y goruwchnaturiol, dewiniaeth, neu arferion sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r rhain (pa un a honnir bod arddangosiadau o'r fath yn rhai go iawn neu eu bod i ddibenion adloniant).
- (Mae rhaglenni crefyddol wedi'u heithrio rhag y rheol hon ond rhaid iddynt gydymffurfio, pa un bynnag, â'r darpariaethau yn Adran Pedwar: Crefydd. Nid yw ffilmiau, dramâu a ffuglen wedi'u rhwymo gan y rheol hon fel arfer.)

Ystyr "newid bywyd":

Mae cyngor newid bywyd yn cynnwys cyngor uniongyrchol i unigolion y gallent weithredu ar ei sail neu ddibynnu arno'n rhesymol ynghylch iechyd, materion ariannol, cyflogaeth neu gydberthnasoedd.

- 2.9 Os bydd darlledwyr yn darlledu deunydd sy'n cynnwys arddangosiadau o dechnegau hypnoteiddio, rhaid iddynt arfer cyfrifoldeb priodol er mwyn atal hypnosis a/neu adweithiau niweidiol ymysg gwylwyr a gwrandawyr. Rhaid i'r hypnotydd beidio â darlledu geiriau ei act arferol yn llawn neu gael ei ddangos yn perfformio'n syth i'r camera.
- 2.10 Rhaid darlledu newyddion dynwaredol (er enghraifft, mewn dramâu neu mewn rhaglenni dogfen) yn y fath fodd fel nad oes posibilrwydd rhesymol y bydd y gynulleidfa'n cael ei chamarwain i gredu eu bod yn gwyllo neu'n gwrandao ar newyddion go iawn.
- 2.11 Dylid cynnal cystadlaethau'n deg, dylid disgrifio gwobrau'n gywir a dylai'r rheolau fod yn glir ac wedi'u datgan mewn modd priodol.

(Gweler Rheol 1.28 yn Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed.)

- 2.12 Rhaid i ddarlledwyr beidio â defnyddio technegau sy'n manteisio ar y posibilrwydd o gyfleu neges i wylwyr neu wrandawyr, neu o ddylanwadu ar eu meddwl fel arall heb iddynt fod yn ymwybodol, neu'n llwyr ymwybodol, o'r hyn sydd wedi digwydd.
- 2.13 Rhaid i ddarlledwyr teledu ofalu am gadw lefel isel o risg i wylwyr sydd ag epilepsi sy'n sensitif i olau. Mewn achosion lle nad yw'n rhesymol ymarferol dilyn canllawiau Ofcom (gweler gwefan Ofcom), a lle y gall darlledwyr ddangos bod cyfiawnhad golygyddol dros ddarlledu goleuadau sy'n fflachio a/neu batrymau, dylid rhoi rhybudd digonol i wylwyr ar lafar a hefyd, os yw'n briodol, ar ffurf testun ar ddechrau'r rhaglen neu'r eitem mewn rhaglen

Adran Tri: Troseddu

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adran 3(4)(j) a 319(2)(b) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, Erthygl 22(a) o Gyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau, ac Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Egwyddor

Sicrhau na fydd deunydd sy'n debygol o annog neu gymell troseddu neu o arwain at anhrefn wedi'i gynnwys mewn gwasanaethau teledu neu radio.

Rheolau

- 3.1 Rhaid peidio â chynnwys deunydd sy'n debygol o annog neu gymell troseddu neu o arwain at anhrefn mewn gwasanaethau teledu neu radio.
- 3.2 Rhaid peidio â darlledu disgrifiadau neu arddangosiadau o dechnegau troseddol sy'n cynnwys manylion hanfodol a allai gynnig modd i gyflawni trosedd oni bai fod cyfiawnhad golygyddol dros hynny.
- 3.3 Ni cheir rhoi unrhyw daliad, addewid o daliad, neu daliad mewn nwyddau i rai sydd wedi'u cael yn euog o drosedd neu sydd wedi cyffesu trosedd, boed yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, am gyfraniad i raglen gan y troseddwr (neu unrhyw berson arall) mewn cysylltiad â'i drosedd(au). Yr unig eithriad i hyn yw pan fydd er lles y cyhoedd.
- 3.4 Tra bydd achos troseddol yn mynd ymlaen, ni cheir rhoi unrhyw daliad neu addewid o daliad, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, i unrhyw dyst neu unrhyw berson y gellir disgwyl yn rhesymol iddo gael ei alw'n dyst. Ni ddylid awgrymu rhoi unrhyw daliad ychwaith neu ei wneud yn ddibynnol ar ganlyniad y treial. Dim ond gwariant gwirioneddol neu golled enillion anochel a gafwyd wrth gyfrannu i raglen y ceir ei ad-dalu.
- 3.5 Os yw achos troseddol yn debygol neu'n rhagweladwy, ni ddylid rhoi taliadau i bobl y gellid disgwyl yn rhesymol iddynt fod yn dystion oni bai fod budd amlwg i'r cyhoedd yn hynny, er enghraifft, drwy ymchwilio i drosedd neu ddrwgweithredu difrifol, a bod angen y taliad i gael y wybodaeth. Os rhoddir taliad o'r fath, bydd yn briodol datgelu'r taliad i'r amddiffyniad ac i'r erlyniad os bydd y person yn dyst mewn unrhyw dreial a geir wedyn.
- 3.6 Rhaid i ddarlledwyr wneud pob ymdrech i beidio â darlledu deunydd a allai beryglu bywydau neu amharu ar lwyddiant ymdrechion i ddelio ag achos o gipio neu herwgipio.

Adran Pedwar: Crefydd

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adrannau 319(2) (e) a 319(6) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, ac Erthyglau 9, 10 a 14 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Mae'r rheolau yn yr adran hon yn gymwys i raglenni crefyddol.

Egwyddorion

Sicrhau bod darlledwyr yn arfer cyfrifoldeb priodol mewn cysylltiad â chynnwys rhaglenni sy'n rhaglenni crefyddol.

Sicrhau nad yw rhaglenni crefyddol yn cynnwys unrhyw gam-fanteisio ar unrhyw deimladau sydd gan y gynulleidfa ynghylch rhaglen o'r fath.

Sicrhau nad yw rhaglenni crefyddol yn cynnwys unrhyw ymdriniaeth ddifriol â barnau a chredoau crefyddol y rhai sy'n perthyn i grefydd neu enwad crefyddol penodol.

Rheolau

4.1 Broadcasters must exercise the proper degree of responsibility with respect to the content of programmes which are religious programmes.

Ystyr "rhaglen grefyddol":

Mae rhaglen grefyddol yn rhaglen sy'n delio â materion crefyddol fel testun canolog, neu fel rhan bwysig, o'r rhaglen.

4.2 Rhaid peidio ag ymdrin yn ddifriol â barnau a chredoau crefyddol y rhai sy'n perthyn i grefydd neu enwad crefyddol penodol.

4.3 Os yw grefydd neu enwad crefyddol yn destun, neu'n un o'r testunau, i raglen grefyddol, rhaid i enw'r grefydd a/neu'r enwad fod yn glir i'r gynulleidfa.

4.4 Rhaid i raglenni crefyddol beidio â cheisio hyrwyddo barnau neu gredoau crefyddol yn llechwraidd.

- 4.5 Rhaid i raglenni crefyddol ar wasanaethau teledu beidio â cheisio recriwtiaid. Nid yw hyn yn gymwys i wasanaethau teledu crefyddol arbenigol. Mae rhaglenni crefyddol ar wasanaethau radio'n cael ceisio recriwtiaid.

Ystyr “ceisio recriwtiaid”:

Ystyr ceisio recriwtiaid yw apelio'n uniongyrchol i aelodau cynulleidfa i ymuno â chrefydd neu enwad crefyddol.

- 4.6 Rhaid i raglenni crefyddol beidio â chamfanteisio ar unrhyw deimladau sydd gan y gynulleidfa.
(Gweler Rheolau 10.13 i 10.16 yn Adran 10: Cyfeiriadau Masnachol a Materion Eraill, mewn cysylltiad ag apeliadau.)
- 4.7 Os yw rhaglen grefyddol yn cynnwys honiadau bod rhywun byw (neu gr p) yn meddu ar bwerau neu alluoedd arbennig, rhaid iddi drin honiadau o'r fath â gwrthrychedd priodol a rhaid iddi beidio â darlledu honiadau o'r fath ar adegau pan ellid disgwyl i niferoedd sylweddol o blant fod yn gwyllo (yn achos teledu), neu pan yw plant yn neilltuol o debygol o wrando (yn achos radio).

Adran Pump: Didueddrwydd Dyladwy a Chywirdeb Dyladwy a Rhoi Amlygrwydd Gormodol i Farnau a Safbwyntiau

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adran 319(2)(c) a (d), 319(8) ac adran 320 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, ac Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Nid yw'r adran hon o'r Côd yn gymwys i wasanaethau BBC sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded neu gymorth grant, a gaiff eu rheoleiddio yn y materion hyn gan Ymddiriedolaeth y BBC.

Egwyddorion

Sicrhau y bydd newyddion, ar ba bynnag ffurf, yn cael eu hadrodd gyda chywirdeb dyladwy a'u cyflwyno gyda didueddrwydd dyladwy.

Sicrhau cydymffurfio â gofynion arbennig y Ddeddf o ran didueddrwydd.

Rheolau

Ystyr "didueddrwydd dyladwy":

Mae "dyladwy" yn oleddfiad pwysig i'r cysyniad o ddidueddrwydd. Mae didueddrwydd ei hun yn golygu peidio â ffafrio un ochr yn fwy nag un arall. Mae "dyladwy" yn golygu digonol neu briodol i destun a natur y rhaglen. Felly nid yw "didueddrwydd dyladwy" yn golygu bod rhaid rhoi'r un amser ar gyfer pob barn neu fod rhaid cynrychioli pob dadl a phob agwedd ar bob dadl. Gallai'r ymagwedd at ddidueddrwydd dyladwy amrywio yn ôl natur y testun, y math o raglen a sianel, disgwyliad tebygol y gynulleidfa o ran cynnwys, a'r graddau y dangosir natur y cynnwys a'r ymagwedd i'r gynulleidfa. Mae cyd-destun, fel y mae wedi'i ddiffinio yn Adran Dau: Niwed a Sarhâd, yn bwysig.

Didueddrwydd dyladwy a chywirdeb dyladwy mewn newyddion

- 5.1 Rhaid adrodd newyddion, ar ba bynnag ffurf, gyda chywirdeb dyladwy a'u cyflwyno gyda didueddrwydd dyladwy.
- 5.2 Fel arfer dylid cydnabod camgymeriadau o bwys mewn newyddion a'u cywiro ar yr awyr yn gyflym. Dylid amserlennu cywiriadau'n briodol.

- 5.3 Ni cheir defnyddio unrhyw wleidydd fel darllenydd newyddion, cyfwelydd neu ohebydd mewn unrhyw raglenni newyddion oni bai fod cyfiawnhad golygyddol dros hynny mewn achosion eithriadol. Mewn achos o'r fath, rhaid egluro teyrngarwch gwleidyddol y person hwnnw i'r gynulleidfa.

Gofynion arbennig o ran didueddrwydd: rhaglenni newyddion a rhaglenni eraill

Materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau a materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol

Ystyr "materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau a materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol":

Mae materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau'n faterion gwleidyddol neu ddiwydiannol y mae gwleidyddion, diwydiant a/neu'r cyfryngau'n dadlau yn eu cylch. Nid yw materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol yn destun dadlau o reidrwydd ond maent yn ymwneud â pholisi sy'n destun trafod neu sydd wedi'i bennu eisoes gan lywodraeth genedlaethol, ranbarthol neu leol neu gan gyrff sydd wedi'u hawdurdodi gan y cyrff cyhoeddus hynny i wneud polisi ar eu rhan, er enghraifft, cyrff anlywodraethol, sefydliadau Ewropeaidd perthnasol, etc.

Gwahardd barnau neu safbwyntiau

(Mae Rheol 5.4 yn gymwys i raglenni teledu a radio heblaw gwasanaethau cyfyngedig.)

- 5.4 Rhaid i raglenni yn y gwasanaethau (sydd wedi'u rhestru uchod) wahardd pob mynegiant o farnau a safbwyntiau gan y person sy'n darparu'r gwasanaeth am faterion gwleidyddol a diwydiannol sy'n destun dadlau a materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol (oni bai fod y person hwnnw'n siarad mewn fforwm deddfwriaethol neu mewn llys barn). Mae barnau a safbwyntiau sy'n ymwneud â darparu gwasanaethau rhaglenni wedi'u heithrio rhag y gofyniad hwn hefyd.

Cadw didueddrwydd dyladwy

(Mae Rheolau 5.5 i 5.12 yn gymwys i wasanaethau rhaglenni teledu, gwasanaethau teletestun, gwasanaethau rhaglenni radio cenedlaethol a sain ddigidol genedlaethol.)

- 5.5 Rhaid i unrhyw berson sy'n darparu gwasanaeth (sydd wedi'i restru uchod) gadw didueddrwydd dyladwy ar faterion gwleidyddol a diwydiannol sy'n destun dadlau a materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol. Gellir sicrhau hyn o fewn rhaglen neu drwy gyfres o raglenni wedi'u cymryd gyda'i gilydd.

Ystyr “cyfres o raglenni wedi'u cymryd gyda'i gilydd”:

Mae hyn yn golygu mwy nag un rhaglen yn yr un gwasanaeth, sydd â chysylltiad golygyddol, sy'n ymdrin â'r un materion neu rai cysylltiedig o fewn cyfnod priodol ac sydd wedi'i hanelu at gynulleidfa debyg. Gall cyfres gynnwys, er enghraifft, llinyn, neu ddwy raglen (fel drama a dadl am y ddrama) neu 'glwstwr' neu 'dymor' o raglenni ar yr un testun.

- 5.6 Fel arfer dylid egluro i'r gynulleidfa ar yr awyr fod rhaglenni sydd â chysylltiad golygyddol sy'n ymdrin â'r un testun yn cael eu darlledu (fel rhan o “gyfres” lle y mae'r darlledwr yn bwriadu sicrhau didueddrwydd dyladwy).
- 5.7 Rhaid peidio â chamliwio safbwyntiau a ffeithiau. Hefyd rhaid cyflwyno safbwyntiau gyda phwys dyladwy dros gyfnodau priodol.
- 5.8 Rhaid egluro i'r gynulleidfa unrhyw fuddiant personol sydd gan ohebydd neu gyflwynydd a fyddai'n codi amheuaeth ynghylch didueddrwydd dyladwy'r rhaglen.
- 5.9 Mae cyflwynwyr a gohebwy (heblaw cyflwynwyr newyddion a gohebwyr mewn rhaglenni newyddion), cyflwynwyr rhaglenni neu eitemau “barn bersonol” neu “awdurol”, a chadeiryddion rhaglenni trafod yn cael mynegi eu barn eu hunain am faterion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun trafod neu faterion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol. Fodd bynnag, rhaid tynnu sylw digonol at safbwyntiau eraill un ai yn y rhaglen, neu mewn cyfres o raglenni a gymerir gyda'i gilydd. Yn ogystal â hynny, rhaid i gyflwynwyr beidio â manteisio ar ymddangosiadau rheolaidd i hyrwyddo eu barn mewn modd sy'n groes i'r gofyniad am ddiueddrwydd dyladwy. Yn achos rhaglenni ffonio i mewn i siarad â chyflwynwyr, rhaid cymell barnau gwahanol a pheidio â'u gwahardd.

- 5.10 Rhaid hysbysu'r gynulleidfa'n glir ar y dechrau os yw rhaglen neu eitem yn un awdurol neu'n cyflwyno barn bersonol. Mae hyn yn ofyniad sylfaenol ac mae'n bosibl na fydd yn ddigonol ym mhob amgylchiad. (Mae cyflwynwyr 'personoliaeth' ar raglenni ffonio i mewn ar y radio wedi'u heithrio rhag y ddarpariaeth hon oni bai fod eu statws o ran datgan barn bersonol yn aneglur.)

Ystyr "barn bersonol" ac "awdurol":

Mae rhaglenni "barn bersonol" yn rhaglenni sy'n cyflwyno barn neu safbwynt penodol. Mae rhaglenni barn bersonol yn gallu amrywio o fynegiad plaen o farn bleidiol iawn, er enghraifft gan rywun sy'n aelod o grŵp lobïo ac sy'n ymgyrchu ar y mater, i farn "awdurol" ystyriol gan newyddiadurwr, sylwebydd neu academydd, sydd ag arbenigedd proffesiynol neu arbenigaeth mewn maes sy'n ei alluogi i fynegi barn nad yw o reidrwydd yn un sydd yn y brif ffrwd.

Materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau helaeth a materion o bwys mawr sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol

- 5.11 Yn ogystal â'r rheolau uchod, rhaid i'r person sy'n darparu gwasanaeth (sydd wedi'i restru uchod) gadw didueddrwydd dyladwy ar faterion gwleidyddol a diwydiannol sy'n destun dadlau helaeth a materion o bwys mawr sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol ym mhob rhaglen neu mewn rhaglenni sy'n amserol ac wedi'u cysylltu'n glir.

Ystyr "materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau helaeth a materion o bwys mawr sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol":

Bydd y rhain yn amrywio yn ôl digwyddiadau ond fel arfer maent yn faterion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau neu'n faterion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol sydd o bwys cenedlaethol, ac yn aml o bwys rhyngwladol, neu'n rhai o bwysigrwydd tebyg o fewn ardal ddarlledu lai.

- 5.12 Wrth ymdrin â materion gwleidyddol a diwydiannol sy'n destun dadlau helaeth a materion o bwys mawr sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol, rhaid cynnwys ystod briodol eang o safbwyntiau pwysig a rhoi pwys dyladwy iddynt ym mhob rhaglen neu mewn rhaglenni sy'n amserol ac wedi'u cysylltu'n glir. Rhaid peidio â chamliwio safbwyntiau a ffeithiau.

Atal amlygrwydd gormodol i farnau a safbwyntiau ar faterion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau a materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol

(Mae Rheol 5.13 yn gymwys i wasanaethau radio lleol (yn cynnwys gwasanaethau radio cymunedol), gwasanaethau rhaglenni sain ddigidol leol (yn cynnwys gwasanaethau rhaglenni sain ddigidol gymunedol) a gwasanaethau cynnwys trwyddedadwy radio.)

- 5.13 Ni ddylai darlledwyr roi amlygrwydd gormodol i farnau a safbwyntiau personau neu gyrff penodol ar faterion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun trafod a materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol yn yr holl raglenni sydd wedi'u cynnwys mewn unrhyw wasanaeth (sydd wedi'i restru uchod) o'u cymryd gyda'i gilydd.

Ystyr "amlygrwydd gormodol i farnau a safbwyntiau":

Mae amlygrwydd gormodol yn ddiffyg cydbwysedd sylweddol yn y safbwyntiau a fynegir wrth roi sylw i faterion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau neu faterion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol.

Ystyr "rhaglenni sydd wedi'u cynnwys mewn unrhyw wasanaeth...o'u cymryd gyda'i gilydd":

Ystyr rhaglenni sydd wedi'u cynnwys mewn unrhyw wasanaeth o'u cymryd gyda'i gilydd yw'r holl raglenni ar wasanaeth sy'n ymdrin â'r un materion neu rai cysylltiedig o fewn cyfnod priodol.

Adran Chwech: Etholiadau a Refferenda

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adrannau 319(2)(c) a 320 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, ac Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol. Dylai darlledwyr ddal sylw hefyd ar yr adrannau perthnasol yn Neddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 (fel y'i diwygiwyd) - gweler yn benodol adrannau 66A, 92 a 93 (sydd wedi'i diwygio gan adran 144 o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000).

Nid yw'r adran hon o'r Côd yn gymwys i wasanaethau BBC sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded neu gymorth grant, a gaiff eu rheoleiddio mewn cysylltiad â'r materion hyn gan Ymddiriedolaeth y BBC.

Nid yw'r adran hon o'r Côd yn gymwys i wasanaethau BBC sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded neu gymorth grant, a gaiff eu rheoleiddio mewn cysylltiad â'r materion hyn gan Ymddiriedolaeth y BBC.

Egwyddor

Sicrhau cymhwyso'r gofynion arbennig o ran didueddrwydd sydd yn Neddf Cyfathrebiadau 2003 ac mewn deddfwriaeth arall sy'n ymwneud â darlledu ar etholiadau a refferenda, ar adeg etholiadau a refferenda.

Rheolau

Rhaglenni ar adeg etholiadau a refferenda

6.1 Mae'r rheolau sydd yn Adran Pump, yn enwedig y rheolau sy'n ymwneud â materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau helaeth a materion o bwys mawr sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol, yn gymwys i'r sylw i etholiadau a refferenda.

Rhaglenni ar adeg etholiadau a refferenda yn y DU

Nid yw gweddill yr adran hon ond yn gymwys yn ystod cyfnod yr etholiad neu'r refferendwm ei hun sydd wedi'i ddiffinio isod.

Ystyr “etholiad”:

At ddiben yr adran hon mae etholiadau'n cynnwys etholiad cyffredinol seneddol, isetholiad seneddol, etholiad llywodraeth leol, etholiad maer, etholiad Senedd yr Alban, etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cynulliad Gogledd Iwerddon a Chynulliad Llundain, ac etholiad Senedd Ewrop.

Ystyr “refferendwm”:

At ddiben yr adran hon mae refferendwm (y mae Deddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 yn gymwys iddo) yn cynnwys refferendwm ar draws y DU, refferendwm cenedlaethol neu ranbarthol, ond nid yw'n cynnwys refferendwm lleol.

- 6.2 Rhaid rhoi pwys dyladwy ar y sylw i'r prif bleidiau yn ystod cyfnod yr etholiad. Rhaid i ddarlledwyr hefyd ystyried rhoi sylw priodol i bleidiau eraill ac ymgeiswyr annibynnol sydd â barnau a safbwyntiau pwysig.

Ystyr “prif blaid”:

Ar hyn o bryd, y prif bleidiau yn y DU yw'r Blaid Geidwadol, y Blaid Lafur a'r Democratiaid Rhyddfrydol. Yn ogystal â hynny, mae Plaid Cymru yn brif blaid yng Nghymru a Phlaid Genedlaethol yr Alban yn brif blaid yn yr Alban. Y prif bleidiau yng Ngogledd Iwerddon yw Plaid yr Unoliaethwyr Democratiaid, Sinn Fein, Plaid y Democratiaid Cymdeithasol a Llafur, a Phlaid Unoliaethol Ulster.

Ystyr “cyfnod yr etholiad”:

Yn achos etholiad cyffredinol seneddol, mae'r cyfnod hwn yn dechrau wrth gyhoeddi diddymu'r Senedd. Yn achos isetholiad seneddol, mae'r cyfnod hwn yn dechrau wrth gyhoeddi gwrit neu ar ddyddiad cynharach yn unol â hysbysiad yn y London Gazette. Yn achos etholiadau Senedd yr Alban, mae'r cyfnod yn dechrau wrth ddiddymu Senedd yr Alban neu, yn achos isetholiad, ar y dyddiad pan ddaw sedd yn wag. Yn achos Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cynulliad Gogledd Iwerddon, Cynulliad Llundain ac etholiadau llywodraeth leol, mae'n dechrau ar y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi hysbysuadau etholiad. Yn achos etholiadau Senedd Ewrop, mae'n dechrau

ar y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi'r hysbysiad etholiad, sef 25 o ddiwrnodau cyn yr etholiad. Ym mhob achos, mae'r cyfnod yn dod i ben pan fydd pleidleisio'n gorffen.

Ystyr "ymgeisydd":

Mae i ymgeisydd yr ystyr a roddir iddo yn adran 93 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 (fel y'i diwygiwyd) ac mae'n golygu ymgeisydd sydd wedi'i enwebu i sefyll yn yr etholiad neu ei gynnwys mewn rhestr o ymgeiswyr a gyflwynwyd mewn cysylltiad ag ef.

- 6.3 Rhaid rhoi pwys dyladwy ar gyrff dynodedig mewn sylw yn ystod cyfnod y refferendwm. Rhaid i ddarlledwyr hefyd ystyried rhoi sylw priodol i gyfranogwyr eraill a ganiateir sydd â barnau a safbwyntiau pwysig.

Ystyr "corff dynodedig" a "cyfranogwyr a ganiateir":

Cyrff dynodedig a chyfranogwyr a ganiateir yw'r rheini sydd wedi'u dynodi gan y Comisiwn Etholiadol.

Ystyr "cyfnod y refferendwm":

Yn achos refferenda, gall gwahanol gyfnodau fod yn gymwys. Bydd refferendwm a gynhelir dan Ddeddf Gogledd Iwerddon 1998 (fel y'i diwygiwyd) yn dechrau pan roddir drafft o Orchymyn gerbron y Senedd i'w gymeradwyo gan y ddau DĐ. Yn achos refferendwm a gynhelir dan Ddeddfau eraill, nodir yr adeg pan fydd cyfnod refferendwm yn dechrau yn y Deddfau penodol. Yn achos Gorchymyn sydd gerbron y Senedd, rhoddir yr amser yn y Gorchymyn hwnnw. Ym mhob achos bydd y cyfnod yn dod i ben pan fydd pleidleisio'n gorffen.

- 6.4 Rhaid gorffen trafod a dadansoddi materion sy'n ymwneud ag etholiadau a refferenda pan fydd y pleidleisio'n dechrau. (Mae hyn yn cyfeirio at agor y gorsafoedd pleidleisio eu hunain. Nid yw'r rheol hon yn gymwys i unrhyw bleidlais a gynhelir drwy'r post yn unig.)

- 6.5 Ni chaiff darlledwyr gyhoeddi canlyniadau unrhyw arolwg barn ar y diwrnod pleidleisio ei hun nes bydd gorsafodd pleidleisio'r etholiad neu refferendwm yn cau. (Yn achos etholiadau Senedd Ewrop, mae hyn yn gymwys nes bydd yr holl orsafodd pleidleisio ledled yr Undeb Ewropeaidd wedi cau.)
- 6.6 Rhaid i ymgeiswyr yn etholiadau'r DU, a chynrychiolwyr cyfranogwyr a ganiateir yn refferenda'r DU, beidio â gweithredu fel cyflwynwyr newyddion, cyfwelwyr neu gyflwynwyr mewn unrhyw fath o raglen yn ystod cyfnod yr etholiad.
- 6.7 Mae ymddangosiadau gan ymgeiswyr (yn etholiadau'r DU) neu gynrychiolwyr (i gyfranogwyr a ganiateir yn refferenda'r DU) mewn rhaglenni anwleidyddol a gafodd eu cynllunio neu eu hamserlennu cyn cyfnod yr etholiad neu'r refferendwm yn cael mynd ymlaen, ond ni ddylid trefnu a darlledu unrhyw ymddangosiadau newydd yn ystod y cyfnod.

Sylw i etholaethau a sylw i ardaloedd etholiadol mewn etholiadau

(Ni fydd Rheolau 6.8 i 6.13 ond yn gymwys i S4C os yw S4C wedi'u mabwysiadu dan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl fel ei Chôd Ymarfer.)

- 6.8 Rhaid sicrhau didueddrwydd dyladwy mewn adroddiadau neu drafodaethau ar etholaethau neu mewn adroddiadau a thrafodaethau ar ardaloedd etholiadol.

Ystyr "ardal etholiadol":

Ardal etholiadol (er enghraifft, adran etholiadol, ward bwrdeistref neu ardal arall) yw'r hyn sy'n cyfateb mewn llywodraeth leol i'r term seneddol "etholaeth".

- 6.9 Os bydd ymgeisydd yn cymryd rhan mewn eitem am ei etholaeth neu ei ardal etholiadol ei hun, rhaid cynnig cyfle i gymryd rhan i ymgeiswyr o bob un o'r prif bleidiau. (Fodd bynnag, os byddant yn gwrthod neu'n methu â chymryd rhan, caiff yr eitem fynd ymlaen serch hynny.)
- 6.10 Yn ogystal â Rheol 6.9, rhaid i ddarlledwyr gynnig cyfle i gymryd rhan mewn adroddiadau a thrafodaethau ar etholaethau neu ardaloedd etholiadol i'r holl ymgeiswyr yn yr etholaeth neu ardal etholiadol sy'n cynrychioli pleidiau a fu â chefnogaeth sylweddol ymysg etholwyr cyn hynny neu lle y mae tystiolaeth o gefnogaeth sylweddol ar y pryd. Mae hyn yn gymwys hefyd i ymgeiswyr annibynnol. (Fodd bynnag, os bydd ymgeisydd yn gwrthod neu'n methu â chymryd rhan, caiff yr eitem fynd ymlaen serch hynny.)

- 6.11 Rhaid cynnwys mewn unrhyw adroddiad neu drafodaeth ar etholaeth neu ardal etholiadol a ddarllidir ar ôl cau'r enwebiadau restr o'r holl ymgeiswyr sy'n sefyll, gan roi eu henwau cyntaf, eu cyfenwau ac enw'r blaid y maent yn ei chynrychioli neu, os ydynt yn sefyll yn annibynnol, y ffaith eu bod yn ymgeisydd annibynnol. Rhaid cyfleu hyn drwy sain a/neu lun. Os ailddarllidir adroddiad ar etholaeth ar wasanaeth radio nifer o weithiau ar yr un diwrnod, dim ond unwaith y mae angen darlledu'r rhestr lawn. Os na fydd yr adroddiad ar etholaeth yn rhoi'r rhestr lawn o ymgeiswyr wrth ei ailddarlledu wedyn ar y diwrnod hwnnw, dylid cyfeirio'r gynulleidfa i wefan briodol neu ffynhonnell wybodaeth arall sy'n rhestru'r holl ymgeiswyr ac yn rhoi'r wybodaeth sydd wedi'i nodi uchod.
- 6.12 Os bydd ymgeisydd yn cymryd rhan mewn rhaglen ar unrhyw fater, ar ôl galw'r etholiad, rhaid peidio â rhoi cyfle iddo wneud pwyntiau am yr etholaeth, neu bwyntiau am ardal etholiadol ynghylch yr etholaeth neu ardal etholiadol lle y mae'n sefyll, os na roddir cyfle tebyg i unrhyw ymgeiswyr eraill.
- 6.13 Os rhoddir sylw i ranbarthau etholiad ehangach, er enghraifft, mewn etholiadau i Senedd yr Alban, Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cynulliad Gogledd Iwerddon, Cynulliad Llundain neu Senedd Ewrop, bydd Rheolau 6.8 i 6.12 yn gymwys o ran cynnig cyfle i gymryd rhan i ymgeiswyr. Yn yr achosion hyn, dylid rhestru'r holl bleidiau sydd ag ymgeisydd yn y rhanbarth perthnasol drwy sain a/neu lun, ond nid oes angen rhestru ymgeiswyr fel unigolion. Fodd bynnag, rhaid enwi unrhyw ymgeisydd annibynnol nad yw'n sefyll ar restr plaid. Os ailddarllidir adroddiad ar wasanaeth radio nifer o weithiau ar yr un diwrnod, dim ond unwaith y mae angen darlledu'r rhestr lawn. Os na fydd yr adroddiad ar etholaeth yn rhoi'r rhestr lawn o ymgeiswyr wrth ei ailddarlledu wedyn ar y diwrnod hwnnw, dylid cyfeirio'r gynulleidfa i wefan briodol neu ffynhonnell wybodaeth arall sy'n rhestru'r holl ymgeiswyr ac yn rhoi'r wybodaeth sydd wedi'i nodi uchod.

Adran Saith Tegwch

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adrannau 3(2)(f) a 326 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 ac adrannau 107(1) a 130 o Ddeddf Darlledu 1996 (fel y'i diwygiwyd), Erthygl 23 o Gyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau ac Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Rhagair

Mae'r adran hon a'r adran sy'n dilyn ar breifatrwydd yn wahanol i adrannau eraill y Côt. Maent yn ymwneud â'r modd y mae darlledwyr yn trin yr unigolion neu gyrff y mae rhaglenni'n effeithio arnynt yn uniongyrchol, yn hytrach na'r hyn y mae'r cyhoedd yn ei weld a/neu ei glywed fel gwylwyr a gwrandawyr.

Yn ogystal ag egwyddor a rheol, mae'r adran hon yn cynnwys "arferion i'w dilyn" gan ddarlledwyr wrth ddelio ag unigolion a chyrrff sy'n cymryd rhan mewn rhaglenni neu'n dod yn uniongyrchol dan eu heffaith fel arall fel y'u darlledwyd. Ni fydd dilyn yr arferion hyn yn fodd i osgoi mynd yn groes i'r adran hon o reidrwydd. *Fodd bynnag, ni fydd methiant i ddilyn yr arferion hyn ond yn groes i'r adran hon o'r Côt (Rheol 7.1) os yw'n arwain at annhegwch ag unigolyn neu gorff yn y rhaglen.* Mae'n bwysig nodi nad yw'r Côt yn gallu nac yn ceisio nodi'r holl "arferion i'w dilyn" er mwyn osgoi triniaeth annheg.

Mae'r darpariaethau canlynol yn yr adran nesaf ar breifatrwydd hefyd yn berthnasol i'r adran hon:

- yr esboniad o fudd cyhoeddus sydd yn ystyr "gyda chyfiawnhad" dan Reol 8.1 yn Adran Wyth: Preifatrwydd;
- ystyr ffilmio neu recordio dirgel sydd dan "arferion i'w dilyn" dan 8.13 yn Adran Wyth: Preifatrwydd.

Egwyddor

Sicrhau bod darlledwyr yn osgoi triniaeth anghyfiawn neu annheg o unigolion neu gyrff mewn rhaglenni.

Rheol

7.1 Rhaid i ddarlledwyr osgoi triniaeth anghyfiawn neu annheg o unigolion neu gyrff mewn rhaglenni.

Arferion i'w dilyn (7.2 i 7.14 isod)

Delio â chyfranwyr yn deg a chael cydsyniad gwybodus

- 7.2 Fel arfer dylai darlledwyr a gwneuthurwyr rhaglenni ddelio'n deg â chyfranwyr dichonol i raglenni oni bai fod cyfiawnhad dros wneud fel arall mewn achosion eithriadol.
- 7.3 Os gwahoddir rhywun i gyfrannu i raglen (heblaw pan yw'r deunydd yn ddibwys neu'r rhan y mae'n ei chymryd ynddi'n fach) dylid gwneud y canlynol fel arfer ar adeg briodol:
- ei hysbysu am natur a phwrpas y rhaglen, beth sydd dan sylw yn y rhaglen a rhoi eglurhad clir iddo am y rheswm dros ofyn iddo gymryd rhan a pha bryd (os yw'n hysbys) ac ym mhle y mae'n debygol o gael ei darlledu gyntaf;
  - rhoi gwybod iddo am y math o gyfraniad a ddisgwylir ganddo, er enghraifft, un byw, wedi'i recordio ymlaen llaw, cyfweiliad, trafodaeth, wedi'i olygu, heb ei olygu, etc;
  - ei hysbysu am y meysydd y bydd y cwestiynau'n ymwneud â hwy ac, os yw'n bosibl, natur y cyfraniadau tebygol eraill;
  - rhoi gwybod iddo am unrhyw newidiadau pwysig yn y rhaglen wrth iddi ddatblygu a allai effeithio'n rhesymol ar ei gydsyniad gwreiddiol i gymryd rhan, ac a allai achosi annhegwch sylweddol;
  - ei hysbysu am natur ei hawliau a'i rwymedigaethau contractiol a'r rheini sydd gan wneuthurwr y rhaglen a'r darlledwr mewn cysylltiad â'i gyfraniad;
  - rhoi gwybodaeth glir iddo, os cynigir cyfle iddo weld y rhaglen cyn ei darlledu, ynghylch a fydd yn gallu peri unrhyw newidiadau ynddi.

Drwy gymryd y camau hyn, mae'n debygol y bydd y cydsyniad a roddir yn 'gydsyniad gwybodus' (a elwir yn yr adran hon ac yng ngweddill y Côd yn "gydsyniad").

Gallai fod yn deg atal y cwbl neu rywfaint o'r wybodaeth hon os oes cyfiawnhad dros wneud hynny er lles y cyhoedd neu dan ddarpariaethau eraill yn yr adran hon o'r Côd.

- 7.4 Os yw cyfrannwr dan un ar bymtheg oed, dylid cael cydsyniad fel arfer gan riant neu warcheidwad, neu gan rywun arall sy'n ddeunaw oed neu'n hŷn yn lle rhiant. Yn benodol, ni ddylid gofyn i rai dan un ar bymtheg oed am eu barn am faterion sy'n debygol o fod y tu hwnt i'w gallu i ateb yn briodol heb gael cydsyniad o'r fath.
- 7.5 Yn achos rhai dros un ar bymtheg oed nad ydynt mewn lle i roi cydsyniad, dylai rhywun sy'n ddeunaw oed neu'n hŷn sydd â'r prif gyfrifoldeb dros ei ofal roi cydsyniad ar eu rhan fel arfer. Yn benodol, ni ddylid gofyn i rai nad ydynt mewn lle i roi cydsyniad am eu barn am faterion sy'n debygol o fod y tu hwnt i'w gallu i ateb yn briodol heb gael cydsyniad o'r fath.
- 7.6 Os yw rhaglen wedi'i golygu, dylid cyfleu cyfraniadau'n deg.
- 7.7 Fel arfer dylid cyflawni gwarantiadau a roddir i gyfranwyr, er enghraifft, ynghylch cynnwys rhaglen, cyfrinachedd neu anhysbysrwydd.
- 7.8 Dylai darlledwyr sicrhau na fydd ail ddefnydd o ddeunydd, h.y. defnyddio deunydd a gafodd ei ffilmio neu ei recordio'n wreiddiol at un diben a'i ddefnyddio wedyn at ddiben arall neu ei ddefnyddio mewn rhaglen ddiweddarach neu un wahanol, yn creu annhegwch. Mae hyn yn gymwys i ddeunydd a gafwyd gan eraill ac i ddeunydd y darlledwr ei hun.

Cyfle i gyfrannu ac ystyriaeth briodol i ffeithiau

- 7.9 Cyn darlledu rhaglen ffeithiol, gan gynnwys rhaglenni sy'n edrych ar ddigwyddiadau yn y gorffennol, dylai darlledwyr gymryd gofal rhesymol i'w bodloni eu hunain:
- nad yw ffeithiau perthnasol wedi'u cyflwyno, eu diystyru neu eu gadael allan mewn modd sy'n annheg ag unigolyn neu gorff;
  - bod unrhyw un y byddai ei adael allan yn gallu bod yn annheg ag unigolyn neu gorff wedi cael cynnig cyfle i gyfrannu.
- 7.10 Ni ddylai rhaglenni - fel dramâu a dramâu sydd â sail ffeithiol - bortreadu ffeithiau, digwyddiadau, unigolion neu gyrff mewn modd sy'n annheg ag unigolyn neu gorff.

- 7.11 Os bydd rhaglen yn gwneud honiadau am ddrwgweithredu neu anghymhwyster neu'n gwneud honiadau sylweddol eraill, dylid rhoi cyfle priodol ac amserol i ymateb i'r rhai sydd dan sylw fel arfer.
- 7.12 Os bydd rhywun y cysylltwyd ag ef i ofyn iddo gyfrannu i raglen yn dewis peidio â gwneud sylw neu'n gwrthod ymddangos mewn darllediad, dylai'r darllediad egluro bod yr unigolyn dan sylw wedi dewis peidio ag ymddangos a dylai roi ei eglurhad os byddai'n annheg peidio â gwneud hynny.
- 7.13 Os yw'n briodol cyfleu barn person neu gorff nad yw'n cymryd rhan yn y rhaglen, rhaid gwneud hynny mewn modd teg.

Twyll, dal pobl a galwadau 'cynhyrfu'

- 7.14 Fel arfer ni ddylai darlledwyr neu wneuthurwyr rhaglenni gael neu geisio gwybodaeth, deunydd clywedol, lluniau neu gytundeb i gyfrannu drwy gamliwio neu dwyll. (Mae twyll yn cynnwys ffilmio neu recordio dirgel.) Fodd bynnag:
- mae'n bosibl y byddai cyfiawnhad dros ddefnyddio deunydd a gafwyd drwy gamliwio neu dwyll os yw er lles y cyhoedd ac os na ellir ei gael yn rhesymol fel arall;
  - os nad oes cyfiawnhad digonol ar sail budd cyhoeddus, er enghraifft, rhai galwadau cynhyrfu na ofynnwyd amdanynt neu drefniadau i ddal pobl er mwyn difyrrwch, dylid cael cydsyniad gan yr unigolyn a/neu gorff dan sylw cyn darlledu'r deunydd;
  - os na ellir adnabod yr unigolyn a/neu gorff yn y rhaglen, ni fydd angen cael cydsyniad i ddarlledu;
  - gellir defnyddio deunydd sy'n cynnwys pobl enwog a'r rheini sydd yn llygad y cyhoedd heb gael cydsyniad i ddarlledu, ond ni ddylid ei ddefnyddio heb fod cyfiawnhad ar sail budd cyhoeddus os yw'n debygol o'u gwneud yn destun gwawd cyhoeddus neu o beri gofid personol. (Fel arfer, felly, dylid recordio cyfraniadau o'r fath cyn eu darlledu.)

(Gweler "arferion i'w dilyn" 8.11 i 8.15 yn Adran Wyth: Preifatrwydd.)

Adran Wyth Preifatrwydd

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adrannau 3(2)(f) a 326 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, adrannau 107(1) a 130 o Ddeddf Darlledu 1996 (fel y'i diwygiwyd), ac Erthyglau 8 a 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Preifatrwydd

Rhagair

Mae'r adran hon a'r adran flaenorol ar degwch yn wahanol i adrannau eraill y Côt. Maent yn ymwneud â'r modd y mae darlledwyr yn trin yr unigolion neu gyrff y mae rhaglenni'n effeithio arnynt yn uniongyrchol, yn hytrach na'r hyn y mae'r cyhoedd yn ei weld a/neu ei glywed fel gwylwyr a gwrandawyr.

Yn ogystal ag egwyddor a rheol, mae'r adran hon yn cynnwys "arferion i'w dilyn" gan ddarlledwyr wrth ddelio ag unigolion neu gyrff sy'n cymryd rhan mewn rhaglenni neu'n dod yn uniongyrchol dan eu heffaith fel arall, neu wrth wneud rhaglenni. Ni fydd dilyn yr arferion hyn yn fodd i osgoi mynd yn groes i'r adran hon o reidrwydd. *Fodd bynnag, ni fydd methiant i ddilyn yr arferion hyn ond yn groes i'r adran hon o'r Côt (Rheol 8.1) os yw'n arwain at dresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad.* Mae'n bwysig nodi nad yw'r Côt yn gallu nac yn ceisio nodi'r holl "arferion i'w dilyn" er mwyn osgoi tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad.

Mae Deddf Darlledu 1996 (fel y'i diwygiwyd) yn mynnu bod Ofcom yn ystyried cwynion am dresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad mewn rhaglen neu mewn cysylltiad â chael deunydd sydd wedi'i gynnwys mewn rhaglen. Gallai hyn alw am rai penderfyniadau anodd yn y fan a'r lle ynghylch a dresmasir ar breifatrwydd heb gyfiawnhad drwy ffilmio neu recordio, yn enwedig wrth adrodd ar sefyllfaoedd o argyfwng ("arferion i'w dilyn" 8.5 i 8.8 ac 8.16 i 8.19). Rydym yn cydnabod y gellir cael budd cyhoeddus pwysig mewn adrodd ar sefyllfa o argyfwng wrth iddi ddigwydd ac rydym yn sylweddoli y gall darlledwyr fod dan bwysau mewn man lle y mae trychineb neu argyfwng a all ei wneud yn anodd penderfynu ar y pryd a yw ffilmio neu recordio'n tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad. Bydd Ofcom yn ystyried y ffactorau hyn wrth ddyfarnu ynghylch cwynion.

Lle y mae cyfeiriad at gydsyniad yn Adran Wyth, mae'n gyfeiriad at gydsyniad gwybodus. Gweler “arfer i'w ddilyn” 7.3 yn Adran Saith: Tegwch.

Egwyddor

Sicrhau bod darlledwyr yn osgoi unrhyw dresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad mewn rhaglenni ac mewn cysylltiad â chael deunydd sydd wedi'i gynnwys mewn rhaglenni.

Rheol

- 8.1 Os ceir unrhyw dresmasu ar breifatrwydd mewn rhaglenni, neu mewn cysylltiad â chael deunydd sydd wedi'i gynnwys mewn rhaglenni, rhaid bod â chyfiawnhad dros hynny.

Ystyr “â chyfiawnhad”:

Yn yr adran hon, mae ystyr penodol i “â chyfiawnhad”. Mae'n golygu, lle y mae darlledwyr yn dymuno dangos bod cyfiawnhad dros dresmasu ar breifatrwydd, y dylent allu dangos pam y mae cyfiawnhad dros hynny dan amgylchiadau penodol yr achos. Os mai'r rheswm am hynny yw ei fod er budd cyhoeddus, dylai'r darlledwr allu dangos bod y budd cyhoeddus yn bwysicach na'r hawl i breifatrwydd. Enghreifftiau posibl o'r budd cyhoeddus yw datgelu neu ddarganfod troseddu, diogelu iechyd neu ddiogelwch y cyhoedd, datgelu honiadau camarweiniol gan unigolion neu gyrff neu ddatgelu anghymhwyster sy'n effeithio ar y cyhoedd.

Arferion i'w dilyn (8.2 i 8.22)

Bywydau preifat, lleoedd cyhoeddus a disgwyliad dilys o breifatrwydd

Ystyr “disgwyliad dilys o breifatrwydd”:

Bydd disgwyliadau dilys o breifatrwydd yn amrywio yn ôl lle a natur y wybodaeth, gweithgarwch neu gyflwr sydd dan sylw, y graddau y mae yn y maes cyhoeddus (os ydyw o gwbl) ac a yw'r unigolyn dan sylw eisoes yn llygad y cyhoedd. Gellir cael amgylchiadau lle y gall pobl fod â disgwyliad rhesymol o breifatrwydd hyd yn oed mewn man cyhoeddus. Gallai rhai gweithgareddau a chyflyrau fod o'r fath natur

breifat fel y byddai ffilmio neu recordio, hyd yn oed mewn man cyhoeddus, yn gallu golygu tresmasu ar breifatrwydd. Mae pobl sy'n destun ymchwiliad neu sydd yn llygad y cyhoedd, a'u teulu a'u ffrindiau agos, yn cadw'r hawl i fywyd preifat, er y gall ymddygiad preifat arwain at ystyriaethau sydd o ddiddordeb dilys i'r cyhoedd.

- 8.2 Ni ddylid datgelu gwybodaeth sy'n dangos lleoliad cartref rhywun neu gartref ei deulu heb ganiatâd, oni bai fod cyfiawnhad dros hynny.
- 8.3 Os caiff pobl eu tynnu i ddigwyddiadau sy'n destun sylw yn y newyddion, maent yn dal i fod â hawl i breifatrwydd wrth wneud rhaglen ac wrth ei darlledu, oni bai fod cyfiawnhad dros dresmasu ar yr hawl honno. Mae hyn yn gymwys i adeg y digwyddiadau hyn ac i unrhyw raglenni diweddarach sy'n rhoi sylw eto i'r digwyddiadau hynny.
- 8.4 Dylai darlledwyr sicrhau nad yw geiriau, delweddau neu weithredoedd a gaiff eu ffilmio neu eu recordio mewn man cyhoeddus, neu eu darlledu ohono, yn rhai sydd mor breifat fel bod angen cael cydsyniad ymlaen llaw cyn darlledu gan yr unigolyn neu gorff sy'n gysylltiedig, oni bai fod cyfiawnhad dros ddarlledu heb gael cydsyniad ganddynt.

Cydsyniad

- 8.5 Os oes unrhyw dresmasu ar breifatrwydd wrth wneud rhaglen, dylid cael cydsyniad gan y person a/neu'r corff ar gyfer hynny neu dylai fod cyfiawnhad drosto fel arall.
- 8.6 Os byddai darlledu rhaglen yn tresmasu ar breifatrwydd person neu gorff, dylid cael cydsyniad cyn darlledu'r deunydd perthnasol, oni bai fod cyfiawnhad dros dresmasu ar breifatrwydd. (Bernir bod rhai sy'n galw rhaglenni ffonio i mewn wedi rhoi cydsyniad i ddarlledu eu cyfraniad.)
- 8.7 Os tresmasir ar breifatrwydd unigolyn neu gorff, a bod hwnnw'n gofyn am atal y ffilmio, y recordio neu'r darlledu byw, dylai'r darlledwr wneud hynny, oni bai fod cyfiawnhad dros fynd ymlaen.
- 8.8 Os bydd ffilmio neu recordio mewn sefydliadau, cyrff neu asiantaethau eraill, dylid cael caniatâd gan yr awdurdod neu reolwr perthnasol, oni bai fod cyfiawnhad dros ffilmio neu recordio heb gael caniatâd. Fel arfer ni fyddai

angen cael cydsyniad unigol gan weithwyr neu eraill sy'n ymddangos yn ddamweiniol neu lle y maent i bob pwrpas yn aelodau di-enw o'r cyhoedd.

- Fodd bynnag, mewn manau a allai fod yn sensitif fel ambiwlansiau, ysbytai, ysgolion, carchardai neu orsafoedd heddlu, dylid cael cydsyniad ar wahân fel arfer cyn ffilmio neu recordio ac ar gyfer darlledu gan y rheini sydd mewn sefyllfaoedd sensitif (oni bai fod cyfiawnhad dros beidio â chael cydsyniad). Os na fydd modd adnabod yr unigolyn yn y rhaglen, ni fydd angen cael cydsyniad ar wahân ar gyfer darlledu.

Casglu gwybodaeth, sain neu ddelweddau ac ailddefnyddio deunydd

- 8.9 Rhaid i'r dull o gael deunydd fod yn gymesur yn yr holl amgylchiadau ac yn benodol yn ôl cynnwys y rhaglen.
- 8.10 Dylai darlledwyr sicrhau na fydd ailddefnyddio deunydd, h.y. defnyddio deunydd a gafodd ei ffilmio neu ei recordio'n wreiddiol at un diben a'i ddefnyddio wedyn mewn rhaglen at ddiben arall neu ei ddefnyddio mewn rhaglen ddiweddarach neu un wahanol, yn arwain at dresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad. Mae hyn yn gymwys i ddeunydd a gafwyd gan eraill a deunydd y darlledwr ei hun.
- 8.11 Ni ddylid ffilmio neu recordio'n ddirybudd ar gyfer rhaglenni ffeithiol oni bai fod cais am gyfweiliad wedi'i wrthod neu iddi fod yn amhosibl gwneud cais am gyfweiliad, neu fod rheswm da dros gredu y caiff ymchwiliad ei lesteirio os cysylltir â'r gwrthrych yn agored, a bod cyfiawnhad dros ffilmio neu recordio'n ddirybudd. Fodd bynnag, bydd darlledwyr fel arfer yn cael cyfweld, ffilmio neu recordio pobl sydd yn y newyddion heb roi rhybudd ymlaen llaw pan fyddant mewn manau cyhoeddus.

(Gweler "arfer i'w dilyn" 8.15.)

Ystyr "ffilmio neu recordio'n ddirybudd":

Ffilmio neu recordio'n ddirybudd yw ffilmio neu recordio cyfweiliad neu geisio cyfweld rhywun, neu gyhoeddi bod galwad yn cael ei ffilmio neu ei recordio i ddibenion darlledu, heb roi rhybudd ymlaen llaw. Fodd bynnag, nid yw'n cynnwys barn y bobl (samplu barn aelodau'r cyhoedd ar hap).

8.12 Gall darlledwyr recordio galwadau ffôn rhwng y darlledwr a'r parti arall os ydynt wedi dweud pwy ydynt ar ddechrau'r alwad, wedi egluro pwrpas yr alwad ac wedi dweud bod yr alwad yn cael ei recordio a'i bod yn bosibl y caiff ei darlledu (os felly y mae) oni bai fod cyfiawnhad dros beidio â dilyn un neu ragor o'r arferion hyn. Os daw'n amlwg yn ddiweddarach y bydd galwad sydd wedi'i recordio'n cael ei darlledu (ond bod hynny heb ei egluro i'r parti arall ar adeg yr alwad), rhaid i'r darlledwr gael cydsyniad cyn darlledu gan y parti arall, oni bai fod cyfiawnhad dros beidio â gwneud hynny.

(Gweler “arferion i'w dilyn” 7.14 ac 8.13 i 8.15.)

8.13 Dim ond os oes cyfiawnhad dros hynny y dylid ffilmio neu recordio'n ddirgel. Fel arfer, ni fydd cyfiawnhad dros hynny oni bai fod:

- tystiolaeth olwg gyntaf o stori sydd er budd y cyhoedd; a
- bod lle rhesymol i amau y gellid cael tystiolaeth berthnasol bellach; a
- bod hynny'n angenrheidiol er mwyn hygredded a dilysrwydd y rhaglen.

(Gweler “arferion i'w dilyn” 7.14, 8.12, 8.14 ac 8.15.)

Ystyr “ffilmio neu recordio'n ddirgel”:

Mae ffilmio neu recordio'n ddirgel yn cynnwys defnyddio lensys hir neu declynnau recordio, yn ogystal â gadael camera neu declyn recordio heb neb i ofalu amdano ar eiddo preifat heb gael cydsyniad llawn a gwybodus y deiliaid neu eu hasiant. Yn ogystal â hynny, gallai gynnwys recordio sgysiau ffôn yn ddarwybod i'r parti arall, neu barhau i recordio'n fwriadol pan yw'r parti arall yn credu ei fod wedi gorffen.

8.14 Os cafwyd deunydd drwy ffilmio neu recordio'n ddirgel, ni ddylid ond ei ddarlledu os oes cyfiawnhad dros hynny.

(Gweler hefyd “arferion i'w dilyn” 7.14 ac 8.12 i 8.13 ac 8.15.)

8.15 Gellir cael cyfiawnhad dros ffilmio neu recordio'n ddirgel, ffilmio neu recordio'n ddirybudd neu alwadau ‘cynhyrfu’ wedi'u recordio er mwyn cael

deunydd i ddibenion difyrrwch os yw'n rhan annatod o'r difyrrwch ac os nad yw'n golygu tresmasu sylweddol ar breifatrwydd i'r graddau ei fod yn achosi annifyrrwch, gofid neu chwithigrwydd. Ni ddylid darlledu'r deunydd a gafwyd o ganlyniad heb gael cydsyniad y rheini sy'n gysylltiedig. Fodd bynnag, os na ellir adnabod yr unigolyn a/neu gorff yn y rhaglen, ni fydd angen cael cydsyniad ar gyfer darlledu

(Gweler “arferion i'w dilyn” 7.14 ac 8.11 i 8.14.)

Dioddefaint a gofid

- 8.16 Ni ddylai darlledwyr fffilmio neu recordio neu ddarlledu deunydd gweledol neu glywedol o bobl sydd wedi'u dal mewn argyfwng, rhai sydd wedi bod mewn damwain neu'r rhai sy'n dioddef oherwydd trychineb personol, hyd yn oed mewn man cyhoeddus, os yw hynny'n arwain at dresmasu ar breifatrwydd, oni bai fod cyfiawnhad dros hynny neu fod y bobl sy'n gysylltiedig wedi rhoi cydsyniad
- 8.17 Ni ddylid pwyso ar bobl sydd mewn gofid i gymryd rhan mewn rhaglen neu roi cyfweiliadau, oni bai fod cyfiawnhad dros hynny.
- 8.18 Dylai darlledwyr ofalu na fyddant yn datgelu pwy yw rhywun sydd wedi marw neu wedi dioddef oherwydd damwain neu drosedd treisiol, oni bai a hyd nes ei bod yn amlwg bod y perthynas agosaf wedi'i hysbysu am y digwyddiad neu oni bai fod cyfiawnhad dros hynny.
- 8.19 Dylai darlledwyr geisio lleihau'r gofid posibl i ddioddefwyr a/neu berthnasau wrth wneud neu ddarlledu rhaglenni sydd â'r amcan o edrych ar ddigwyddiadau yn y gorffennol sy'n cynnwys trawma i unigolion (gan gynnwys troseddu) oni bai fod cyfiawnhad dros wneud fel arall. Mae hyn yn gynnwys i adluniadau dramatig a dramâu ffeithiol, yn ogystal â rhaglenni ffeithiol.
- Yn benodol, i'r graddau y mae hynny'n rhesymol ymarferol, dylid hysbysu dioddefwyr byw a/neu deuluoedd agos y rheini y mae eu profiad wedi'i gynnwys yn y rhaglen, am y cynlluniau ar gyfer y rhaglen a'r bwriad i'w darlledu, hyd yn oed os yw'r digwyddiadau neu'r deunydd sydd i'w ddarlledu wedi bod yn y maes cyhoeddus yn y gorffennol.

Pobl dan un ar bymtheg oed a rhai sy'n agored i niwed

- 8.20 Dylai darlledwyr roi sylw penodol i breifatrwydd pobl sydd dan un ar bymtheg oed. Ni fyddant yn colli eu hawl i breifatrwydd oherwydd enwogrwydd neu enw drwg eu rhieni, er enghraifft, neu oherwydd digwyddiadau yn eu hysgolion.
- 8.21 Os bydd rhaglen yn cynnwys unigolyn dan un ar bymtheg oed neu rywun sy'n agored i niwed mewn modd sy'n tresmasu ar breifatrwydd, rhaid cael cydsyniad gan:
- riant, gwarcheidwad neu berson arall sy'n ddeunaw oed neu'n hŷn yn lle rhiant; a
  - lle bynnag y bo modd, yr unigolyn sydd dan sylw;
  - oni bai fod y cynnwys yn ddibwys neu'n annadleuol a'r rhan a gymerir yn fach, neu fod cyfiawnhad dros fynd ymlaen heb gael cydsyniad.
- 8.22 Ni ddylid holi rhai dan un ar bymtheg oed a phobl sy'n agored i niwed am faterion preifat heb gael cydsyniad gan riant, gwarcheidwad neu berson arall sy'n ddeunaw oed neu'n hŷn yn lle rhiant (yn achos rhai dan un ar bymtheg oed), neu gan berson sydd â'r prif gyfrifoldeb dros ei ofal (yn achos rhywun sy'n agored i niwed), oni bai fod cyfiawnhad dros fynd ymlaen heb gael cydsyniad.

Ystyr "pobl sy'n agored i niwed":

Mae hyn yn amrywio, ond gallai gynnwys y rheini sydd ag anawsterau dysgu, y rheini sydd â phroblemau iechyd meddwl, rhai mewn profedigaeth, rhai a gafodd anaf i'w hymennydd neu sydd â mathau o ddemensia, pobl sydd wedi'u trawmateiddio, rhai sy'n wael eu hiechyd neu sydd â salwch terfynol.

Adran Naw: Nawdd

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adran 319(2) (i) a (j) a 319(4)(e) ac (f) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, Erthyglau 1(e), 10(1) a 17 o Gyfarwydddeb Teledu Heb Ffiniau, ac Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Nid yw'r adran hon o'r Côd yn gymwys i wasanaethau BBC sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded neu gymorth grant.

Egwyddor

Sicrhau y caiff nawdd anaddas i raglenni ar y radio a'r teledu ei atal, gan roi sylw'n benodol i'r canlynol:

- **tryloywder – i sicrhau bod trefniadau nawdd yn dryloyw;**
- **gwahanu – i sicrhau bod negeseuon am nawdd wedi'u gwahanu oddi wrth raglenni ac i gadw gwahaniaeth rhwng hysbysebu a nawdd; ac**
- **annibyniaeth olygyddol – i sicrhau bod y darlledwr yn cadw rheolaeth olygyddol dros gynnwys sydd wedi'i noddi ac na chaiff rhaglenni eu hystumio i ddibenion masnachol.**

Yn yr Egwyddor hon, mae rhaglenni'n cynnwys “sianeli” fel y maent wedi'u diffinio isod.

Rheolau

Ystyr “rhaglen noddedig”, “sianel noddedig” a “noddwr”:

Mae rhaglen noddedig, sy'n cynnwys rhaglen wedi'i hariannu gan hysbysebwr, yn rhaglen y mae noddwr wedi talu rhai neu'r cyfan o'i chostau gyda'r bwriad o hyrwyddo ei enw, ei nod masnach, ei ddelwedd, ei weithgareddau, ei wasanaethau, ei gynhyrchion ei hun neu rai o eiddo rhywun arall neu unrhyw fuddiant uniongyrchol neu anuniongyrchol arall.

Mae sianel yn wasanaeth teledu neu radio. Mae sianel noddedig yn sianel y mae noddwr wedi talu rhai neu'r cyfan o'i chostau gyda'r bwriad o hyrwyddo ei enw, ei

nod masnach, ei ddelwedd, ei weithgareddau, ei wasanaethau, ei gynhyrchion ei hun neu rai o eiddo rhywun arall neu unrhyw fuddiant uniongyrchol neu anuniongyrchol arall.

Mae costau'n cynnwys unrhyw ran o'r costau sy'n gysylltiedig â chynhyrchu neu ddarlledu'r rhaglen neu sianel.

Noddwr yw unrhyw fenter gyhoeddus neu breifat (heblaw'r darlledwr neu gynhyrchydd y rhaglen) sy'n noddi'r rhaglen, y rhaglenni neu'r sianel dan sylw gyda'r bwriad o hyrwyddo ei enw, ei nod masnach, ei ddelwedd, ei weithgareddau, ei wasanaethau, ei gynhyrchion ei hun neu rai o eiddo rhywun arall neu unrhyw fuddiant uniongyrchol neu anuniongyrchol arall. Mae'r ystyr hon yn cwmpasu'r rheini sy'n cyflenwi neu'n ariannu'r rhaglen neu sianel fel arall.

Cynnwys na cheir ei noddi

9.1 Ni cheir noddi'r canlynol:

- bwletinâu newyddion a chyflwyniadau wrth ddesg newyddion ar y radio;
- rhaglenni newyddion a materion cyfoes ar y teledu.

Ystyr "rhaglen(ni) materion cyfoes":

Mae rhaglen materion cyfoes yn un sy'n cynnwys eglurhad neu ddadansoddiad o ddigwyddiadau a materion cyfoes, gan gynnwys deunydd sy'n ymdrin â materion gwleidyddol neu ddiwydiannol sy'n destun dadlau a pholisi cyhoeddus cyfredol.

Noddwyr gwaharddedig a rhai dan gyfyngiad

9.2 Ni chaiff unrhyw sianel neu raglen dderbyn nawdd gan noddwr na chaniateir iddo hysbysebu drwy'r cyfrwng perthnasol.

9.3 Rhaid i nawdd ar y radio a'r teledu fod yn unol â'r rheolau sy'n ymwneud â chynnwys ac amserlennu hysbysebion sy'n gymwys i'r cyfrwng hwnnw.

Cynnwys darllediadau noddedig

- 9.4 Rhaid i noddwr beidio â dylanwadu ar gynnwys a/neu amserlennu sianel neu raglen mewn modd sy'n amharu ar gyfrifoldeb ac annibyniaeth olygyddol y darlledwr.
- 9.5 Rhaid peidio â chael unrhyw gyfeiriad hyrwyddol at noddwr, ei enw, ei nod masnach, ei ddelwedd, ei weithgareddau, ei wasanaethau neu ei gynhyrchion neu unrhyw un o'i fuddiannau uniongyrchol neu anuniongyrchol eraill. Rhaid peidio â chael unrhyw gyfeiriadau generig hyrwyddol. Ni chaniateir cyfeiriadau anhyrwyddol oni bai fod cyfiawnhad golygyddol dros hynny a'u bod yn achlysurol.

Ystyr "cyfeiriad hyrwyddol":

Mae hyn yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i gyfeiriadau sy'n cymell, neu sydd â'r bwriad o gymell, prynu neu rentu cynnyrch neu wasanaeth.

Credydau am nawdd

Teledu a radio

- 9.6 Rhaid dangos nawdd yn glir drwy gyfeirio at enw a/neu logo'r noddwr. Yn achos rhaglenni, rhaid darlledu credydau ar ddechrau a/neu ddiwedd y rhaglen.
- 9.7 Rhaid i'r berthynas rhwng y noddwr a'r sianel neu raglen noddedig fod yn dryloyw.

Radio

- 9.8 Yn ystod darllediadau noddedig hwy, rhaid darlledu credydau fel y bo'n briodol i greu'r graddau gofynnol o dryloywder.
- 9.9 Rhaid i gredydau fod yn ddatganiadau brandio byr. Er hynny, ceir cynnwys negeseuon hysbysebu dilys mewn credydau.

- 9.10 Rhaid clirio credydau ar gyfer eu darlledu yn yr un modd â hysbysebion.
- 9.11 Caiff trêls rhaglenni eu trin fel rhaglenni ac mae'r un rheolau ar nawdd yn gymwys.

Teledu

- 9.12 Rhaid gwahanu credydau nawdd yn glir oddi wrth raglenni drwy ddulliau sy'n ymwneud ag amser neu ofod.
- 9.13 Rhaid gwahanu nawdd yn glir oddi wrth hysbysebion. Rhaid i gredydau nawdd beidio â chynnwys negeseuon hysbysebu neu alwadau am weithredu. Yn benodol, rhaid i gredydau beidio â chymell prynu neu rentu cynhyrchion neu wasanaethau'r noddwr neu drydydd parti.
- 9.14 Os yw trêl rhaglen yn cynnwys cyfeiriad at noddwr y rhaglen, rhaid i'r cyfeiriad at y noddwr fod yn fyr ac yn eilaidd.

Adran Deg: Cyfeiriadau Masnachol a Materion Eraill

(Ymhlith yr eitemau deddfwriaeth perthnasol y mae, yn benodol, adran 319(2)(f) ac (i) a 319(4)(e) ac (f) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, Erthyglau 1(c) a (d), 10(1) a (4) a 18(3) o Gyfarwydeb Teledu Heb Ffiniau, adran 21(1) o Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000, a pharagraff 3 o Ddeddf Rheoliadau Argymhellion Buddsoddi (Cyfryngau) 2005, ac Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.)

Nid yw'r adran hon o'r Côd yn gymwys i wasanaethau BBC sydd wedi'u hariannu gan ffi'r drwydded neu gymorth grant, a reoleiddir yn y materion hyn gan Ymddiriedolaeth y BBC.

Mae'r rheolau yn yr adran hon yn ddarostyngedig i Gôd Ofcom ar Draws-hyrwyddo ac wedi'u hategu ganddo.

Egwyddorion

Sicrhau y cedwir annibyniaeth y rheolaeth olygyddol dros gynnwys rhaglenni ac na chaiff rhaglenni eu hystumio i ddibenion masnachol.

Sicrhau bod elfen hysbysebu ac elfen rhaglenni gwasanaethau wedi'u gwahanu'n glir.

Rheolau

- 10.1 Rhaid i ddarlledwyr gadw annibyniaeth y rheolaeth olygyddol dros gynnwys rhaglenni.
- 10.2 Rhaid i ddarlledwyr sicrhau bod elfen hysbysebu ac elfen rhaglenni gwasanaethau wedi'u cadw ar wahân.

Cynhyrchion neu wasanaethau mewn rhaglenni

- 10.3 Rhaid peidio â hyrwyddo cynhyrchion a gwasanaethau mewn rhaglenni. Nid yw'r rheol hon yn gymwys i ddeunydd sy'n gysylltiedig â rhaglenni.
(Gweler Rheol 10.6.)
- 10.4 Ni cheir rhoi amlygrwydd gormodol mewn unrhyw raglen i gynnyrch neu wasanaeth.

Sylwer:

Gellir cael “amlygrwydd gormodol” oherwydd:

- presenoldeb neu gyfeiriad at gynnyrch neu wasanaeth (gan gynnwys enwau, enwau brand, logos cwmnïau) mewn rhaglenni lle nad oes cyfiawnhad golygyddol; neu
- y modd y mae cynnyrch neu wasanaeth (gan gynnwys enwau, enwau brand, logos cwmnïau) yn ymddangos neu’r modd y cyfeirir atynt mewn rhaglen.

10.5 Gwaherddir lleoli cynhyrchion.

Ystyr “lleoli cynhyrchion”:

Lleoli cynhyrchion yw cynnwys neu gyfeirio at gynnyrch neu wasanaeth mewn rhaglen yn gyfnewid am daliad neu gydnabyddiaeth werthfawr arall i wneuthurwr neu ddarlledwr y rhaglen (neu unrhyw un sy’n cynrychioli neu sydd â chysylltiad â’r naill neu’r llall). At ddibenion y rheol hon, ni ystyrir bod y canlynol yn enghreifftiau o leoli cynhyrchion:

- Cyfeiriadau at gynhyrchion neu wasanaethau a gafwyd am ddim, neu am lai na’r pris llawn, os oes cyfiawnhad golygyddol dros eu cynnwys yn y rhaglen. Ar y teledu, ceir cynnwys gair byr o ddiolch syml i ddarparwr y cynhyrchion neu’r gwasanaethau hyn yn y credydau ar ddiwedd y rhaglen. Ni fydd hyn ond yn cael ei ganiatáu os nad yw enw’r cynnyrch yn amlwg fel arall yn y rhaglen ei hun.
- Yn achos y teledu, trefniadau ynghylch cynnwys cynhyrchion neu wasanaethau mewn rhaglen a gafwyd o’r tu allan i’r DU a ffilmiau a wnaed i’r sinema ar yr amod na fydd unrhyw ddarlledwr a reolir gan Ofcom ac sy’n gysylltiedig â darlledu’r rhaglen neu ffilm honno’n cael budd uniongyrchol o’r trefniant.

Deunydd sy’n gysylltiedig â rhaglenni

10.6 Ceir hyrwyddo deunydd sy’n gysylltiedig â rhaglenni mewn rhaglenni ond dim ond os oes cyfiawnhad golygyddol dros wneud hynny.

10.7 Rhaid i’r ddarlledwr gadw cyfrifoldeb dros yr holl ddeunydd sy’n gysylltiedig â rhaglenni.

- 10.8 Ceir noddi deunydd sy'n gysylltiedig â rhaglenni, a cheir rhoi credyd i'r noddwr pan ddangosir manylion am y modd i gael y deunydd. Rhaid i unrhyw greddydd fod yn fyr ac yn eilaidd, a rhaid iddo fod ar wahân i unrhyw greddydd i noddwr y rhaglen.

Ystyr “deunydd sy'n gysylltiedig â rhaglen”:

Mae hyn yn golygu cynhyrchion neu wasanaethau sy'n deillio'n uniongyrchol o raglen benodol ac sydd â'r bwriad o ganiatáu i wylwyr neu wrandawyr elwa'n llawn o'r rhaglen honno neu ryngweithio â hi..

Rhifau ffôn cyfradd premiwm

- 10.9 Fel arfer ystyrir bod rhifau ffôn cyfradd premiwm yn gynhyrchion neu'n wasanaethau, ac felly rhaid iddynt beidio ag ymddangos mewn rhaglenni, ac eithrio:
- lle y maent yn rhan o gynnwys golygyddol y rhaglen; neu
  - lle y maent yn dod o fewn cwmpas ystyr deunydd sy'n gysylltiedig â rhaglen (gweler uchod).
- 10.10 Rhaid i unrhyw ddefnydd o rifau ffôn cyfradd premiwm fod yn unol â'r Côd Ymarfer a gyhoeddwyd gan PhonepayPlus.

Cystadlaethau

- 10.11 Rhaid i gyfeiriadau at frandiau mewn cystadlaethau fod yn fyr ac yn eilaidd.
(Gweler Rheol 1.28 yn Adran Un: Diogelu'r Rhai dan Ddeunaw Oed a Rheol 2.11 yn Adran Dau: Niwed a Sarhâd.)

Defnyddio hysbysebion mewn rhaglenni

- 10.12 Rhaid gwahanu hysbysebion yn glir oddi wrth raglenni. Rhaid i hysbysebion beidio ag ymddangos yn amser rhaglenni, oni bai fod cyfiawnhad golygyddol dros hynny.

Apeliadau gan elusennau

10.13 Caniateir apeliadau gan elusennau a ddarlledir am ddim mewn rhaglenni ar yr amod bod y darlledwr wedi cymryd camau rhesymol i'w fodloni ei hun:

- bod y corff dan sylw'n gallu dangos tystiolaeth foddhaol o statws elusennol neu, yn achos apêl mewn argyfwng, fod cronfa gyhoeddus gyfrifol wedi'i sefydlu i ddelio ag ef; ac
- nad yw'r corff dan sylw wedi'i wahardd rhag hysbysebu drwy'r cyfrwng perthnasol.

10.14 Os oes modd, dylai'r darlledu ar apeliadau gan elusennau, un ai'n unigol neu o'u cymryd gyda'i gilydd dros amser, fod o fudd i ystod eang o elusennau.

Apelio am gyllid ar gyfer rhaglenni neu wasanaethau

10.15 Caiff darlledwyr ddarlledu apeliadau am roddion i wneud rhaglenni neu ariannu eu gwasanaeth. Rhaid hysbysu'r gynulleidfa am bwrpas y rhodd a'r swm sydd wedi'i godi o ganlyniad i'r apêl. Rhaid rhoi cyfrif ar wahân o'r holl roddion a'u defnyddio i'r diben y'u rhoddwyd ar ei gyfer.

Hyrwyddiadau ariannol ac argymhellion ar fuddsoddi

10.16 Wrth ddarlledu hyrwyddiadau ariannol ac argymhellion ar fuddsoddi, rhaid i ddarlledwyr gydymffurfio â'r darpariaethau perthnasol yn Atodiad 4 i'r Côt hwn.

Ystyr "hyrwyddiad(au) ariannol":

Mae hyrwyddiad ariannol yn wahoddiad neu'n anogaeth i gymryd rhan mewn gweithgarwch buddsoddi (yn unol ag adran 21(1) o Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 (Cyfyngiadau ar hyrwyddiadau ariannol).)

Ystyr "argymhelliad/argymhellion ar fuddsoddi":

Ceir argymhelliad ar fuddsoddi pan fydd rhywun yn argymell penderfyniad buddsoddi penodol yn uniongyrchol, er enghraifft, prynu neu werthu cyfranddaliadau penodol neu warantu cynnig cyfranddaliadau penodol.

Hysbysebu rhithiol

Teledu

10.17 Os defnyddir systemau delweddu electronig wrth ddarlledu digwyddiad, rhaid cydymffurfio â'r gofynion canlynol:

- rhaid hysbysu darlledwyr a gwylwyr ymlaen llaw am bresenoldeb delweddu rhithiol;
- nid yw hysbysebion rhithiol ond yn cael cymryd lle hysbysebion sydd ar y safle ar y pryd – rhaid i negeseuon hysbysebu rhithiol beidio â bod yn fwy amlwg neu weladwy na'r hysbysebion gwirioneddol yn safle'r digwyddiad;
- mae rheolau sy'n ymwneud â hysbysebwr gwaharddedig yn gymwys hefyd i hysbysebu rhithiol;
- ni chaiff y darlledwr fasnachu mewn hysbysebu rhithiol.

Ystyr “hysbysebu rhithiol”:

Bydd hysbysebu rhithiol yn digwydd fel arfer (ond nid yn gyfan gwbl) mewn digwyddiadau, er enghraifft, digwyddiadau chwaraeon, ac mae'n golygu newid y signal darlledu i roi hysbysebion eraill yn lle'r hysbysebion sydd ar safle'r digwyddiad ar y pryd yn y llun teledu (gan eu targedu o bosibl ar gynulleidfa mewn dalgylch daearyddol penodol)..

Atodiad 1

Rhannau o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003

Adran 3: Dyletswyddau cyffredinol OFCOM

- (1) Prif ddyletswydd OFCOM wrth gyflawni'i swyddogaethau fydd -
  - (a) hyrwyddo buddiannau dinasyddion mewn cysylltiad â materion cyfathrebu; a
  - (b) hyrwyddo buddiannau defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol, drwy hyrwyddo cystadlu lle y bo'n briodol.
- (2) Mae'r pethau y mae'n ofynnol i OFCOM eu sicrhau, yn rhinwedd is-adran (1), wrth gyflawni'i swyddogaethau'n cynnwys, yn benodol, bob un o'r canlynol -
  - (e) cymhwyso safonau, yn achos pob gwasanaeth teledu a radio, sy'n rhoi diogelwch digonol i'r cyhoedd rhag cynnwys deunydd sarhaus a niweidiol mewn gwasanaethau o'r fath;
  - (f) cymhwyso safonau, yn achos pob gwasanaeth teledu a radio, sy'n rhoi diogelwch digonol i'r cyhoedd a phob un arall rhag -
    - (i) triniaeth annheg mewn rhaglenni sydd wedi'u cynnwys mewn gwasanaethau o'r fath; a
    - (ii) tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad o ganlyniad i weithgareddau a gyflawnir at ddibenion gwasanaethau o'r fath.
- (4) Rhaid i OFCOM ddal sylw hefyd, wrth gyflawni'r dyletswyddau hynny, ar hynny o'r canlynol y mae'n ymddangos iddo eu bod yn berthnasol yn yr amgylchiadau -
  - (b) y dymunoldeb o hyrwyddo cystadleuaeth mewn marchnadoedd perthnasol;
  - (g) yr angen i sicrhau yn achos gwasanaethau teledu a radio mai'r dull o gymhwyso safonau sy'n dod o fewn is-adran (2)(e) ac (f) yw'r un gorau i warantu lefel briodol o ryddid mynegiant;
  - (h) natur hygwlwyf plant ac eraill y mae'n ymddangos i OFCOM fod eu hamgylchiadau yn golygu bod angen diogelwch arbennig arnynt;

- (j) y dymunoldeb o atal troseddu ac anhrefn;
- (k) barn defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol a'r cyhoedd yn gyffredinol;
- (l) y diddordebau gwahanol sydd gan bersonau yn y gwahanol rannau o'r Deyrnas Unedig, y gwahanol gymunedau ethnig yn y Deyrnas Unedig a phobl sy'n byw mewn ardaloedd gwledig a threfol.

Adran 319: Côt safonau OFCOM

- (1) Bydd yn ddyletswydd ar OFCOM osod hynny o safonau ar gyfer cynnwys rhaglenni sydd i'w cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio y mae'n ymddangos iddo eu bod wedi'u pennu yn y modd gorau i sicrhau amcanion y safonau, a'u hadolygu a'u diwygio o bryd i'w gilydd.
- (2) Amcanion y safonau yw -
  - (a) diogelu personau dan ddeunaw oed;
  - (b) na fydd deunydd sy'n debygol o annog neu gymell troseddu neu o arwain at anhrefn yn cael ei gynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio;
  - (c) y bydd newyddion sydd wedi'u cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio yn cael eu cyflwyno gyda didueddrwydd dyladwy, ac y cydymffurfir â'r gofynion o ran didueddrwydd yn adran 320;
  - (d) y bydd newyddion sydd wedi'u cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio yn cael eu hadrodd gyda chywirdeb dyladwy;
  - (e) y bydd graddau priodol o gyfrifoldeb yn cael ei arfer mewn cysylltiad â chynnwys rhaglenni sy'n rhaglenni crefyddol;
  - (f) y bydd safonau a dderbynnir yn gyffredinol yn cael eu cymhwyso at gynnwys gwasanaethau teledu a radio er mwyn darparu diogelwch digonol i'r cyhoedd rhag cynnwys deunydd sarhaus a niweidiol mewn gwasanaethau o'r fath;
  - (g) na fydd hysbysebu sy'n groes i'r gwaharddiad ar hysbysebu gwleidyddol a nodwyd yn adran 321(2) yn cael ei gynnwys mewn gwasanaethau teledu neu radio;

- (h) atal cynnwys hysbysebu a all fod yn gamarweiniol, yn niweidiol neu'n sarhaus mewn gwasanaethau teledu a radio;
  - (i) y cydymffurfir â rhwymedigaethau rhyngwladol y Deyrnas Unedig mewn cysylltiad â hysbysebu a gynhwysir mewn gwasanaethau teledu a radio;
  - (j) atal nawdd anaddas i raglenni a gynhwysir mewn gwasanaethau teledu a radio;
  - (k) na fydd gwahaniaethu amhriodol rhwng hysbysebwr sy'n ceisio cael cynnwys hysbysebion mewn gwasanaethau teledu a radio; ac
  - (l) na ddefnyddir technegau sy'n manteisio ar y posibilrwydd o gyfleu neges i wylwyr neu wrandawyr, neu o ddylanwadu ar eu meddwl fel arall, heb iddynt fod yn ymwybodol, neu'n llwyr ymwybodol, o'r hyn sydd wedi digwydd.
- (3) Rhaid cynnwys y safonau a bennir gan OFCOM dan yr adran hon mewn un neu ragor o godau.
- (4) Wrth osod neu ddiwygio unrhyw safonau dan yr adran hon, rhaid i OFCOM ddal sylw, yn benodol ac i'r graddau y mae'n ymddangos iddo ei fod yn berthnasol i sicrhau amcanion y safonau, ar bob un o'r materion canlynol -
- (a) graddau'r niwed neu sarhâd sy'n debygol o gael ei achosi drwy gynnwys unrhyw fath penodol o ddeunydd mewn rhaglenni'n gyffredinol, neu mewn rhaglenni o fath penodol;
  - (b) maint a chyfansoddiad tebygol y gynulleidfa bosibl i raglenni a gynhwysir mewn gwasanaethau teledu a radio'n gyffredinol, neu mewn gwasanaethau teledu a radio o fath penodol;
  - (c) disgwyliad tebygol y gynulleidfa o ran natur cynnwys rhaglen a'r graddau y gellir dod â natur cynnwys rhaglen i sylw aelodau dichonol y gynulleidfa;
  - (d) y tebygolrwydd y bydd personau nad ydynt yn ymwybodol o natur cynnwys rhaglen yn dod yn agored yn anfwriadol, drwy eu gweithredoedd eu hunain, i'r cynnwys hwnnw;

- (e) y dymunoldeb o sicrhau bod cynnwys gwasanaethau'n nodi pan fydd newid sy'n effeithio ar natur gwasanaeth sy'n cael ei wyllo neu y gwrandewir arno ac, yn benodol, newid sy'n berthnasol i'r cymhwyso ar safonau a osodwyd dan yr adran hon; ac
  - (f) y dymunoldeb o gadw annibyniaeth y rheolaeth olygyddol dros gynnwys rhaglenni.
- (5) Rhaid i OFCOM sicrhau bod y safonau sydd mewn grym o bryd i'w gilydd dan yr adran hon yn cynnwys -
- (a) safonau gofynnol sy'n gymwysadwy i'r holl raglenni a gynhwysir mewn gwasanaethau teledu a radio; a
  - (b) hynny o safonau eraill sy'n gymwysadwy i fathau penodol o raglenni, neu o wasanaethau teledu a radio, y mae'n ymddangos iddo eu bod yn briodol i sicrhau amcanion y safonau.
- (6) Rhaid i'r safonau a osodwyd i sicrhau amcan y safonau a bennwyd yn is-adran (2)(e) gynnwys, yn benodol, ddarpariaeth sydd â'r bwriad o sicrhau na fydd rhaglenni crefyddol yn cynnwys -
- (a) unrhyw fanteisio amhriodol ar unrhyw deimladau sydd gan y gynulleidfa tuag at raglen o'r fath; neu
  - (b) unrhyw ymdriniaeth ddifrifol â barnau a chredoau crefyddol y rheini sy'n perthyn i grefydd neu enwad crefyddol penodol.
- (7) Wrth osod safonau dan yr adran hon, rhaid i OFCOM ystyried hynny o rwymedigaethau rhyngwladol y Deyrnas Unedig y gall yr Ysgrifennydd Gwladol ei hysbysu amdanynt at ddibenion yr adran hon.
- (8) Yn yr adran hon, ystyr "newyddion" yw newyddion ar ba ffurf bynnag y maent wedi'u cynnwys mewn gwasanaeth.

Adran 320: Gofynion arbennig o ran didueddrwydd

- (1) Gofynion yr adran hon yw -
  - (a) gwahardd, yn achos gwasanaethau teledu a radio (ac eithrio gwasanaeth cyfyngedig o fewn ystyr adran 245), o raglenni a gynhwysir mewn unrhyw un o'r gwasanaethau hynny, bob mynegiad o farn neu safbwynt gan y person sy'n darparu'r gwasanaeth am unrhyw un o'r materion a nodwyd yn is-adran (2);
  - (b) cadw didueddrwydd dyladwy, yn achos pob gwasanaeth rhaglenni teledu, gwasanaeth teletestun, gwasanaeth radio cenedlaethol, gwasanaeth rhaglenni sain digidol cenedlaethol, ar ran y person sy'n darparu'r gwasanaeth, mewn perthynas â'r holl faterion hynny;
  - (c) atal, yn achos pob gwasanaeth radio lleol, gwasanaeth rhaglenni sain digidol lleol neu wasanaeth cynnwys trwyddedadwy radio, amlygrwydd gormodol yn y rhaglenni a gynhwysir yn y gwasanaeth i farnau a safbwyntiau personau neu gyrff penodol am unrhyw un o'r materion hynny.
- (2) Y materion hynny yw -
  - (a) materion sy'n destun dadlau gwleidyddol neu ddiwydiannol; a
  - (b) materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol.
- (3) Nid yw is-adran (1)(a) yn ei gwneud yn ofynnol -
  - (a) gwahardd barnau neu safbwyntiau sy'n ymwneud â darparu gwasanaethau rhaglenni o raglenni teledu; neu
  - (b) gwahardd barnau neu safbwyntiau sy'n ymwneud â darparu gwasanaethau rhaglenni o raglenni radio.
- (4) At ddibenion yr adran hon -
  - (a) mae'r gofyniad a bennwyd yn is-adran (1)(b) yn un y gellir ei fodloni (yn amodol ar unrhyw reolau dan is-adran (5)) drwy ei fodloni mewn perthynas â chyfres o raglenni a gymerir gyda'i gilydd;

- (b) mae'r gofyniad a bennwyd yn is-adran (1)(c) yn un nad oes ond angen ei fodloni mewn perthynas â'r holl raglenni a gynhwysir yn y gwasanaeth dan sylw, o'u cymryd gyda'i gilydd.
- (5) Rhaid i gôd safonau OFCOM gynnwys darpariaeth sy'n pennu'r rheolau sydd i'w dilyn mewn cysylltiad â'r materion canlynol -
- (a) cymhwyso'r gofyniad a bennwyd yn is-adran (1)(b);
- (b) y penderfyniad, mewn perthynas â'r gofyniad hwnnw, ynghylch beth yw cyfres o raglenni at ddibenion is-adran (4)(a);
- (c) cymhwyso'r gofyniad yn is-adran (1)(c).
- (6) Rhaid i unrhyw ddarpariaeth a wneir at ddibenion is-adran (5)(a), yn benodol, ystyried yr angen i sicrhau y cedwir didueddrwydd mewn perthynas â'r materion canlynol (gan gymryd pob mater ar wahân) -
- (a) materion sy'n destun dadlau gwleidyddol neu ddiwydiannol helaeth, a
- (b) materion o bwys mawr sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol, yn ogystal â'r angen i sicrhau bod y gofyniad sydd wedi'i bennu yn is-adran (1)(b) yn cael ei fodloni'n gyffredinol mewn perthynas â chyfres o raglenni a gymerir gyda'i gilydd.
- (7) Yn yr adran hon, ystyr "gwasanaeth radio cenedlaethol" a "gwasanaeth radio lleol", yn y drefn honno, yw gwasanaeth darlledu sain sy'n wasanaeth cenedlaethol o fewn ystyr adran 245, a gwasanaeth darlledu sain sy'n wasanaeth lleol o fewn ystyr yr adran honno.

Adran 321: Amcanion ar gyfer hysbysebion a nawdd

- (1) Mae safonau a osodir gan OFCOM i sicrhau'r amcanion a nodwyd yn adran 319(2)(a) ac (g) i (j) yn rhai -
- (a) y mae'n rhaid iddynt gynnwys darpariaeth gyffredinol sy'n rheoli safonau ac arferion mewn hysbysebu ac wrth noddi rhaglenni; a
- (b) a gaiff gynnwys darpariaeth yn gwahardd hysbysebion a ffurfiau a dulliau o hysbysebu neu noddi (boed yn gyffredinol neu mewn amgylchiadau penodol).

Adran 325: Cadw at y côd safonau

- (1) Mae'r gyfundrefn reoleiddio ar gyfer pob gwasanaeth rhaglenni a drwyddeddir gan drwydded dan y Ddeddf Darlledu yn cynnwys amodau ar gyfer sicrhau -
  - (a) bod safonau a bennwyd dan adran 319 yn cael eu cadw wrth ddarparu'r gwasanaeth hwnnw; a
  - (b) bod gweithdrefnau ar gyfer trafod a datrys cwynion am gadw at y safonau hynny wedi'u sefydlu a'u cynnal.

Adran 326: Dyletswydd i gadw at y côd tegwch

Mae'r gyfundrefn reoleiddio ar gyfer pob gwasanaeth rhaglenni a drwyddeddir gan drwydded dan y Ddeddf Darlledu yn cynnwys yr amodau y mae OFCOM yn eu hystyried yn briodol i sicrhau cydymffurfio -

- (a) mewn cysylltiad â darparu'r gwasanaeth hwnnw, a
- (b) mewn perthynas â'r rhaglenni a gynhwysir yn y gwasanaeth hwnnw, â'r côd am y cyfnod y bydd mewn grym dan adran 107 o Ddeddf 1996 (y côd tegwch).

Deddf Darlledu 1996 (fel y'i diwygiwyd)

Pennod 55

Ymdrin yn anghyfiawn neu'n annheg â thresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad

Adran 107

- (1) Bydd yn ddyletswydd ar Ofcom lunio côd, a'i adolygu o bryd i'w gilydd, sy'n rhoi arweiniad ar yr egwyddorion sydd i'w cadw a'r arferion sydd i'w dilyn mewn cysylltiad ag osgoi -
  - (a) triniaeth anghyfiawn neu annheg mewn rhaglenni y mae'r adran hon yn gymwys iddynt; neu
  - (b) tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad wrth gael, neu mewn cysylltiad â chael, deunydd a gynhwysir mewn rhaglenni o'r fath.

Atodiad 2

Rhannau o Gyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau (89/552/EEC), fel y'i diwygiwyd gan (97/36/EC)

At ddibenion y Gyfarwyddeb hon:

- (c) ystyr “hysbysebion teledu” yw unrhyw fath o gyhoeddiad a ddarlledir boed yn gyfnewid am dâl neu gydnabyddiaeth debyg arall neu'n ddarllediad at ddibenion hunanhyrwyddo gan fenter gyhoeddus neu breifat mewn cysylltiad â masnach, busnes, crefft neu broffesiwn er mwyn hyrwyddo cyflenwi nwyddau neu wasanaethau, gan gynnwys eiddo ansymudol, hawliau a rhwymedigaethau, yn gyfnewid am dâl;
- (d) ystyr “hysbysebu llechwraidd” yw portreadu mewn geiriau neu luniau nwyddau, gwasanaethau, enw, nod masnach neu weithgareddau cynhyrchydd nwyddau neu ddarparwr gwasanaethau mewn rhaglenni os yw'n fwriad gan y darlledwr i bortreadu o'r fath fod er mwyn hysbysebu, ac os gallai gamarwain y cyhoedd ynghylch ei natur. Ystyrir bod portreadu o'r fath yn fwriadol yn benodol os caiff ei wneud yn gyfnewid am dâl neu am gydnabyddiaeth debyg;
- (e) ystyr “nawdd” yw unrhyw gyfraniad gan fenter gyhoeddus neu breifat nad yw'n gysylltiedig â gweithgareddau darlledu teledu neu â chynhyrchu gweithiau clyweledol, i ariannu rhaglenni teledu gyda'r bwriad o hyrwyddo'i enw, ei nod masnach, ei delwedd, ei gweithgareddau neu'i chynhyrchion.

Erthygl 10

1. Rhaid iddi fod yn hawdd adnabod hysbysebion teledu a thelesiopa fel y cyfryw, a rhaid eu cadw'n gwbl ar wahân i rannau eraill y gwasanaeth rhaglenni drwy ddull gweledol a/neu acwstig.
4. Rhaid gwahardd hysbysebu a thelesiopa llechwraidd.

Erthygl 17

1. Rhaid i raglenni teledu nodeddig fodloni'r gofynion canlynol:

- (a) ni chaiff y noddwr, dan unrhyw amgylchiadau, ddylanwadu ar gynnwys ac amserlennu rhaglenni noddedig mewn modd sy'n effeithio ar gyfrifoldeb ac annibyniaeth olygyddol y darlledwr mewn perthynas â rhaglenni;
  - (b) rhaid eu nodi'n eglur fel rhaglenni noddedig ag enw a/neu logo'r noddwr ar ddechrau a/neu ar ddiwedd y rhaglenni;
  - (c) rhaid iddynt beidio ag annog prynu neu rentu cynhyrchion neu wasanaethau'r noddwr neu drydydd parti, yn benodol drwy gyfeiriadau hyrwyddol arbennig at y cynhyrchion neu'r gwasanaethau hynny.
2. Nid yw mentrau sy'n gweithgynhyrchu neu'n gwerthu sigarennau neu gynhyrchion tybaco eraill fel eu prif weithgarwch yn cael noddi rhaglenni teledu.
  3. Mae nawdd i raglenni teledu gan fentrau y mae eu gweithgareddau'n cynnwys gweithgynhyrchu neu werthu cynhyrchion meddyginiaethol a thriniaeth feddygol yn cael hyrwyddo enw neu ddelwedd y fenter, ond ni chaiff hyrwyddo cynhyrchion meddyginiaethol neu driniaethau meddygol penodol sydd ar gael ar bresgripsiwn yn unig yn yr Aelod-wladwriaeth y mae'r darlledwr o fewn ei hawdurdodaeth.
  4. Ni cheir noddi rhaglenni newyddion a materion cyfoes.

Erthygl 18

3. At ddibenion yr Erthygl hon [sy'n ymwneud â chyfran yr amser darlledu a ganiateir ar gyfer hysbysebu], nid yw hysbysebu'n cynnwys:
  - cyhoeddiadau a wneir gan y darlledwr mewn cysylltiad â'i raglenni ei hun a chynhyrchion ategol sy'n deillio'n uniongyrchol o'r rhaglenni hynny;
  - cyhoeddiadau gwasanaeth cyhoeddus ac apeliadau gan elusennau a ddarlledir yn rhad ac am ddim.

Erthygl 22

1. Rhaid i Aelod-wladwriaethau gymryd mesurau priodol i sicrhau nad yw darllediadau teledu gan ddarlledwyr dan eu hawdurdodaeth yn cynnwys unrhyw raglenni a allai amharu'n ddifrifol ar ddatblygiad corfforol, meddyliol

neu foesol plant dan oed, yn enwedig rhaglenni sy'n cynnwys pornograffi neu drais anesgusodol.

2. Rhaid i'r mesurau a ragnodwyd ym mharagraff 1 ymestyn hefyd i raglenni eraill sy'n debygol o amharu ar ddatblygiad corfforol, meddyliol neu foesol plant dan oed, ac eithrio lle y sicrheir, drwy ddewis amser y darllediad neu drwy unrhyw ddull technegol, na fydd plant dan oed yn ardal y darllediad yn clywed neu'n gweld darllediadau o'r fath fel arfer.
3. At hynny, pan ddarlledir rhaglenni o'r fath ar ffurf heb ei hamgodio, rhaid i Aelod-wladwriaethau sicrhau bod rhybudd clywedol yn cael ei roi cyn y rhaglenni, neu y cânt eu hadnabod oherwydd presenoldeb symbol gweledol drwy gydol y rhaglenni.

Erthygl 22a

Rhaid i Aelod-wladwriaethau sicrhau nad yw darllediadau'n cynnwys unrhyw anogaeth i gasáu ar sail hil, rhyw, crefydd neu genedligrwydd.

Erthygl 23

1. Heb amharu ar ddarpariaethau eraill a fabwysiadwyd gan yr Aelod-wladwriaethau dan y gyfraith sifil, y gyfraith weinyddol neu gyfraith troseddau, rhaid i unrhyw berson naturiol neu gyfreithiol, beth bynnag yw ei genedligrwydd, y mae ei fuddiannau dilys, yn enwedig ei gymeriad a'i enw da, wedi'u niweidio oherwydd datgan ffeithiau anghywir mewn rhaglen deledu, gael yr hawl i ateb neu rwymedïau cyfwerth. Rhaid i Aelod-wladwriaethau sicrhau na rwystrir yr arfer ar yr hawl i ateb neu rwymedïau cyfwerth drwy osod telerau neu amodau afresymol. Rhaid darlledu'r ateb cyn pen cyfnod rhesymol ar ôl cadarnhau'r cais, ac ar amser ac mewn modd sy'n briodol i'r darllediad y mae'r cais yn cyfeirio ato.
2. Rhaid i hawl i ateb neu rwymedïau cyfwerth fodoli mewn perthynas â'r holl ddarlledwyr sydd dan awdurdodaeth Aelod-wladwriaeth.
3. Rhaid i Aelod-wladwriaethau fabwysiadu'r mesurau y mae eu hangen i sefydlu'r hawl i ateb neu i'r rhwymedïau cyfwerth a rhaid iddynt bennu'r weithdrefn sydd

i'w dilyn i arfer yr hawl honno. Yn benodol, rhaid iddynt sicrhau y caniateir cyfnod amser digonol a bod y gweithdrefnau'n gyfryw fel bod personau naturiol neu gyfreithiol sy'n preswyllo neu sydd wedi ymsefydlu mewn Aelod-wladwriaethau eraill yn gallu arfer yr hawl i ateb neu i'r rhwymedïau cyfwerth yn briodol.

4. Ceir gwrthod cais i arfer yr hawl i ateb neu i'r rhwymedïau cyfwerth os nad oes cyfiawnhad dros ateb o'r fath yn unol â'r amodau sydd wedi'u pennu ym mharagraff 1, os byddai'n golygu gweithred gosbadwy, os byddai'n gwneud y darlledwr yn atebol i achos dan y gyfraith sifil, neu os byddai'n groes i safonau gwedduster cyhoeddus.
5. Rhaid darparu ar gyfer gweithdrefnau lle y gall anghydfodau ynghylch arfer yr hawl i ateb neu'r rhwymedïau cyfwerth fod yn destun adolygiad barnwrol.

Atodiad 3

Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol: Erthyglau 8, 9, 10 a 14

Erthygl 8

1. Mae gan bawb yr hawl i barch at ei fywyd preifat a theuluol, ei gartref a'i ohebiaeth.
2. Ni fydd ymyrraeth gan awdurdod cyhoeddus â'r arfer ar yr hawl hon ac eithrio'r hyn sy'n unol â'r gyfraith ac sy'n angenrheidiol mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch cenedlaethol, diogelwch cyhoeddus neu les economaidd y wlad, i atal troseddu neu anhrefn, neu i ddiogelu iechyd neu foesau, neu i ddiogelu hawliau a rhyddid pobl eraill.

Erthygl 9

1. Mae gan bawb yr hawl i ryddid meddwl, cydwybod a chrefydd; mae'r hawl hon yn cynnwys rhyddid i newid ei grefydd neu gred a rhyddid, naill ai ar ei ben ei hun neu ar y cyd ag eraill, ac yn gyhoeddus neu'n breifat, i ddangos ei grefydd neu'i gred, mewn addoli, addysgu, arfer a defod.
2. Rhaid i ryddid rhywun i ddangos ei grefydd neu gredoau fod yn amodol yn unig ar hynny o gyfyngiadau a ragnodir gan y gyfraith ac sy'n angenrheidiol mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch cyhoeddus, i ddiogelu trefn gyhoeddus, iechyd neu foesau, neu i ddiogelu hawliau a rhyddid pobl eraill.

Erthygl 10

1. Mae gan bawb yr hawl i ryddid mynegiant. Rhaid i'r hawl hon gynnwys rhyddid i arddel barnau ac i gael a rhannu gwybodaeth a syniadau heb ymyrraeth gan awdurdod cyhoeddus a heb ystyried ffiniau. Ni fydd yr Erthygl hon yn atal Gwladwriaethau rhag pennu gofyniad i drwyddedu mentrau darlledu, teledu neu sinema.

2. Mae'r arfer ar y rhyddid hwn, gan fod dyletswyddau a chyfrifoldebau'n cyd-fynd ag ef, yn cael bod yn amodol ar hynny o ffurfioldebau, amodau, cyfyngiadau neu gosbau a ragnodir gan y gyfraith ac sy'n angenrheidiol mewn cymdeithas ddemocrataidd, er budd diogelwch cenedlaethol, cyfanrwydd tiriogaethol neu ddiogelwch cyhoeddus, i atal troseddu ac anhrefn, i ddiogelu iechyd neu foesau, i ddiogelu enw da neu hawliau pobl eraill, i atal datgelu gwybodaeth a gafwyd yn gyfrinachol, neu i gynnal awdurdod a didueddrwydd y farnwriaeth.

Erthygl 14

1. Rhaid sicrhau'r mwynhad o'r hawliau a'r rhyddid a bennwyd yn y Confensiwn hwn heb wahaniaethu ar unrhyw sail fel rhyw, hil, lliw, iaith, crefydd, barn wleidyddol neu farn arall, tarddiad cenedlaethol neu gymdeithasol, cysylltiad â lleiafrif cenedlaethol, eiddo, genedigaeth neu statws arall.

Atodiad 4

Hyrwyddiadau Ariannol ac Argymhellion ar Fuddsoddi

(Gweler Rheol 10.16 yn y Côd.)

Hyrwyddiadau Ariannol

1. Mae Adran 21 o Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 yn gwahardd unrhyw un, wrth gynnal busnes, rhag traddodi gwahoddiad neu anogaeth i ymwneud â gweithgarwch buddsoddi. Yr enw cyffredin ar hyn yw “y cyfyngiad ar hyrwyddo ariannol”. Mae nifer o eithriadau i'r cyfyngiad ar hyrwyddo ariannol, a nodir y rhain yng Ngorchymyn Deddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 (Hyrwyddo Ariannol) 2005. Mae dau o'r eithriadau hyn yn neilltuol o berthnasol i ddarlledwyr: mae Erthygl 20 o'r Gorchymyn hwnnw'n cynnwys eithriad mewn perthynas â chyfathrebu gan newyddiadurwyr, ac mae Erthygl 20A o'r Gorchymyn hwnnw'n cynnwys eithriad mewn perthynas â darlledu hyrwyddiadau gan gyfarwyddwr cwmni neu gyflogai cwmni. Mae'r nodyn hwn yn pennu arweiniad rhwymol ar y modd y gall darlledwyr fanteisio ar yr eithriadau i'r cyfyngiad ar hyrwyddo ariannol.

Ystyr “hyrwyddiad ariannol”:

Mae hyrwyddiad ariannol yn golygu gwahoddiad neu anogaeth i ymwneud â gweithgarwch buddsoddi (yn unol ag adran 21(1) o Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 (Cyfyngiadau ar hyrwyddo ariannol)).

Eithriad mewn perthynas â chyfathrebu gan newyddiadurwyr (eithriad Erthygl 20)

2. Mae'r eithriad ar gyfer cyfathrebu gan newyddiadurwyr yn gymwys i unrhyw hyrwyddiad ariannol heblaw un amser real y byddant yn ei baratoi wrth weithredu fel newyddiadurwyr. Er mwyn i'r eithriad fod yn gymwys i newyddiadurwyr darlledu, rhaid i'r hyrwyddiad ariannol fod naill ai:

- yn wasanaeth newyddion neu wybodaeth a ddiweddarir yn rheolaidd (fel gwefan neu wasanaeth teletestun); neu
- yn rhaglen neu ddarllediad teledu neu radio,

a rhaid i brif ddiben y darllediad fod yn un heblaw cynghori ar neu arwain neu alluogi pobl i brynu neu werthu, gwarantau neu fuddsoddiadau sy'n seiliedig ar gontract.

3. Os mai cyfranddaliadau yw testun yr hyrwyddiad ariannol, a bod yr hyrwyddiad ariannol yn enwi'n uniongyrchol person sy'n cyhoeddi neu'n darparu'r cyfranddaliadau, rhaid i newyddiadurwyr gyflawni gofyniad datgelu hefyd i elwa o'r eithriad.

Ystyr "cyfranddaliad":

Mae cyfranddaliad yn golygu unrhyw gyfran mewn cwmni ac mae'n cynnwys deilliad ar gyfranddaliad o'r fath (gan gynnwys opsiynau a gyfnewidiwyd)..

Gofyniad datgelu:

Byddai'n rhaid datgelu buddiant ariannol os byddai'r newyddiadurwr (neu aelod agos o'i deulu) yn debygol o gael budd ariannol neu osgoi colled ariannol pe byddai pobl yn gweithredu'n unol â'r hyrwyddiad ariannol. Mewn achos o'r fath, rhaid i'r newyddiadurwr neu'r golygydd sy'n gyfrifol am yr hyrwyddiad ariannol ddatgan natur unrhyw fuddiant ariannol sydd ganddo ef (neu aelod agos o'i deulu).

Sylwer: Mae'r gofyniad datgelu'n amodol ar eithriadau penodol, a nodir ym mharagraffau 4 i 6 isod.

Ystyr "aelod agos o'r teulu":

Mae aelod agos o'r teulu'n golygu priod a phlant dan ddeunaw mlwydd oed.

4. Yr eithriadau i'r gofyniad datgelu yw lle y mae'r hyrwyddiad ariannol naill ai:

- yn wasanaeth neu ddarllodiad sydd â systemau a gweithdrefnau priodol sy'n atal cyhoeddi cyfathrebiadau heb ddatgelu buddiannau ariannol; neu
  - yn wasanaeth neu ddarllodiad sy'n dod o fewn cwmpas:
    - y Côd Ymarfer a gyhoeddwyd gan Gomisiwn Cwynion y Wasg;
    - Côd Darlledu Ofcom
    - y Canllawiau i Gynhyrchwyr a gyhoeddwyd gan y BBC.
5. Os yw darlledwr yn dymuno manteisio ar eithriad Erthygl 20 ar gyfer newyddiadurwyr, mae ganddo ddewis. Gall y darlledwr naill ai:
- cydymffurfio â'r gofyniad datgelu; neu
  - roi systemau a gweithdrefnau priodol ar waith sy'n atal darlledu hyrwyddiadau ariannol heb ddatgelu buddiannau ariannol.
6. Mae'r Awdurdod Gwasanaethau Ariannol (yr "FSA") yn awgrymu y gellid cyflawni'r ail ddewis yn 5 uchod drwy, er enghraifft, i'r darlledwr fynnu bod pobl sy'n gweithio ar raglenni ariannol yn datgan ac yn cofrestru eu perchnogaeth ar gyfranddaliadau. Byddai'r gofrestr hon ar gael i'r staff golygyddol uchaf sy'n gallu sicrhau na ddarlledir hyrwyddiadau hunangeisiol gan y person dan sylw. Hefyd, byddai'r FSA yn disgwyl bod gofyniad i hysbysu staff perthnasol am fodolaeth y gofrestr hon ac am eu rhwymedigaethau i ddatgelu buddiannau ariannol, ac iddynt gadarnhau eu bod yn derbyn y rhwymedigaethau hyn yn ysgrifenedig.

Darlledu hyrwyddiadau gan gyfarwyddwr cwmni ayb. (eithriad Erthygl 20A)

7. Prif ddiben yr eithriad ar gyfer darlledu hyrwyddiadau gan gyfarwyddwyr cwmni yw gwarchod rhag y posibilrwydd, yn ystod cyfweiliad a ddarlledir neu gyflwyniad gwefan byw, y caiff hyrwyddiad ariannol ei wneud yn anfwriadol gan gyfarwyddwr neu gyflogai cwmni neu fenter busnes arall pan nad yw'r person hwnnw'n gweithredu fel newyddiadurwr.
8. Ar yr amod na wneir yr hyrwyddiad ariannol fel rhan o ymgyrch farchnata a drefnwyd, mae'r eithriad yn gymwys os yw'r hyrwyddiad ariannol:

- yn cynnwys geiriau sydd wedi'u llefaru gan y cyfarwyddwr neu gyflogai a heb eu darlledu, eu trawsyrru neu eu dangos yn ysgrifenedig; neu
- yn cael ei ddangos yn ysgrifenedig dim ond am ei fod yn rhan o ddeialog ryngweithiol y mae'r cyfarwyddwr neu'r cyflogai yn rhan ohono, a bod disgwyliad yn ystod y ddeialog y bydd y person hwnnw'n ymateb ar unwaith i gwestiynau a ofynnir gan un sy'n cael y cyfathrebiad.

Mae'r eithriad hefyd yn mynnu y nodir pwy yw'r cyfarwyddwr neu'r cyflogai yn yr hyrwyddiad ariannol cyn ei draddodi.

Argymhellion ar Fuddsoddi

9. Daeth Rheoliadau Argymhellion Buddsoddi (Cyfryngau) 2005 i rym ar 1 Gorffennaf 2005. Maent yn gosod safonau ar y rheini sydd, drwy'r cyfryngau, yn llunio argymhellion ar fuddsoddi neu'n lledaenu argymhellion ar fuddsoddi a luniwyd gan drydydd parti. Mae'r safonau'n mynnu bod y wybodaeth yn cael ei chyflwyno'n deg, ac y datgelir buddiannau sylweddol mewn buddsoddiad y mae rhywun yn ei argymhell neu unrhyw wrthdaro buddiannau. Os yw rhywun yn cael ei reoleiddio gan yr FSA oherwydd ei weithgarwch o ran llunio argymhellion ar fuddsoddi neu ledaenu argymhellion ar fuddsoddi a luniwyd gan drydydd parti, bydd yn ddarostyngedig yn lle hynny i reolau'r FSA.

Ystyr "argymhelliad ar fuddsoddi":

Mae argymhelliad ar fuddsoddi'n digwydd pan fydd rhywun yn rhoi argymhelliad uniongyrchol ar benderfyniad penodol ynghylch buddsoddi, er enghraifft, prynu neu werthu cyfranddaliad penodol neu warantu cynnig cyfranddaliadau penodol..

10. Mae eithriadau o'r Rheoliadau i'r rheini sy'n llunio neu'n lledaenu rheoliadau yn y cyfryngau lle y mae trefniadau hunanreoleiddio ar waith, gan gynnwys lle y mae Côd Darlledu Ofcom yn gymwys.

11. Yn ôl dehongliad Ofcom o'r Rheoliadau, maent yn gymwys i'w drwyddedigion ac i S4C fel a ganlyn. Lle y mae pobl sy'n gweithio ar raglenni'n gwneud argymhelliad ar fuddsoddi eu hunain, rhaid i'r darlledwr sicrhau:
- ei bod yn glir pwy yw'r person sy'n gwneud yr argymhelliad;
  - bod yr argymhelliad ar fuddsoddi wedi'i gyflwyno'n deg; a
  - bod unrhyw fuddiant ariannol y gellir disgwyl yn rhesymol iddo amharu ar wrthrychedd yr argymhelliad hwnnw'n cael ei ddatgelu.

Ystyr "wedi'i gyflwyno'n deg":

Mae hyn yn golygu y dylid gofalu'n rhesymol:

- bod ffeithiau'n cael eu gwahaniaethu oddi wrth wybodaeth nad yw'n ffeithiol (er enghraifft, barnau ac amcangyfrifon);
- os oes amheuaeth ynghylch a yw ffynhonnell yn ddibynadwy, fod hyn yn cael ei nodi;
- bod pob rhagamcan, rhagolwg a tharged pris yn cael ei ddisgrifio felly.

12. Lle y mae pobl sy'n gweithio ar raglenni'n lledaenu argymhelliad ar fuddsoddi a wnaed gan drydydd parti, rhaid i'r darlledwr sicrhau:
- ei bod yn glir pa gwmni sy'n gwneud y rhaglen; ac
  - os llunnir crynodeb o argymhelliad, ei fod yn eglur a heb fod yn gamarweiniol, a bod cyfeiriad at luniwr yr argymhelliad.
13. Hefyd, lle y mae pobl sy'n gweithio ar raglenni un ai'n gwneud argymhelliad ar fuddsoddi neu'n lledaenu argymhelliad a wnaed gan drydydd parti, rhaid i'r darlledwr sicrhau bod cyfeiriad clir yn ystod y rhaglen at y ffaith ei fod yn cael ei reoleiddio gan Gôd Darlledu Ofcom. Byddai'r gofyniad hwn wedi'i gyflawni, er enghraifft, drwy gynnwys cyfeiriad yn y credydau ar ddiwedd y rhaglen.

Ystyr “pobl sy’n gweithio ar raglenni”:

Mae hyn yn golygu pobl sy’n cael eu cyflogi gan y darlledwr neu gynhyrchydd annibynnol, neu rywun sy’n gweithio i gynhyrchydd annibynnol, sy’n gwneud rhaglen ar ran y darlledwr.

Sylwer:

Lle y mae rhaglen deledu neu radio’n dangos rhywun sy’n cael ei reoleiddio gan yr FSA sy’n gwneud argymhelliad ar fuddsoddi, y person hwnnw ac nid y darlledwr sy’n gyfrifol am ufudd-dod y person hwnnw i reolau’r FSA. Yn yr un modd, os yw person sy’n gweithio ar raglen yn cyfweld rhywun nad yw’n cael ei reoleiddio gan yr FSA sy’n gwneud argymhelliad ar fuddsoddi, yr un a gyfwelir ac nid y darlledwr sy’n gyfrifol am sicrhau ei fod yn ufuddhau i’r Rheoliadau.

Mynegai Côt Darlledu Ofcom

Mae'r rhifau'n cyfeirio at adrannau a rheolau.

- achosion rhyw mewn llysoedd,**
enwi rhai dan ddeunaw oed, 1.8, 1.9
- adrodd ar achosion llys,**
1.8, 1.9, 3.4, 3.5
- adrodd ar ddamweiniau,**
8.16, 8.17, 8.18, 8.19, Rhagair i Adran 8,
- adroddiadau ar etholaethau**
6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13
- adroddiadau ar gipio,** 3.6
- adroddiadau ar herwgipio,** 3.6
- adroddiadau ymchwiliadol,**
8.9, 8.11, 8.12, 8.13, 8.14
- ail-greu digwyddiadau,**
7.9, 8.19
- ambiwlsaniau,**
caniatâd i ffilmio
a darlledu, 8.8
- amlygrwydd gormodol,**
i farnau a safbwyntiau ar
faterion gwleidyddol neu
ddiwydiannol y mae dadlau yn eu
cylch, 5.13, Atodiad 1 i gynhyrchion
a gwasanaethau mewn rhaglenni,
10.3, 10.4, 10.5
- amserlennu**
a phlant, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7,
Atodiad 2 ystyr “amserlennu
priodol”, 1.3
- amserlennu priodol,** ystyr, 1.3
- anabledd,**
triniaeth neu iaith wahaniaethol
ar sail, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3
- anhrefn,**
annog, 3.1, Atodiad 1
atal, Atodiad 1, Atodiad 3
- annog,**
casineb hiliol, Atodiad 2
troseddu ac anhrefn, 3.1,
Atodiad 1
- apeliadau,**
darllenwyr, 10.15
elusennau, 10.13, 10.14
trychinebau ac argyfyngau, 10.13
- ardal etholiadol,**
ystyr, 6.8
- arferion seicig**
1.19, 2.6, 2.7, 2.8
- arferion yr ocwlt,**
dangos, 1.19, 2.6, 2.7, 2.8
- argyfyngau,**
adrodd arnynt, 8, 8.16, 8.17, 8.18
apeliadau, 10.13

argymhellion ar fuddsoddi,

10.16, Atodiad 4

arolygon barn, 6.5**ASau,** *gweler* gwleidyddion**ateb, hawl i,** 7.11, Atodiad 2**barnau,**am faterion polisi gwleidyddol a
diwydiannol o bwys

5.11, 5.12, 5.13

cyflwynwyr a gohebwyr, 5.9

darlledwyr a darparwyr

gwasanaethau, 5.4, Atodiad 1

BBC, *gweler* Y Gorfforaeth

Ddarlledu Brydeinig

BBFC, *gweler* Bwrdd Dosbarthu

Ffilmiau Prydain

budd cyhoeddus,

3.3, 3.5, 7.3, 7.14, 8.1, 8.13

bwletinau newyddion dynwaredol,

2.10

Bwrdd Dosbarthu Ffilmiau**Prydain (BBFC),** 1.20, 1.21, 1.22,
1.23, 1.25**cam-bortreadu barnau a****safbwyntiau,** 5.7, 5.12**cam-bortreadu materion ffeithiol,** 2.2**camddefnyddio alcohol,**

portreadu, 1.10

camddefnyddio cyffuriau mewn**rhaglenni,** 1.10, 2.4**camddefnyddio toddyddion mewn****rhaglenni,** 1.10**caniatâd i ddarlledu,**

7.14, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.12, 8.15

caniatâd i ffilmio,1.26, 7.3, 7.4, 7.5, 8.4, 8.5, 8.7, 8.8,
8.21, 8.22**carchardai,**

caniatâd i ffilmio, 8.8

cleifion seiciatryddol,

hawliau i breifatrwydd, 8.22

Confensiwn Ewropeaidd ar**Hawliau Dynol,** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,
9, 10, Atodiad 3**credoau crefyddol,** 4

hyrwyddo, 4.4

parch atynt, 4.2

recriwtio, 4.5

rhyddid, Atodiad 3

triniaeth neu iaith wahaniaethol

ar sail, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3

crefydd, 4 *passim,*

triniaeth neu iaith wahaniaethol

ar sail, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3

cwynion, 8, Atodiad 1**cydbwysedd,***gweler* didueddrwydd

“cyd-destun”,

cyfiawnhad oherwydd, 1.7, 1.16,
2.3, 2.4, 2.5 ystyr, 2.3

Cyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau,

1, 1.2, 3, 7, 9, 10,
Atodiad 2

cyfeiriadedd rhywiol,

triniaeth neu iaith wahaniaethol
ar sail, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3

cyflwynwyr,

datgan buddiant personol, 5.8
gwleidyddion fel, 5.3, 6.6
mynegi eu barn eu hunain, 5.9

cyfranwyr,

caniatâd ganddynt, 7.3, 7.4, 7.5
cyfrinachedd, 7.7
dan ddeunaw oed, 1.26, 1.27
dan un ar bymtheg oed, 7.4, 7.5, 8.21
hawliau contractiol, 7.3
tegwch â hwy, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6,
7.7, 7.8
troseddwyr fel, 3.3

cyfresi rhaglenni,

ystyr, 5.5, 5.6, Atodiad 1

cyfrinachedd cyfranwyr,

7.7

cyfweld yn ddirybudd,

8.11, 8.15

cyfweledigion,

hawliau, 1.26, 1.27, 7.3, 7.4, 7.5,
7.6, 7.7, 8.22

cyfweliadau,

incitement to, 3.1, Appendix 1
prevention, Appendix 1, Appendix 3

cyfweliadau,

â dioddefwyr damweiniau neu
droseddu, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19
â phobl mewn gofid, 8.17
â rhai dan ddeunaw oed, 1.26, 1.27
â rhai dan un ar bymtheg oed, 7.4,
8.20, 8.21, 8.22
â throseddwyr, 3.3
â thystion mewn achosion llys, 3.4, 3.5
caniatâd ar gyfer, 7.3, 7.4, 7.5, 7.14,
8.4, 8.11, 8.12, 8.21, 8.22
cynnal, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.7, 7.12, 8.11
defnyddio camerâu neu ficroffonau
cudd, 7.14, 8.13, 8.14, 8.15
defnyddio deunydd wedi'i recordio,
7.8, 8.10
dirybudd, 8.11, 8.15
dros y ffôn, 8.12
eu ffilmio neu eu recordio' ddirgel,
7.14, 8.13, 8.15
golygu, 7.6
mewn sefydliadau, 8.8

cyfweliadau dros y ffôn,

recordio, 7.14, 8.12

cyfwelwyr,

defnyddio gwleidyddion fel, 5.3, 6.6
didueddrwydd, 5.8, 5.9

cyhoeddiadau,

gwybodaeth am gynnwys
rhaglenni, 1.7, 2.3, 2.13, Atodiad 2
rhaglenni barn bersonol, 5.10

cyhoeddiadau hysbysrwydd,

1.7, 2.3, 2.13, Atodiad 2

cyhoeddiadau rhybudd,

2.3, 2.13, Atodiad 2

**cyhoeddiadau sy'n gysylltiedig â
rhaglenni,**

hyrwyddo, 10.6, 10.7, 10.8

Cymru,

darllediadau etholiad, 6.1, 6.2
etholiadau Cynulliad
Cenedlaethol, 6, 6.2, 6.13

cynhyrchion a gwasanaethau,

cyfeiriadau at enwau brandiau,
10.3, 10.4, 10.11
lleoli, 10.5
mewn cystadlaethau, 10.11

cynnwys i oedolion,

a'r trothwy, 1.6

cystadlaethau,

1.28, 2.11, 10.11

cywirdeb,

mewn rhaglenni newyddion,
5.1, 5.2, Atodiad 1

dadlau diwydiannol,

amlygrwydd gormodol i farnau
a safbwyntiau, 5.13
didueddrwydd dyladwy arno,
5.4, 5.5, 5.9, 5.11, 5.12, 6.1,
Atodiad 1
ystyr, 5.11

dadreibio,

dangos, 1.19, 2.6, 2.7, 2.8, 4.7

dangos,

dadreibio, arferion yr oewlt a'r
goruwchnaturiol,
1.19 hypnoteiddio, 2.9
technegau troseddol, 3.2

dangos y goruwchnaturiol,

1.19, 2.6, 2.7, 2.8

darllediadau etholiad gan bleidiau, 6**darlledwyr,**

ac etholiadau a refferenda,
6.2, 6.3, 6.5, 6.10
apelio am gyllid i wneud
rhaglenni, 10.15
barnau a safbwyntiau ar faterion
gwleidyddol, diwydiannol a pholisi
cyhoeddus, 5.4, 5.5
cadw'r trothwy, 1.4, 1.6, 1.7
cyfrifoldebau wrth adrodd ar
achosion rhyw sy'n cynnwys rhai
dan ddeunaw oed, 1.8, 1.9
diogelu rhai dan ddeunaw oed, 1.2
rheolaeth ac annibyniaeth
olygyddol, 9.4, 10.1, Atodiad 1

syllw i adegau pan yw plant yn debygol o wrando, 1.3, 1.5
ufuddhau i'r Côd, Atodiad 1

darllenwyr newyddion,
gwleidyddion fel, 5.3, 6.6

datgelu buddiannau ariannol,
Atodiad 4

Deddf Cyfathrebiadau 2003, 1, 2, 3,
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Atodiad 1

Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983,
6, 6.2, 6.8

Deddf Darlledu 1996,
7, 8, Atodiad 1

Deddf Gogledd Iwerddon 1998, 6.3

**Deddf Gwasanaethau a
Marchnadoedd Ariannol 2000,**
10, 10.16, Atodiad 4

**Deddf Pleidiau Gwleidyddol,
Etholiadau a Refferenda 2000,**
6, 6.1

defnyddiau cysylltiedig â rhaglenni,
10.3, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9
nawdd, 10.8
ystyr, 10.8

delweddau byr eu parhad,
2.12, Atodiad 1

delweddau isganfyddol ar y teledu,
2.12, Atodiad 1

demensia, pobl sydd â,
hawliau i breifatrwydd, 8.22

deunydd a recordiwyd,
ldefnyddio, 7.8, 8.10

deunydd niweidiol,
diogelu rhagddo, 2.1, Atodiad 1

deunydd o archifau,
defnyddio, 7.8, 8.10

deunydd sarhaus,
diogelu rhagddo, 2.1, Atodiad 1

dewiniaeth,
dangos, 2.6, 2.7, 2.8

didueddrwydd,
5 *passim*, Atodiad 1
amlygrwydd gormodol i farnau
a safbwyntiau, 5.13
cadeiryddion rhaglenni trafod, 5.9
mewn cyfres o raglenni, 5.5, 5.6,
5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12
mewn materion cyfoes a rhaglenni
dogfen, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9,
5.10, 5.11, 5.12, 5.13
mewn rhaglenni barn bersonol, 5.9, 5.10
mewn rhaglenni etholiad, 6 *passim*
mewn rhaglenni newyddion,
5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9,
5.11, 5.12, 6.1, Atodiad 1
mewn rhaglenni sengl, 5.5, 5.11
mewn rhaglenni trafod, 5.4, 5.5, 5.6,
5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 6.8,

6.9, 6.10, 6.11
ystyr “didueddrwydd dyladwy”, 5

“didueddrwydd dyladwy”,
ystyr, 5
gweler hefyd didueddrwydd

dioddefaint a gofids,
a hawliau i breifatrwydd, 8.16, 8.17, 8.18
mewn digwyddiadau yn y gorffennol, 8.19

**dioddefwyr troseddu, trychinebau
neu ddamweiniau**, adrodd
amdanynt, 1.8, 1.9, 8.16, 8.17,
8.18, 8.19 eu cyfweld, 8.17

dosbarthu ffilmiau (sinema a fideo),
1.20, 1.21, 1.22, 1.23, 1.25
ar wasanaethau premiwm i
danysgrifwyr, 1.22, 1.24
ar wasanaethau talu wrth wyllo,
1.21, 1.23, 1.24
dosbarth 15, 1.22
dosbarth 18, 1.21, 1.23, 1.25
dosbarth PG, 1.22
dosbarth R18, 1.25
dosbarth U, 1.22

drama, Aail-greu digwyddiadau, 7.9, 7.10,
8.19
dadreibio a'r goruwchnaturiol ynddi,
1.19, 2.3, 2.6, 2.7, 2.8
defnyddio iaith sarhaus, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3
defnyddio newyddion dynwaredol, 2.10
portreadu rhyw a noethni, 1.17, 1.18, 2.3
portreadu trais, 1.11, 1.12, 1.13, 2.3

portreadu ymddygiad peryglus, 1.13, 2.4
tegwch, 7.10

elusennau,
apeliadau, 10.13, 10.14,
Atodiad 2

enwau brandiau, cyfeiriadau atynt,
10.3, 10.4, 10.11

**enwi dioddefwyr neu dystion ifanc
mewn achosion llys**, 1.8, 1.9

epilepsi ffotosensitif,
rhagofalon ar gyfer gwylwyr sy'n
dioddef ganddo, 2.13

etholiadau a refferenda, 6 *passim*
a darllediadau etholiadol gan
bleidiau, 6
a darllediadau gwleidyddol gan
bleidiau, 6
adroddiadau ar etholaethau,
6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13
canlyniadau arolygon barn, 6.5
Cynulliad Cenedlaethol Cymru,
6.1, 6.2, 6.13
Cynulliad Gogledd Iwerddon, 6.1,
6.2, 6.13
Cynulliad Llundain, 6.1, 6.2, 6.13
cyrff dynodedig, 6.3
llywodraeth leol, 6.1, 6.2, 6.8
“prif bleidiau” dynodedig, 6.2
rhaglenni trafod a
dadansoddi, 6.4, 6.11
Senedd Ewrop, 6.1, 6.2, 6.13

Senedd yr Alban, 6.1, 6.2, 6.13
 sylw iddynt, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4
 Y Comisiwn Etholiadol, 6.3
 ymgeiswyr yn ymddangos mewn
 rhaglenni, 6.2, 6.6, 6.7, 6.9, 6.10,
 6.11, 6.12
 ystyr “etholiad” a “refferendwm”, 6.1

etholiadau Cynulliad Llundain,
 6, 6.2, 6.13

**etholiadau Cynulliad Cenedlaethol
 Cymru,** 6.1, 6.2, 6.13

FSA, *gweler* yr Awdurdod
 Gwasanaethau Ariannol

ffilmiau sinema, *gweler* ffilmiau

ffilmio a recordio,
 cael deunydd, 8.1, 8.4, 8.5, 8.7, 8.8,
 8.9, 8.10, 8.11, 8.12, 8.13, 8.14,
 8.15, 8.16, 8.17
 caniatâd ar gyfer, 7.3, 7.4, 7.5, 8.4,
 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.12, 8.16, 8.21, 8.22
 cyfweld yn ddirybudd, 8.11, 8.15
 dioddefaint a gofid, 1.27, 8.16, 8.17,
 8.18, 8.19
 dirgel, 7.14, 8.12, 8.13, 8.14, 8.15
 mewn manau cyhoeddus, 8.4, 8.11
 mewn sefydliadau, 8.8
 recordio galwadau ffôn, 7.14, 8.12, 8.13
 rhai dan ddeunaw oed, 1.26, 1.27,
 1.28, 8.21, 8.22
 tresmasu ar breifatrwydd, 8, 8.5, 8.6,
 8.7

ffilmio a recordio cudd,
 7.14, 8.12, 8.13, 8.14, 8.15

galwadau cynhyrfu, 7.14, 8.15

gofid a dioddefaint,
 a hawl i breifatrwydd, 8.16, 8.17, 8.18
 a rhai dan ddeunaw oed, 1.27
 mewn digwyddiadau yn y gorffennol,
 8.19
 portreadu, 2.3

Gogledd Iwerddon,
 etholiadau Cynulliad, 6.1, 6.2, 6.13
 refferenda, 6.3

gohebwy,
 datgan buddiannau personol, 5.8
 gwleidyddion fel, 5.3, 6.6
 mynegi eu barnau a'u
 safbwyntiau eu hunain, 5.9

**goleuadau sy'n fflachio a
 phatrymau,** 2.13

golygu, portreadu teg, 7.6

**Gorchymyn Deddf Gwasanaethau a
 Marchnadoedd Ariannol 2000
 (Hyrwyddiadau Ariannol) 2005,**
 Atodiad 4

gorsafodd heddlu,
 ffilmio ynddynt, 8.8

gorsafodd radio cymunedol, 5.13

**gwasanaethau ffilm premiwm i
 danysgrifwyr,** 1.4, 1.22, 1.24

gwasanaethau ffôn cyfradd

premiwm, 10.9, 10.10

gwasanaethau radio, Atodiad 1

a gwrandawyr sy'n blant, 1.3, 1.5,
1.6, 1.7, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14,
1.16, 1.17, 1.19, 4.7
apeliadau gan elusennau, 10.13, 10.14
cyllid ar gyfer rhaglenni, 10.15
nawdd, 9 *passim*

gwasanaethau radio cenedlaethol,

Atodiad 1

gwasanaethau radio lleol, 5.13,

Atodiad 1

gwasanaethau sain digidol

enedlaethol,

Atodiad 1

gwasanaethau sain digidol lleol,

5.13, Atodiad 1

gwasanaethau talu wrth wyllo, 1.4,

1.21, 1.23, 1.24

gwasanaethau teledu, Atodiad 1

apeliadau elusennol, 10.13, 10.14
a phlant, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 1.10, 1.11,
1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18,
1.19, 1.28, 7.4, 7.5, 8.20, 8.21, 8.22
a rhai dan ddeunaw oed, 1.2, 1.8, 1.9,
1.26, 1.27, 1.28, 7.4, 7.5, 8.20,
8.21, 8.22
cadw'r trothwy, 1.4, 1.6, 1.7, 1.10,
1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.16, 1.17,

1.18, 1.19, 1.21

cyllid ar gyfer rhaglenni, 10.15

didueddrwydd dyladwy, 5 *passim*,

Atodiad 1

ffilmiau arnynt, 1.20, 1.21, 1.22, 1.23,
1.24, 1.25

gwylwyr sydd ag epilepsi

ffotosensitif, 2.13

hysbysebu, 10.17, Atodiad 1,

Atodiad 2

nawdd, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7,
9.12, 9.13, 9.14

gwasanaethau teletestun, 5.5, Atodiad 1**gwasanaeth cynnwys**

trwyddedadwy radio, Atodiad 1

gwleidyddion,

fel darllenwyr newyddion,

cyfwelwyr neu

gyflwynwyr, 5.3, 6.6

mewn rhaglenni anwleidyddol, 6.7

mewn rhaglenni etholiad, 6.2, 6.3,

6.6, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13

gwobrau,

mewn cystadlaethau, 2.11, 10.11

mewn rhaglenni plant, 1.28

gwybodaeth am gynnwys i blant, 1.7**gwylliau ysgol**,

amserlennu gan eu hystyried 1.3

hawl i ateb, 7.11, Atodiad 2

- hen bobl**, triniaeth neu iaith wahaniaethol ar sail, 2.3
- hil**, triniaeth neu iaith wahaniaethol ar sail, 2.3
- hunanladdiad**, portreadu, 1.13, 2.5
- hypnoteiddio**, 2.9
- hyrwyddiadau ariannol**, 10.16, Atodiad 4
- hyrwyddo**, ariannol, 10.16, Atodiad 4
cynhyrchion a gwasanaethau, 10.3, 10.4
mewn rhaglenni a noddwyd, 9.5
safbwyntiau a chredoau crefyddol, 4.4, 4.5
- hysbysebu**, camarweiniol, Atodiad 1
ei wahanu oddi wrth nawdd, 9.13
ei wahanu oddi wrth raglenni, 10.2, 10.12, Atodiad 2
gwleidyddol, Atodiad 1
hysbysebu rhithiol, 10.17
safonau, Atodiad 1, Atodiad 2
- hysbysebu gwleidyddol**, Atodiad 1
- hysbysebu rhithiol**, 10.17
- iaith sarhaus**, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3
- iaith sarhaus**, a phlant, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3
- lleiafrifoedd**, diddordebau, Atodiad 1c
- lleiafrifoedd ethnig**, triniaeth neu iaith wahaniaethol ar sail, 2.3, Atodiad 1
- lleoli cynhyrchion**, 10.5
- llogach**, defnyddio'r gair, 1.8
- llywodraeth leol**, sylw i etholiadau, 6 *passim*
- mannau cyhoeddus**, ffilmio ynddynt, 8.4, 8.11
- materion ffeithiol**, portreadu, 2.2
- materion sy'n destun dadlau gwleidyddol**, ac amlygrwydd gormodol, 5.13
a didueddrwydd dyladwy, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 6.1, Atodiad 1
ystyr, 5.3, 5.11
- meddyginiaethau**, nawdd, Atodiad 2
- microffonau a chamêrau cudd**, 7.14, 8.13, 8.14, 8.15
- nawdd**, 9 *passim*, Atodiad 1, Atodiad 2 credydau, 9.6, 9.7, 9.8, 9.9, 9.10, 9.12, 9.13, 9.14

cynnwys, 9.4, 9.5
 ei wahanu oddi wrth hysbysebu, 9.13
 i ddefnyddiau cysylltiedig â
   rhaglenni, 10.8
 i raglenni, 9.1, 9.2, 9.4, 9.5
 i raglenni radio, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5,
   9.7, 9.8, 9.9, 9.10, 9.11
 i raglenni teledu, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4,
   9.5, 9.6, 9.7, 9.12, 9.13, 9.14
 i sianeli, 9
 noddwyr gwaharddedig neu
   gyfyngedig, 9.2, 9.3, Atodiad 2
 rhaglenni na ellir eu noddi, 9.1,
   Atodiad 2
 trêls, 9.11, 9.14

niwed a sarhâd, 2 *passim*, Atodiad 1

noddi rhaglenni, *gweler* nawdd

noethni mewn rhaglenni, 1.18

oed, triniaeth neu iaith
 wahaniaethol ar sail, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3

Ofcom (Y Swyddfa Gyfathrebiadau),
 Côd Darlledu, Atodiad 1, Atodiad 4
 Côd traws-hyrwyddo, 10
 cwynion am dresmasu ar
   breifatrwydd, Rhagair i Adran 8
 dyletswyddau cyffredinol,
   Atodiad 1
 Rheolau ar Ddarllediadau
   Gwleidyddol gan Bleidiau a
   Darllediadau Refferendwm, 6

Plaid Cymru, 6.2

Plaid Genedlaethol yr Alban, 6.2

Plaid Unoliaethol Ulster, 6.2

**Plaid y Democratiaid
 Cymdeithasol a Llafur**, 6.2

**Plaid yr Unoliaethwyr
 Democrataidd**, 6.2

**premium subscription film
 services**, 1.4, 1.22, 1.24

plant,
 ac amserlennu priodol, 1.3,1.4, 1.5
   ac arddangos dadreilio, arferion
   yr oewlt a'r goruwchnaturiol, 1.19
 ac ysmegu, 1.10
 a chamddefnyddio alcohol 1.10
 a chamddefnyddio cyffuriau, 1.10
 adroddiadau ar achosion llys, 1.8, 1.9
 a ffilmiau ar deledu, 1.20, 1.21, 1.22, 1.23
 a gwasanaethau premiwm i
 danysgrifwyr a thalu wrth wyllo, 1.4,
   1.21, 1.22, 1.23, 1.24
 a gwrando ar y radio, 1.5, 1.6, 1.7,
   1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.16,
   1.17, 1.19, 4.7
 a gwybodaeth am
   gynnwys rhaglenni, 1.7
 a phortreadu ymddygiad
   rhywiol, 1.17, Atodiad 2
 a'r trothwy, 1.4, 1.6, 1.7, 1.10, 1.11,
   1.12, 1.13, 1.14, 1.16, 1.17, 1.18,
   1.19, 4.7

a rhaglenni crefyddol, 4.7
 a thrais mewn rhaglenni, 1.11, 1.12
     2.4, Atodiad 2
 cyfweld, 7.4, 8.22
 cymryd rhan mewn rhaglenni,
     1.26, 1.27, 1.28
 dynwared ymddygiad peryglus, 1.13
 eu diogelu drwy “amserlennu
     priodol”, 1.3, 1.4, 1.5
 eu henwi mewn achosion llys, 1.8, 1.9
 gwobrau mewn rhaglenni plant, 1.28
 preifatrwydd, 8.20, 8.21, 8.22
 ystyr, 1.3

plant dan oed, *gweler* rhai dan
 ddeunaw oed

pleidiau gwleidyddol, ystyr, 6.2

pobl ifanc, *gweler* rhai dan
 ddeunaw oed

pobl sâl,
 hawliau i breifatrwydd, 8.22

pobl sy'n agored i niwed,
 eu cyfweld, 7.5, 8.21, 8.22
 hawliau i breifatrwydd, 8.20
 ystyr, 8.22

polisi cyhoeddus,
 amlygrwydd gormodol i farnau
     a safbwyntiau yn ei gylch, 5.13,
     Atodiad 1
 didueddrwydd yn ei gylch, 5.4, 5.5,
     5.9, 5.11, 5.12, 5.13

preifatrwydd, hawl i gael, 8 *passim*,
 Atodiad 3
 ailddefnyddio deunydd, 8.10
 ar gyfer rhai dan ddeunaw oed,
     1.8, 1.9
 ar gyfer rhai dan un ar bymtheg oed,
     8.20, 8.21, 8.22
 caniatâd, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.16,
     8.21, 8.22
 cwynion am dresmasu ar
     breifatrwydd, 8
 datgelu cartrefi neu gyfeiriadau
     pobl, 8.2
 dioddefaint a gofid, 8.16, 8.17,
     8.18, 8.19
 disgwyliad teg o breifatrwydd, 8.1
 ffilmio dirybudd, 8.11, 8.15
 mewn manau cyhoeddus, 8.4, 8.11
 pobl yn y newyddion, 8.3
 tresmasu ar breifatrwydd “heb
     gyfiawnhad”, 8.1

profedigaeth a'r hawl i breifatrwydd,
 8.16, 8.17, 8.19, 8.21, 8.22

PhonepayPlus, 10.10

recordio a ffilmio cudd,
 7.14, 8.12, 8.13, 8.14, 8.15

recriwtio i grefydd, 4.5

refferenda, 6 *passim*
 arolygon barn, 6.5
 cyfnod, 6.3
 ymgeiswyr mewn rhaglenni, 6.6, 6.7
 ystyr, 6.1

rhaglenni adloniant,

defnyddio cyfweiliadau dirybudd, 8.15
 portreadu gweithgarwch
 goruwchnaturiol, 1.19, 2.7, 2.8

rhaglenni a ffilmiau oedolion,

1. 21, 1.23, 1.24, 1.25

rhaglenni amser brecwast, 1.3, 1.5**rhaglenni awdurol,** ystyr, 5.10**rhaglenni barn bersonol**

a didueddrwydd, 5.9, 5.10
 ystyr, 5.10

rhaglenni crefyddol, 2.8, 4 *passim*,

Atodiad 1
 a phlant, 4.7
 cam-fanteisio ar deimladau'r
 gynulleidfa, 4.6
 ceisio recriwtio, 4.5
 enwi crefydd neu enwad, 4.3
 hyrwyddo credoau crefyddol, 4.4
 triniaeth ddifriol, 4.2
 ystyr, 4.1

rhaglenni dogfen, ail-greu

digwyddiadau, 7.7, 7.9, 7.10, 8.19
 dangos technegau troseddol, 3.2
 defnyddio newyddion dynwaredol, 2.10
 didueddrwydd, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8,
 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13

rhaglenni drama ddogfen,

2.2, 7.10, 8.19

rhaglenni ffeithiol,

camarweiniol, 2.2
 cyfranwyr iddynt, 1.26, 1.27, 7.3, 7.4,
 7.5, 7.6, 7.7, 7.9, 7.10, 7.12, 7.14,
 8.21, 8.22
 cyfweiliadau dirybudd ar eu cyfer,
 8.11, 8.15
 dangos dadreibio a'r
 goruwchnaturiol, 1.19, 2.6, 2.8
 didueddrwydd, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5,
 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12
 ffilmio a recordio dirgel,
 7.14, 8.12, 8.13, 8.14, 8.15
 iaith sarhaus ynddynt,
 1.14, 1.15, 1.16, 2.3
 newyddion, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6,
 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13
 rhaglenni barn bersonol, 5.9, 5.10
 rhaglenni trafod, *gweler*
 rhaglenni trafod
 sylw i drais, 1.11, 1.12, 2.4
 sylw i droseddau rhywiol, 1.8, 1.9
 sylw i ryw a noethni, 1.17, 1.18
 sylw i ymddygiad peryglus, 1.13, 2.4
 triniaeth deg, 7 *passim*

rhaglenni ffonio i mewn,

5.9, 5.10, 8.6

rhaglenni gemau, 2.11, 10.11**rhaglenni materion cyfoes,**

didueddrwydd ynddynt, 5.4, 5.5, 5.6,
 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13
 gwahardd nawdd, 9.1,

- Atodiad 2
gwleidyddion ynddynt, 5.3, 6.2., 6.3,
6.6, 6.7, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13
ystyr, 9.1
- rhaglenni newyddion,**
a didueddrwydd, 5.1, 5.3, 5.4, 5.5,
5.6, 5.7, 5.8, 5.10, 5.11, 5.12
Atodiad 1
cywirdeb, 2.2, 5.1, 5.2, Atodiad 1
cywiro camgymeriadau, 5.2
dynward bwletinau newyddion, 2.10
gwahardd nawdd iddynt, 9.1,
Atodiad 2
hawl i ateb, 7.11, Atodiad 2
ymddangosiadau gan wleidyddion,
5.3, 6.6
- rhaglenni trafod,** 4didueddrwydd
cadeiryddion, 5.9
etholiadau a refferenda, 6.1,
6.2, 6.3, 6.4, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12
- rhai â salwch meddwl**
hawliau i breifatrwydd, 8.22
- rhai dan bymtheg oed,** *gweler* plant
- rhai dan ddeunaw oed,**
a chamddefnyddio alcohol, cyffuriau,
a thoddyddion, ac ysmegu, 1.10
a'u henwi mewn achosion llys, 1.8, 1.9
cymryd rhan mewn rhaglenni, 1.26, 1.27
diogelu, 1, 1.1, 1.2,
Atodiad 1, Atodiad 2
- rhai dan un ar bymtheg oed,**
fel cyfranwyr i raglenni, 7.4, 7.5
hawliau i breifatrwydd, 8.20, 8.21, 8.22
- rhagi mewn rhaglenni,**
1.14, 1.15, 1.16, 2.3, 4.2
- rheolaeth ac annibyniaeth**
olygyddol, 9.4, 10.1, Atodiad 1
- Rheoliadau Deddf Argymhellion ar**
Fuddsoddi (Cyfryngau) 2005, 10,
Atodiad 4
- rhoddion,**
at apeliadau elusennol, 10.13, 10.14
i wneud rhaglenni, 10.15, 10.16
- rhyddid,**
meddwl a chredo crefyddol, Atodiad 3
mynegiant, Atodiad 1, Atodiad 3
- rhyddid mynegiant,**
Atodiad 1, Atodiad 3
- rhyw,**
triniaeth neu iaith wahaniaethol ar
sail, 1.14, 1.15, 1.16, 2.3
- S4C,** *gweler* Sianel Pedwar Cymru
- safonau darlledu,** 2.1, 2.3, Atodiad 1
- sarhâd,** 2 *passim*, 2.1, 2.3, Atodiad 1
- sefyllfaoedd i geisio dal pobl,**
7.14, 8.15
- Senedd Ewrop,**
sylw i etholiadau, 6, 6.1, 6.2, 6.5, 6.13

sianeli i danysgrifwyr, *gweler*
gwasanaethau premiwm i
danysgrifwyr

sianel noddedig, ystyr, 9

Sianel Pedwar Cymru (S4C),
Atodiad 4
Côd Ymarfer Etholiadau a
Refferenda, 6.8

Sinn Fein, 6.2

sylw i achosion llys, 1.8, 1.9, 3.4, 3.5

**systemau i ddiogelu rhai dan
ddeunaw oed**, 1.22, 1.23, 1.24

taliadau,
i droseddwyr, 3.3
i dystion, 3.4

**technegau sy'n dylanwadu ar y
meddwl**, 2.9, 2.12, Atodiad 1

technegau troseddol,
dangos, 3.2

tegwch, 7 *passim*, Atodiad 1 â
chyfranwyr, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7
â rhai sydd heb gymryd rhan
7.12, 7.13
cwynion amdano, Atodiad 1
cyfle i ymateb, 7.11
deunydd a gafwyd drwy dwyll, 7.14
mewn cystadlaethau, 2.11
mewn dramâu a dramâu dogfen, 7.10
mewn rhaglenni crefyddol, 4.1

mewn rhaglenni ffeithiol, 7.9, 7.10
osgoi triniaeth annheg neu
anghyfiawn, 7.1
wrth ailddefnyddio deunydd, 7.8, 8.10
wrth ailystyried digwyddiadau'r
gorffennol, 7.9, 8.10
wrth gyfweld, 7.3
wrth olygu,

terfysgaeth,
sylw iddi, 3.1, 3.6, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19

trais ac ymddygiad peryglus,
a phlant, 1.11, 1.12, 1.13, 2.4,
Atodiad 2
a'r trothwy, 1.11, 1.12, 1.13
eu heffeithiau, 1.11, 2.4
portreadu, 2.3, 2.4, Atodiad 1

trais rhywiol, sylw iddo, 1.8, 2.3

treialon,
adrodd arnynt 1.8, 1.9, 3.4, 3.5

trêls rhaglenni, 9.11, 9.14

troseddu, adrodd arno, 1.8, 1.9, 3.1,
3.2, 3.6, 8.16, 8.18, 8.19
annog, 3.1, Atodiad 1
atal, Atodiad 1,
Atodiad 3

troseddwyr, cyfweld, 3.3

”trothwy”, ac iaith sarhaus, 1.14, 1.16
a dadreibio a dangos y
goruwchnaturiol, 1.19
a ffilmiau, 1.21

- a phortreadu rhyw a noethni, 1.17, 1.18
- a phortreadu trais ac ymddygiad
  - peryglus, 1.11, 1.12, 1.13
- ei gadw gan ddarlledwyr teledu, 1.4
- gwybodaeth ar gyfer cynnwys cyn y trothwy, 1.7
- pontio i ddeunydd i oedolion, 1.6
- ystyr, 1.4
- trwyddedeion (Ofcom)**, *gweler* darlledwyr (heblaw'r BBC ac S4C)
- trychinebau**, adrodd arnynt, Rhagair i Adran 8, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19
  - apeliadau, 10.13
- tystion mewn achosion llys**, 1.8, 1.9, 3.4, 3.5
- Y Blaid Geidwadol**, 6.2
- Y Blaid Lafur**, 6.2
- Y Gorfforaeth Ddarlledu Brydeinig**,
  - Ymddiriedolaeth y BBC, 5, 6, 10
  - peidio â chymhwyso'r Côd Darlledu at wasanaethau BBC 5 6, 9, 10
  - Canllawiau i Gynhyrchwyr, Atodiad 4
- Y Gyfarwyddeb Ddarlledu Ewropeaidd**, *gweler* Cyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau
- ymddygiad gwrthgymdeithasol**
  - portreadu, 2.4
- ymddygiad peryglus**
  - portreadu, 1.13, 2.4
- ymddygiad rhywiol**,
  - portreadu, 1.17, 2.3
  - treisiol, 2.3
- ymgeiswyr mewn etholiadau**,
  - ymddangos mewn rhaglenni, 6.6, 6.7, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13
  - ystyr, 6.2
- Yr Alban**,
  - etholiadau Senedd, 6.1, 6.2, 6.13
- Yr Awdurdod Gwasanaethau Ariannol (FSA)**, Atodiad 4
- Yr Undeb Ewropeaidd**,
  - darlledu ynddo, Atodiad 2
- ysbytai**,
  - caniatâd i ffilmio ynddynt, 8.8
- ysgolion**,
  - caniatâd i ffilmio ynddynt, 8.8
- ysmygu mewn rhaglenni**, 1.10

Côd Traws-hyrwyddo

Mewn grym o 10 Gorffennaf 20

Cynnwys

1: Rhagair

2: Cefndir
deddfwriaethol
y Côd

3: Egwyddorion

4: Rheolau

5: Arweiniad

6: Arweiniad
cyffredinol
ar y Côd
Traws-hyrwyddo

Rhagair

- 1.1 Dan amodau'r Côt Traws-hyrwyddo hwn ('y Côt '), mae darlledwyr teledu'n gallu hyrwyddo rhaglenni, sianeli a gwasanaethau eraill sy'n gysylltiedig â darlledu heb i hyrwyddiadau o'r fath gael eu hystyried yn hysbysebu a'u cynnwys wrth gyfrifo munudau hysbysebu.
- 1.2 Mae maint yr hysbysebu y ceir ei ddarlledu ar sianel deledu wedi'i gyfyngu gan y Rheolau ar Faint a Dosbarthiad Hysbysebu . Mae'r Rheolau hyn yn pennu maint mwyaf yr hysbysebu y gellir ei ddangos mewn awr benodol ac yn ystod unrhyw ddiwrnod. At ddibenion y Rheolau hyn, defnyddir y gair 'hysbysebu' i gyfeirio at unrhyw fath o gyhoeddiad hyrwyddo a ddarllidir yn gyfnewid am daliad neu gydnabyddiaeth debyg.
- 1.3 Mae'r Côt yn cymryd lle'r rheolau sy'n rheoleiddio'r hyrwyddo ar raglenni, sianeli a gwasanaethau cysylltiedig ar deledu masnachol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Teledu Annibynnol yn Ionawr 2002 ac mae'n dod i rym o 10 Gorffennaf 2006.
- 1.4 Mae'r Côt yn gymwys i wasanaethau teledu sy'n cael eu rheoleiddio gan Ofcom. Fodd bynnag, nid yw'n gymwys i wasanaethau BBC a ariannwyd gan ffi'r drwydded neu gymorth grant. Dylid dehongli'r holl gyfeiriadau at 'drwyddedeion' yn unol â hynny.
- 1.5 Mae'r Côt yn gymwys i hyrwyddiadau y tu allan i raglenni'n unig.
- 1.6 O fewn rhaglenni, mae cyfeiriadau at bob cynnyrch a gwasanaeth, gan gynnwys gwasanaethau sy'n gysylltiedig â darlledu, yn ddarostyngedig i'r rheolau yn Adran 10 (Cyfeiriadau Masnachol) o'r Côt Darlledu.
- 1.7 Mae Côt Darlledu Ofcom yn gymwys yn y modd arferol i gynnwys hyrwyddiadau y tu allan i raglenni, oni nodwyd fel arall yn yr arweiniad ar Adran 10 o'r Côt Darlledu.

Cefndir deddfwriaethol y Côt

- 2.1 Dan bwerau Ofcom i roi trwyddedau darlledu dan Ddeddfau Darlledu 1990 a 1996, caiff trwyddedau darlledu gynnwys hynny o amodau y mae Ofcom yn eu hystyried yn briodol gan ddal sylw ar y dyletswyddau a osodwyd ar Ofcom dan y Deddfau Darlledu a Deddf Cyfathrebiadau 2003. Dan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 mae pŵer gan Ofcom hefyd i gymeradwyo codau at ddibenion gofyniad sydd mewn trwydded.
- 2.2 Dan adran 316 o Ddeddf Darlledu 2003 mae p er gan Ofcom i gynnwys amodau y mae Ofcom yn eu hystyried yn briodol i sicrhau cystadlu teg ac effeithiol. Ar hyn o bryd mae pob trwydded darlledu teledu'n cynnwys amod trwydded ar gystadlu teg ac effeithiol. Mae'r amod hwn yn mynnu bod trwyddedeion yn cydymffurfio ag unrhyw gôt neu arweiniad sydd wedi'i gymeradwyo gan Ofcom er mwyn sicrhau cystadlu teg ac effeithiol.
- 2.3 Mae adran 319 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 yn gosod dyletswydd ar Ofcom i bennu safonau i sicrhau, ymysg pethau eraill, yr ufuddheir i rwymedigaethau rhyngwladol y Deyrnas Unedig mewn cysylltiad â hysbysebu mewn gwasanaethau teledu. Ymhlith y rhwymedigaethau rhyngwladol hyn y mae'r rhai sydd yng Nghyfarwyddeb Teledu Heb Ffiniau, Cyfarwyddeb CE 89/552/EEC, fel y'i diwygiwyd gan Gyfarwyddeb CE 97/36/EC.
- 2.4 Dylai darlledwyr fod yn ymwybodol o gyd-destun deddfwriaethol y rheolau, yr egwyddorion sy'n gymwys i bob adran, yr ystyron a roddwyd gan Ofcom a'r arweiniad a gyhoeddwyd gan Ofcom, yn y Côt hwn ac yn y Côt Darlledu, y gallent oll fod yn berthnasol wrth ddehongli a chymhwyso'r Côt.

Egwyddorion

3.1 Mae dwy egwyddor allweddol y mae'n fwriad eu hadlewyrchu yn y Rheolau sydd yn Adran 4 o'r Côd:

- i) sicrhau bod traws-hyrwyddiadau ar deledu ar wahân i hysbysebu a'u bod yn hysbysu gwylwyr am wasanaethau y maent yn debygol o ymddiddori ynddynt fel gwylwyr; a
- ii) sicrhau nad yw hyrwyddiadau ar deledu y tu allan i raglenni'n amharu ar gystadlu teg ac effeithiol (ac, yn benodol, sicrhau wrth i ddarlledu teledu yn y Deyrnas Unedig droi oddi wrth drosglwyddo analog at drosglwyddo digidol fod defnyddwyr yn cael eu hysbysu am y gwahanol lwyfannau a gwasanaethau teledu manwerthu digidol y gallant dderbyn gwasanaethau darlledu drwyddynt ac y gwneir hynny mewn modd a fydd yn osgoi ystumio ar gystadlu teg ac effeithiol).

Rheolau

Ystyron

Mae **'Gwasanaethau sy'n gysylltiedig â Darlledu'** yn cynnwys yr holl weithgareddau darlledu y gall Ofcom eu trwyddedu, er enghraifft, gwasanaethau teledu a radio. Maent hefyd yn cynnwys gwasanaethau eraill sydd o natur debyg i ddarlledu, hynny yw, gwasanaethau sy'n cyflenwi cynnwys sy'n debyg i hynny a gyflenwir ar wasanaeth teledu neu radio. Yn ogystal â hynny, byddai gwefan sy'n darparu cynnwys sydd â chysylltiad amlwg ac uniongyrchol â Gwasanaeth sy'n gysylltiedig â Darlledu yn gallu bod yn Wasanaeth sy'n gysylltiedig â Darlledu ei hun.

Mae **'Traws-hyrwyddiadau'** yn hyrwyddiadau, ar sianel, o raglenni a Gwasanaethau sy'n gysylltiedig â Darlledu nad ydynt yn Hunanhyrwyddiadau.

'Trwyddedeion' yw'r cwmnïau a'r endidau cyfreithiol sy'n dal trwydded darlledu a roddwyd gan Ofcom yn unol â Deddf Darlledu 1990 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Darlledu 1996 a Deddf Cyfathrebiadau 2003).

'Hyrwyddiadau' yw Hunanhyrwyddiadau a Thraws-hyrwyddiadau..

Mae **'Hunanhyrwyddiadau'** yn hyrwyddiadau ar sianel ar gyfer yr un sianel a/neu ar gyfer rhaglenni a ddarlledir ar y sianel honno.

Gwasanaethau sy'n gysylltiedig â darlledu

1.1 Rhaid i'r holl drwyddedeion ac S4C sicrhau bod Traws-hyrwyddiadau wedi'u cyfyngu i Wasanaethau sy'n gysylltiedig â Darlledu.

Didueddrwydd o ran llwyfannau a gwasanaethau teledu manwerthu

2.1 Rhaid cymhwyso'r rheol ganlynol at wasanaethau analog trwyddedeion Channel 3, Channel 4 a Channel 5 ('y Prif Ddarlledwyr Daearyl Masnachol').

2.2 Rhaid i'r Prif Ddarlledwyr Daearyl Masnachol sicrhau bod Hyrwyddiadau i aelwydydd analog ar gyfer Gwasanaethau sy'n gysylltiedig â Darlledu sy'n sôn am wasanaeth teledu manwerthu digidol a/neu lwyfan darlledu teledu digidol yn trin pob un o'r prif wasanaethau teledu manwerthu digidol a/neu lwyfannau digidol yn gyfartal ac yn ddiduedd. Yn benodol:

- (a) os yw hyrwyddiadau'n cyfeirio at wasanaeth teledu manwerthu digidol, fel Freeview neu Sky, rhaid iddynt hefyd enwi'r holl wasanaethau teledu manwerthu digidol eraill y mae'r Gwasanaeth sy'n gysylltiedig â Darlledu ar gael arnynt;
- (b) os yw hyrwyddiadau'n cyfeirio at lwyfan digidol penodol, fel teledu daearyl digidol neu deledu cebl, rhaid iddynt gyfeirio at yr holl lwyfannau digidol eraill y mae'r Gwasanaeth sy'n gysylltiedig â Darlledu ar gael arnynt. Caniateir hyrwyddiadau cyffredinol ar gyfer teledu digidol os nad ydynt yn sôn yn benodol am unrhyw lwyfan neilltuol; a
- (c) rhaid i hyrwyddiadau drin gwasanaethau teledu manwerthu digidol a/neu lwyfannau digidol yn gyfartal o ran pob agwedd a grybwyllir, fel prisiau, enwau brandiau, argaeledd a pheynnau.

Arweiniad

- 5.1 Nid yw'r arweiniad hwn yn rhwymol ac fe'i hadolygir o bryd i'w gilydd i adlewyrchu profiad Ofcom ag achosion neilltuol. Fe'i rhoddir i helpu trwyddedeion i ddehongli a chymhwyso'r Côd . Ymdrinnir â phob cwyn neu achos fesul un yn ôl ffeithiau neilltuol yr achos.

Gwasanaethau sy'n gysylltiedig â darlledu

- 5.2 Nid yw Ofcom yn dymuno bod yn gyfarwyddol wrth ddiffinio'r term 'Gwasanaethau sy'n gysylltiedig â Darlledu'. Yn ôl y ffeithiau neilltuol, gallai gynnwys gwasanaethau lle y cyflenwir cynnwys clyweledol dros lwyfan symudol neu fand eang, a fideo ar alwad. Mae'n wahanol i 'ddeunydd sy'n gysylltiedig â rhaglenni', sydd wedi'i ddiffinio yn Adran 10 o'r Côd Darlledu.

Cysylltiadau Traws-hyrwyddo

- 5.3 Mae rhai cysylltiadau rhwng darlledwyr (sy'n seiliedig ar gyfranddaliadau neu bŵer pleidleisio) yn creu tybiaeth amodol bod anogaethau digonol i'r sianel sy'n hyrwyddo darparu amser darlledu am ddim i sianel arall neu wasanaeth sy'n gysylltiedig â darlledu heb fod angen cydnabyddiaeth ychwanegol. Yn yr amgylchiadau penodol hyn ni fyddai Ofcom, yn niffyg tystiolaeth i'r gwrthwyneb, yn ystyried bod y Traws-hyrwyddiadau hyn yn hysbysebu. Fodd bynnag, os yw Ofcom yn credu bod taliad neu ryw gydnabyddiaeth arall wedi mynd neu'n mynd rhwng y partion, gellid ymchwilio i drefniadau o'r mathau hyn dan y rheolau ar funudau hysbysebu a gellid eu cyfrif yn funudau hysbysebu.
- 5.4 Mae'r cysylltiadau perthnasol sy'n creu'r dybiaeth hon o anogaethau digonol fel a ganlyn:
- (i) mae'r Deiliad Trwydded dros y sianel sy'n hyrwyddo'n dal 30% neu fwy o'r cyfranddaliadau (neu bŵer pleidleisio o 30% neu fwy) yn y Deiliad Trwydded dros y sianel sy'n cael ei hyrwyddo;

- (ii) mae'r Deiliad Trwydded dros y sianel sy'n cael ei hyrwyddo'n dal 30% neu fwy o'r cyfranddaliadau (neu bwer pleidleisio o 30% neu fwy) yn y Deiliad Trwydded dros y sianel sy'n hyrwyddo; neu²
- (iii) yr un yw'r Deiliad Trwydded Gwirioneddol dros y sianel sy'n cael ei hyrwyddo a'r sianel sy'n hyrwyddo.

5.5 At ddibenion y cysylltiadau perthnasol sydd wedi'u disgrifio ym mharagraff 5.4³:

ystyr *'Deiliad Trwydded Gwirioneddol'* yw'r endid cyfreithiol neu gwmni sy'n dal y drwydded darlledu a roddwyd gan Ofcom yn unol â Deddf Darlledu 1990 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Darlledu 1996 a Deddf Cyfathrebiadau 2003); ac

ystyr *'Deiliad Trwydded'* yw'r Deiliad Trwydded Gwirioneddol neu unrhyw endid cyfreithiol neu gwmni sy'n dal 30% neu fwy o'r cyfranddaliadau (neu 30% neu fwy o'r pŵer pleidleisio) yn y Deiliad Trwydded Gwirioneddol.

- 5.6 Os delir llai na 30% o'r cyfranddaliadau (neu lai na 30% o'r pŵer pleidleisio), efallai na fydd anogaethau digonol i ddarledwr ddarparu amser darlledu am ddim i sianel neu wasanaeth arall a bydd angen i ddarledwyr ddangos nad yw unrhyw gydnabyddiaeth wedi mynd rhwng y partïon a bod cyfiawnhad dros Draws-hyrwyddo ar sail anogaethau eraill.
- 5.7 Yn achos Traws-hyrwyddiadau rhwng deiliaid trwydded Channel 3, bydd tybiaeth amodol nad yw unrhyw gydnabyddiaeth wedi mynd rhyngddynt.

² Sylwer bod y rhan hon o'r arweiniad wedi'i diwygio ers cyhoeddi'r datganiad ar draws-hyrwyddo ar 9 Mai 2006 drwy ychwanegu'r gair "neu". Gwnaed y diwygiad hwn er mwyn dangos yn glir nad oes ond rhaid i ddarledwr fodloni un o'r tri chysylltiad sydd wedi'u disgrifio ym mharagraff 5.4 er mwyn creu'r dybiaeth amodol sydd wedi'i hegluro ym mharagraff 5.3.

³ Sylwer bod y rhan hon o'r arweiniad wedi'i diwygio ers cyhoeddi'r datganiad ar draws-hyrwyddo ar 9 Mai 2006 drwy ychwanegu'r geiriau "at ddibenion y cysylltiadau perthnasol sydd wedi'u disgrifio ym mharagraff 5.4". Gwnaed y diwygiad hwn er mwyn dangos yn glir nad yw'r diffiniadau ond yn gymwys i'r cysylltiadau sydd wedi'u disgrifio ym mharagraff 5.4.

- 5.8 Nid yw'r tybiaethau hyn yn gymwys i gyhoeddiadau gwasanaeth cyhoeddus, apeliadau elusennol a ddarllendir yn rhad ac am ddim, cyhoeddiadau y mae Ofcom yn gofyn amdanynt a gwybodaeth i wylwyr sydd wedi'i darlledu'n unol â gofyniad gan Ofcom, sydd eisoes wedi'u heithrio o hysbysu am dâl gan y Rheolau ar Faint a Dosbarthiad Hysbysebu. Yn benodol, mae gwybodaeth i wylwyr a ddarllendir yn unol â gofynion i hysbysu gwylwyr am y newid i'r digidol wedi'i heithrio.

Didueddrwydd ynghylch llwyfannau a gwasanaethau teledu manwerthu

- 5.9 Mae'r arweiniad hwn yn ymwneud â'r gofynion ynghylch didueddrwydd o ran llwyfannau a gwasanaethau teledu manwerthu sydd wedi'u gosod ar drwyddedeion Channel 3, Channel 4 a Five ('y Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol').
- 5.10 Er mwyn bod yn ymarferol a hefyd er mwyn bod yn berthnasol i wylwyr, mae Ofcom yn credu ei bod yn rhesymol cyfyngu nifer y llwyfannau a gwasanaethau teledu manwerthu y mae angen i'r Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol eu crybwyll. Mae Ofcom yn credu bod sylfaen gwsmeriaid o 500,000 ('y trothwy perthnasedd') yn drothwy priodol at y dibenion hyn gan fod hyn yn cwmpasu'r prif lwyfannau a'r prif wasanaethau teledu manwerthu sydd ar gael yn eang ledled y DU.
- 5.11 Ar adeg drafftio hyn, mae Ofcom yn credu bod y gwasanaethau teledu manwerthu sy'n debygol o fodloni'r trothwy perthnasedd fel a ganlyn:
- y gwasanaethau teledu manwerthu lloeren ddigidol sy'n cael eu rhedeg gan Sky
  - y gwasanaethau teledu manwerthu cebl digidol sy'n cael eu rhedeg gan NTL/Telewest
  - y gwasanaethau teledu manwerthu daearol digidol sy'n cael eu darparu gan Freeview
- 5.12 Bydd angen i'r Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol adolygu o bryd i'w gilydd i ganfod pa lwyfannau a gwasanaethau teledu manwerthu sy'n cyrraedd y trothwy perthnasedd. Mae Ofcom o'r farn y byddai data sydd wedi'u darparu yng nghyhoeddiadau 'Digital Television Update' Ofcom yn un ffynhonnell wybodaeth briodol am niferoedd cwsmeriaid i'r dibenion hyn.

- 5.13 Er nad yw'n ymddangos bod y trothwy perthnasedd wedi'i fodloni yn achos unrhyw wasanaethau teledu manwerthu penodol sydd ar gael ar y llwyfan band eang, mae Ofcom yn credu, er hynny, y bydd yn briodol i'r Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol gyfeirio at deledu band eang⁴.
- 5.14 Fel na fydd ansicrwydd, rhaid i'r Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol ddal i gydymffurfio â'r gofyniad am ddiueddrwydd os byddant, yn lle cyfeirio'n gyffredinol at lwyfannau digidol llai, yn cyfeirio at argaeledd eu sianeli ar lwyfan digidol neu wasanaeth teledu manwerthu penodol nad yw'n cyrraedd y trothwy perthnasedd (e.e. drwy sôn am enw brand penodol). Felly, mae'r trothwy perthnasedd yn gweithio mewn modd sy'n rhoi dewis i'r Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol o un ai cyfeirio'n benodol at yr holl lwyfannau digidol a gwasanaethau teledu manwerthu llai lle y mae eu sianeli ar gael o fewn yr ardal dderbyniad berthnasol neu wneud cyfeiriad cyffredinol fel "ar gael ar lwyfannau digidol eraill".
- 5.15 Byddai Ofcom yn argymhell i'r Prif Ddarlledwyr Daearol Masnachol ddefnyddio'r ddau ymadrodd canlynol wrth gyfeirio at lwyfannau neu wasanaethau teledu manwerthu priodol:
- Os nad yw'r darlledwr ond yn dymuno sôn am lwyfannau: "ar gael drwy loeren, cebl, teledu digidol drwy'ch erial, neu drwy deledu band eang"⁵
  - Os yw'r darlledwr yn dymuno sôn am frandiau gwasanaethau teledu manwerthu: "ar gael ar Sky, NTL/Telewest, Freeview neu lwyfannau digidol eraill"⁶

4 Sylwer bod y rhan hon o'r arweiniad wedi'i diwygio ers cyhoeddi'r datganiad ar draws-hyrwyddo ar 9 Mai 2006 drwy ychwanegu'r gair 'teledu' o flaen y geiriau 'band eang' yn y frawddeg ddiwethaf. Gwnaed y diwygiad i roi mwy o eglurder.

5 Sylwer bod y rhan hon o'r arweiniad wedi'i diwygio ers cyhoeddi'r datganiad ar draws-hyrwyddo ar 9 Mai 2006 drwy roi'r geiriau "ar gael drwy loeren, cebl, teledu digidol drwy'ch erial, neu drwy deledu band eang" yn lle "ar gael drwy loeren, cebl, teledu digidol drwy'ch erial, neu drwy fand eang". Gwnaed y diwygiad hwn i roi mwy o eglurder.

6 Mae'r ymadrodd hwn wedi'i fwriadu i adlewyrchu'r brandio presennol ar y gwasanaethau teledu manwerthu sy'n bodloni'r trothwy perthnasedd. Bydd angen i ymadrodd o'r fath gael ei newid gan y prif ddarlledwyr daearol masnachol sy'n dod dan y gofyniad am ddiueddrwydd o ran llwyfannau i adlewyrchu unrhyw newidiadau mewn brandiau a wneir yn y gwasanaethau teledu manwerthu.

Arweiniad cyffredinol ar y Côt Traws-hyrwyddo

- 6.1 Cyfrifoldeb y darlledwr yw cydymffurfio â'r Côt Traws-hyrwyddo.
- 6.2 Gall Ofcom gynnig arweiniad cyffredinol ynghylch dehongli'r Côt Traws-hyrwyddo. Fodd bynnag, rhoddir unrhyw gyngor o'r fath ar yr amod glir na fydd yn effeithio ar ryddid Ofcom i ddyfarnu ynghylch achosion a chwynion ar ôl darlledu ac na fydd yn effeithio ar yr arfer ar gyfrifoldebau rheoleiddio Ofcom. Dylai darlledwyr geisio eu cyngor cyfreithiol eu hunain ar unrhyw faterion sy'n codi o ran cydymffurfio. Ni fydd Ofcom yn atebol am unrhyw golled neu ddifrod sy'n codi oherwydd ymddiried mewn arweiniad anffurfiol.

Ofcom
Y SWYDDFA GYFATHREBIADAU

3ydd Lawr
2 Pentir Caspian
Bae Caerdydd
CF10 4DQ
www.ofcom.org.uk

Switsfwrdd
+44 029 2046 7200
Ffacs
+44 029 2046 7233
Ffôn testun:
+44 (0)20 7981 3043 or
+44 (0)300 123 2024